Školní vzdělávací program střední školy

PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

Mateřská škola, základní škola a střední škola

Slezské diakonie

Frýdecká 34, Český Těšín

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Praktická škola dvouletá pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením

Školní vzdělávací program střední školy Slezské diakonie je vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání praktická škola dvouletá 78-62-C/02, MŠMT č. j. 13 155/2010-28, (VÚP 2009)

V souladu s ustanovením odst. 1) písm. a) § 168 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších zákonů byl školní vzdělávací program schválen ředitelkou školy Mgr. Zuzanou Filipkovou, Ph.D., schválen Radou školské právnické osoby 29. května 2012 a projednán Školskou radou dne 20. června 2012.

V Českém Těšíně dne

……

Podpis ředitelky školy:

……..

Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5
1.1 Název vzdělávacího programu 5
1.2 Předkladatel 5
1.2.1 Název školy 5
1.2.2 Adresa školy 5
1.2.3 Ředitelka školy 5
1.2.4 Kontakty 5
1.3 Zařazení do sítě škol 6
1.4 Zřizovatel 6
1.4.1 Název 6
1.4.2 Adresa zřizovatele 6
1.4.3 Kontakty 6
1.5 Autorský tým 6
1.6 Platnost dokumentu 6
2 CHARAKTERISTIKA STŘEDNÍ ŠKOLY 7
2.1 Úplnost a velikost školy 7
2.2 Umístění a dostupnost střední školy 8
2.3 Vybavení školy 11
2.4 Charakteristika pedagogického sboru 12
2.5 Charakteristika žáků 12
2.6 Dlouhodobé projekty 13
2.7 Spolupráce s rodiči 13
2.8 Spolupráce s jinými subjekty 13
2.9 Spolupráce se stacionáři Slezské diakonie 14
3 PROFIL ABSOLVENTA 15
3.1 Popis očekávaných výsledků vzdělávání absolventa 15
3.2 Popis uplatnění absolventa v praxi 16
3.3 Způsob ukončení vzdělávání 17
3.4 Klíčové a odborné kompetence žáků 18
3.4.1 Klíčové kompetence 18
3.4.2 Odborné kompetence 20
4 CHARAKTERISTIKA ŠVP 21
4.1 Zaměření školy 21
4.2 Podmínky pro přijetí 22
4.3 Výchovné a vzdělávací metody a strategie 23
4.4 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení 24
4.5 Začlenění průřezových témat 25

4.5.1 Osobnostní a sociální výchova 25
4.5.2 Člověk a životní prostředí 26
4.5.3 Výchova k práci a zaměstnanosti 27
4.5.4 Rozpracování průřezových témat do předmětů 29
4.5.5 Používané zkratky průřezových témat 30
4.5.6 Používané zkratky předmětů 31
5 UČEBNÍ PLÁN 32
5.1 Učební plán 32
5.2 Tabulka souladu RVP a ŠVP 34
5.3 Přehled využití týdnů ve školním roce 35
6 UČEBNÍ OSNOVY 36
6.1 Český jazyk a literatura 36
6.2 Anglický jazyk 42
6.3 Matematika 47
6.4 Informatika 51
6.5 Základy společenských věd 60
6.6 Základy přírodních věd 67
6.7 Hudební a dramatická výchova 74
6.8 Výtvarná výchova 80
6.9 Výchova ke zdraví 88
6.10 Tělesná výchova 95
6.11 Rodinná výchova 104
6.12 Příprava pokrmů a výživa 111
6.13 Praktické činnosti 120
6.14 Pěstování rostlin 126
6.15 Náboženství 133
7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ 142
7.1 Pravidla pro hodnocení žáků 142
7.1.1 Způsoby hodnocení 142
7.1.2 Kritéria hodnocení 144
7.2 Autoevaluace školy 149
7.2.1 Oblasti autoevaluace školy 149
7.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace 149
7.2.3 Nástroje autoevaluace 150
7.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností 151

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Základní identifikační údaje:	
Název ŠVP:	PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ
Kód a název oboru vzdělání:	78-62-C/02, Praktická škola dvouletá
Zpracováno podle RVP:	MŠMT č. j. 13 155/2010-28
Úřední název školy:	Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Zřizovatel:	Slezská církev evangelická a. v., Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s vysvědčením o závěrečné zkoušce
Délka a forma studia:	2 roky, denní forma vzdělávání
Ředitelka:	Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.
Datum platnosti ŠVP:	od 1. září 2012
Adresa školy:	Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín
IZO:	610 300 814
RED - IZO:	110 300 823
Telefon:	558 764 360, 737 219 382
www, e-mail:	www.skolasd.eu, info@skolasd.eu

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Praktická škola dvouletá je určena pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením.

Název ŠVP: **PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ**

Kód a název oboru vzdělání: 78-62-C/02, PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

Zpracováno dle RVP : MŠMT č. j. 13 155/2010-28, ze dne 25. 5. 2010, VÚP 2009

1.2 Předkladatel

1.2.1 Název školy

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie

1.2.2 Adresa školy

Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

1.2.3 Ředitelka školy

Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.

1.2.4 Kontakty

1. zástupce ředitelky školy: Ing. Alena Skotnicová, tel.: 737 265 946

2. zástupce ředitelky školy: PhDr. Mgr. Irena Čechová, tel.: 737 219 382

e-mail: info@skolasd.eu

www.skolasd.eu

1.3 Zařazení do sítě škol

IZO: 610 300 814
IČO: 70 240 655

1.4 Zřizovatel

1.4.1 Název

Slezská církev evangelická a. v.

1.4.2 Adresa zřizovatele

Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín

1.4.3 Kontakty

Tel.: 558 764 200

E-mail: sekretariat@sceav.cz

1.5 Autorský tým

Odborný garant ŠVP: Mgr. Irena Čechová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Anna Tomášek Jursová
Členové týmu: Mgr. Jana Žeravová, Mgr. Lucie Letochová, Mgr. Iveta Koštialiková, Jana Stáňová, Mgr. Alena Kabelová, Mgr. Jiří Kaleta

Autorský tým ŠVP Praktická škola dvouletá	
Odborný garant ŠVP	Mgr. Irena Čechová
Koordinátor tvorby ŠVP	Mgr. Jana Žeravová

Název předmětu	**Ročník**	**Autor**
Český jazyk a literatura	1., 2.	Mgr. Lucie Letochová
Anglický jazyk	1., 2.	Mgr. Lucie Letochová
Matematika	1., 2.	Mgr. Iveta Koštialiková
Informatika	1., 2.	Mgr. Alena Kabelová
Základy společenských věd	1., 2.	Mgr. Lucie Letochová
Základy přírodních věd	1., 2.	Mgr. Iveta Koštialiková
Hudební a dramatická výchova	1., 2.	Mgr. Lucie Letochová
Výtvarná výchova	1., 2.	Jana Stáňová
Výchova ke zdraví	1., 2.	Mgr. Iveta Koštialiková
Tělesná výchova	1., 2.	Jana Stáňová
Rodinná výchova	1., 2.	Mgr. Iveta Koštialiková
Příprava pokrmů a výživa	1., 2.	Mgr. Jana Žeravová
Praktické činnosti	1., 2.	Mgr. Jana Žeravová
Pěstování rostlin	1., 2.	Mgr. Iveta Koštialiková
Náboženství /nepovinný předmět/	1., 2.	Mgr. Jiří Kaleta

1.6 Platnost dokumentu

Tento dokument byl projednán a schválen Radou školské právnické osoby dne 29. května 2012 a projednán Školskou radou dne 20. června 2012.
Vzdělávání dle ŠVP Praktická škola jednoletá bude probíhat od 1. září 2012.

2 CHARAKTERISTIKA STŘEDNÍ ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Střední škola je součástí „Mateřské školy, základní školy a střední školy Slezské diakonie“ se sídlem na ulici Frýdecká 34, Český Těšín. Naše škola byla založena v roce 2000 a stále prochází vývojem ke zdokonalování poskytování vzdělávání žáků se speciálními potřebami. Střední škola v Českém Těšíně vyučuje žáky již od roku 2000, nyní na adrese Dukelská 5a. Ve školním roce 2009 jsme zahájili výuku pro žáky z oblasti Bohumína na náměstí Svobody 7 v Bohumíně. Od 1. 9. 2012 mají tuto možnost i žáci z Karviné, kde se na ulici Horova 654/4 nachází další odloučené pracoviště střední školy Slezské diakonie. 1. 9. 2016 vzniklo další odloučené pracoviště střední školy v Ostravě, které se nyní nachází na ul. Štramberské 2871/47.

Na všech pracovištích školy, a to v Českém Těšíně, Bohumíně, Karviné a Ostravě mohou žáci navštěvovat obor vzdělání Praktická škola jednoletá nebo Praktická škola dvouletá. Praktická škola jednoletá má povolenou kapacitu 30 žáků, Praktická škola dvouletá má povolenou kapacitu 40 žáků.

STRUKTURA ŠKOLY:

Mateřské školky Slezské diakonie:

MŠ Slezské diakonie, Třanovského 10, 737 01 Český Těšín
MŠ Slezské diakonie, Horova 654/4, 734 01 Karviná
MŠ Slezské diakonie, Nerudova 1041, 735 81 Bohumín

Základní školy Slezské diakonie:

ZŠ Slezské diakonie, Třanovského 10, 737 01 Český Těšín
ZŠ Slezské diakonie, Horova 654/4, 734 01 Karviná
ZŠ Slezské diakonie, Nerudova 1041, 735 81 Bohumín
ZŠ Slezské diakonie, nám. Svobody 7, 735 81 Bohumín
ZŠ Slezské diakonie, Stojanovo nám. 1072/1, 709 00 Ostrava

Střední školy Slezské diakonie:

SŠ Slezské diakonie, Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín
SŠ Slezské diakonie, Dukelská 2096/5a, 737 01 Český Těšín
SŠ Slezské diakonie, Horova 654/4, 734 01 Karviná
SŠ Slezské diakonie, nám. Svobody 7, 735 81 Bohumín
SŠ Slezské diakonie, Štramberská 2871/47 , 703 00 Ostrava

2.2 *Umístění a dostupnost střední školy*

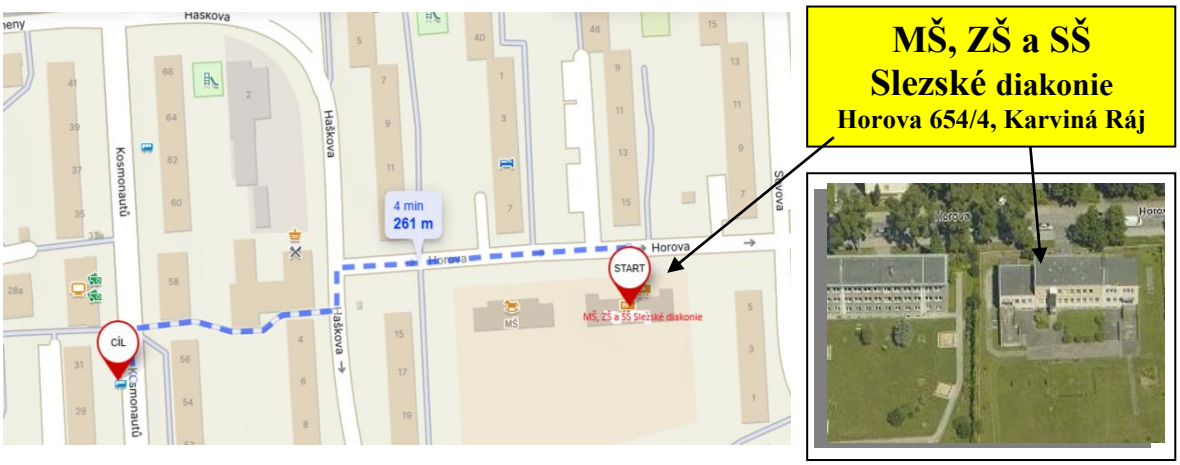
Střední škola v Českém Těšíně:

V Českém Těšíně se nacházejí třídy, ve kterých zajišťujeme výuku dle všech zásad, které jsou nutné pro zajištění vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí školy jsou i vyvýšené záhony, které využíváme v rámci pěstování rostlin. Dále k vybavení školy patří nezbytné speciální zvedáky, výtah, hygienické i speciální zařízení, šatny žáků, jídelna, snoezelen pro zklidnění smyslů a relaxaci, polohovací pomůcky, velký sál a moderní cvičná kuchyň. Třídy jsou vybaveny nastavitelnými jednomístnými i speciálními lavicemi, tak abychom vyhověli především žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci mají možnost pracovat na interaktivní tabuli, s počítači s možností nastavitelných a dotykových monitorů, tablety a také s interaktivními didaktickými pomůckami, kde mohou nacvičovat ovládání a tím i jednoduché programování. Speciální hardwarové vybavení pro žáky s omezením jemné motoriky a omezením zraku, je součástí výbavy počítačové třídy. K zajištění kvalitní výuky využíváme speciální didaktické a kompenzační pomůcky, které napomáhají žákům nejen ve vzdělávání, ale k celkovému rozvoji jejich osobnosti. Využíváme různé alternativní komunikace, dle potřeb žáků jako např. hlasové komunikátory pro žáky s omezením možnosti řeči. V rámci hudební výchovy můžeme využívat širokou škálu hudebních a rytmických nástrojů, včetně kytar, ukulele, klavíru a bubnů.

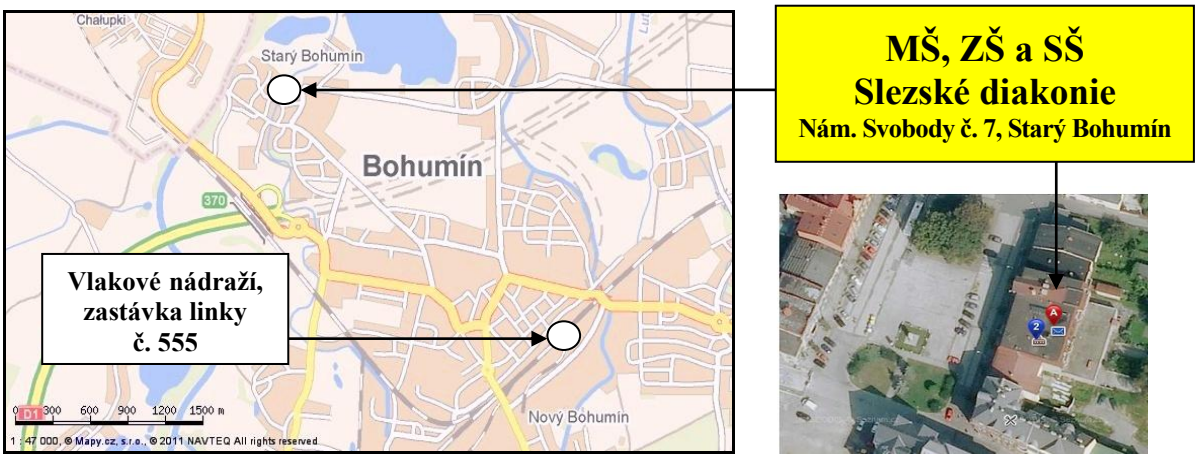
Střední škola v Karviné:

byla založena v roce 2012 a nachází se v části města Karviná – Ráj, na ulici Horova 654/4. Dvě třídy střední školy se nachází v budově s bezbariérovým přístupem. Dostupnost školy je dobrá. Vlakové i autobusové nádraží je vzdáleno přibližně 15 minut. Nejbližší autobusová zastávka „Ráj, Kosmonautů“ je vzdálena pouhé 4 minuty pěší chůze od školy.

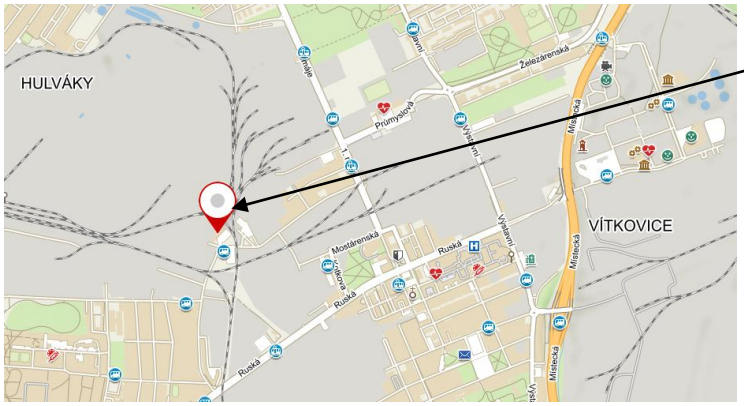

Střední škola v Bohumíně:

byla založena v roce 2009 a nachází se v okrajové části města, která se nazývá Starý Bohumín. V těsné blízkosti jsou hranice s Polskem. Škola je umístěna v budově, ve které je i Dům s pečovatelskou službou. Škola se nachází v přízemí a má bezbariérový přístup. Do školy se lze dostat z vlakového i autobusového nádraží v Novém Bohumíně přestupem na linku Ostrava – Bohumín.
(linka č. 555 zastávka Nám. Svobody, je to konečná zastávka autobusu)

Střední škola v Ostravě:

se nachází na ulici Štramberská 2871/47. Dostupnost je zajištěna autobusovými linkami č. 57 a 59. Pro provoz školy jsou rezervována 3 parkovací místa. Žáci a absolventi mohou využívat služeb Slezské diakonie, jejíž kanceláře se nacházejí ve stejné budově jako škola – sociální rehabilitaci, občanskou poradnu, půjčovnu kompenzačních pomůcek. Kromě tříd, které jsou vybaveny novými didaktickými a kompenzačními pomůckami, interaktivními tabulemi, mají žáci k dispozici Snoezelen, cvičnou kuchyň, prostorné šatny a hygienické prostory

SŠ
Slezské diakonie
Štramberská 2871/47
Ostrava, Mariánské Hory
a Hulváky

2.3 Vybavení školy

V Českém Těšíně se nacházejí třídy, ve kterých zajišťujeme výuku dle všech zásad, které jsou nutné pro zajištění vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí školy je i skleník a zahrádky, kde vykonáváme jednoduché pěstitelské páce. Nejen v rámci pěstování rostlin, ale i v jiných předmětech využíváme možnosti vyučování v přírodě a to, v prostorách školního pozemku. Dále k vybavení školy patří nezbytné speciální zvedáky, plošina, výtah, hygienické zařízení, šatny žáků, jídelna, velký konferenční sál a moderní cvičná kuchyň. Třídy jsou vybaveny nastavitelnými jednomístnými, dvoumístnými a speciálními lavicemi, tak abychom vyhověli především žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci mají možnost pracovat na interaktivní tabuli a s počítači v počítačové učebně. Do počítačové výbavy třídy patří samozřejmě i dotykový monitor a klávesnice přizpůsobena pro žáky s omezením motoriky a vadě zraku. K zajištění kvalitní výuky využíváme speciální didaktické a kompenzační pomůcky, které napomáhají žákům nejen ve vzdělávání, ale k celkovému rozvoji jejich osobnosti.

Škola v Bohumíně je velmi moderně a vkusně zařízena. Nachází se zde třídy, ve kterých zajišťujeme výuku dle všech zásad vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i s možností interaktivní tabule. Prostory pro podporu tělesné výchovy a relaxační místnost jsou součástí vybavení školy. Pro výuku se používají různé materiálně didaktické prostředky např. výukové programy, doteková obrazovka, rehabilitační pomůcky, které ulehčují žákům výuku dle stupně postižení. Ve třídě je umístěna i interaktivní tabule. Žáci mají k dispozici velkou, moderně vybavenou kuchyň, ve které se učí připravovat jídla jak studené, tak teplé kuchyně. Je zde i myčka na nádobí, automatická pračka, mikrovlnná trouba, lednička a další pomůcky, které se naučí obsluhovat. Důraz je kladen na samostatnost, která pomáhá k začlenění žáků do běžného života.

Škola v Karviné uskutečňuje výuku ve větších prostorách, které jsou plně přizpůsobeny potřebám a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Multifunkční třída s interaktivní tabulí je vybavena jednomístnými, dvoumístnými a speciálními lavicemi, které splňují požadavky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro relaxaci a uvolnění slouží snoezelen, polohovací lůžko a jiné kompenzační pomůcky. Ke zdárnému naplňování kompetencí k učení používáme všech dostupných pomůcek a potřeb včetně speciálních didaktických pomůcek. V předmětu příprava pokrmů používáme moderní kuchyňská zařízení, která žákům usnadňují práci. V rámci naplňování občanských a sociálních kompetencí probíhá výuka nejen v přírodě, ale i v místech běžného života - obchody, výstavy, koncerty. Praktické činnosti jsou vyučovány v sociálně terapeutických dílnách Slezské diakonie - Effata Karviná, které jsou přibližně 7 minut chůze od školy.

Škola v Ostravě a její třídy jsou plně přizpůsobeny potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou vybaveny polohovatelnými speciálními lavicemi na kolečkách, které lze vzájemně kombinovat a přizpůsobit výuce ve skupinách i pro jednotlivce. Ve třídách jsou k dispozici interaktivní tabule. Výhodou je nová prostorná kuchyň pro výuku přípravy pokrmů. Pro relaxaci a uvolnění slouží Snoezelen, využívají se kuličkové a sedací vaky. Škola disponuje velkou škálou hudebních nástrojů od kalimby přes kytaru, ukulele, klávesy, až po basovou flétnu. Ke zdárnému naplňování kompetencí k učení se používají všechny dostupné pomůcky a potřeby včetně speciálních didaktických pomůcek.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor střední školy Slezské diakonie tvoří pedagogové, kteří splňují nebo si dodělávají vzdělání v souladu se Zákonem o pedagogických pracovnících 365/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Kvalitu pedagogického sboru neudává jen jejich vzdělání, ale především znalosti problematiky speciálního školství a zkušenosti v daném oboru.

Ve třídách pracují s učiteli také asistenti pedagoga s odborným vzděláním. Dle možností jsou do tříd zařazeni i dobrovolníci ze zahraničí, kteří působí vždy jeden školní rok v dané třídě.

Celý pedagogický sbor usiluje o vytváření pohody prostředí, podmínek pro zdravé učení a otevřeného partnerství. Všichni pedagogové se průběžně účastní mnohých seminářů, kurzů školení, které prohlubují a zdokonalují jejich odbornost v daném oboru. Práci pedagogů doplňuje činnost pracovníků speciálně pedagogických center, kteří jsou nedílnou součástí vzdělávání žáků se speciálními potřebami.

2.5 Charakteristika žáků

Praktická škola dvouletá umožňuje získat střední vzdělání žákům se středně těžkým stupněm mentálního postižení, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, které jim neumožňuje vzdělávání na jiném typu střední školy. Jde o žáky s různou mírou závažnosti rozličných zdravotních postižení, které posuzuje odborný lékař a také speciálně pedagogické centrum a na základě jejich doporučení a požadavků, škola plně tyto doporučení respektuje s ohledem na povahu a stupeň postižení, zdravotní stav a individuální zvláštnosti žáků.

Žáci k nám přicházejí nejen Českého Těšína, Bohumína a Karviné, kde jsou naše střední školy zřízeny, ale také i z blízkého okolí.

S ohledem na různorodost struktury postižení jednotlivých žáků, je vyučování v jednotlivých třídách upravováno a organizováno tak, aby plně vyhovovalo požadavkům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. To vše za využití speciálně pedagogických metod, postupů, forem, prostředků vzdělávání a mnoha podpůrných opatření, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem.

2.6 Dlouhodobé projekty

Střední škola je průběžně zapojena do těchto aktivit a projektů:

- Adventní zpívání v kostele v Písku u Jablunkova
- Novoroční koncert
- Spolupráce s Knihovou Český Těšín, Svibice
- Žáci střední školy čtou z Bible žákům ZŠ a MŠ Třanovského, Český Těšín
- Den důstojnosti v Polsku (Cieszyn)
- Den sociálních služeb v Českém Těšíně
- Den Země a Den stromů v Českém Těšíně
- Radovánky
- Dny otevřených dveří
- Výstavky
- Sportovní a kulturní akce
- Možnost účasti našich žáků na pravidelných akcích pořádaných SPMP Český Těšín: „Abilympiáda“, turnaj v Bowlingu „O pohár starosty města“ a možnost letního tábora

2.7 Spolupráce s rodiči

Důležitou oblastí pro naši školu je spolupráce s rodiči. Podstatné jsou pojmy vzájemná každodenní komunikace na základě oboustranných rovnocenných vztahů, vedení školy i rodičů. Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám našich žáků na střední škole je nutná vzájemná důvěra, znalost provozu, podstaty vzdělávání, zaměření školy.

Rodič nebo zákonný zástupce (popř. opatrovník) má možnost a prostor vyjádřit své názory, náměty a připomínky ústní i písemnou formou. K tomu slouží i pravidelné třídní schůzky, v případě potřeby třídní učitel zvolí aktuálně vhodný termín. Zástupci rodičů mohou také vyjadřovat své připomínky a podněty prostřednictvím školské rady, kde mají své zastoupení. Také každodenní kontakt rodič – pedagog má své opodstatnění. Směřuje žáka k optimálním výkonům, podporuje plnění individuálního vzdělávacího plánu, na kterém spolupracují obě strany. Každodenní informace o aktuálním zdravotním stavu pak umožňuje individuální přístup všech pedagogických pracovníků k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s empatií, respektem a úctou. Rodiče jsou často sponzory, podporují činnost a aktivity školy, pomáhají při organizaci školních i mimoškolních akcí a tím se stávají nezbytnou složkou celkové spolupráce.

2.8 Spolupráce s jinými subjekty

Naše SŠ kromě hlavního výchovně vzdělávacího cíle má také za úkol podporovat a směřovat naše absolventy do běžného praktického života, umožnit jim v co nejvyšší míře zapojit se do aktivit a činností zdravé populace. Snažíme se už během studia našich žáků o integraci do společnosti, o co největší včlenění do společnosti. Mělo by být

normální být „jiným“. Žáky seznamujeme s okolím školy, města, kde sídlí daná pobočka školy. Žáci jsou vedeni k pracovním, volnočasovým i společensky prospěšným aktivitám. Využíváme také našich výrobků, dárků, výtvarných projevů k vhodné propagaci střední školy pomocí výstav a projektů.

Naše odloučená pracoviště SŠ spolupracují v rámci svých možností a dosahu v místě své adresy. Jsou to tyto subjekty:

- Městský úřad
- Odbor sociálně právní ochrany dětí
- Policie ČR
- Místní složky požární ochrany
- Speciálně pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny
- Slezská diakonie
- Farní sbor Slezské církve evangelické a.v. v Bohumíně, spolupráce s panem farářem Mgr. Romanem Brzezinou, (nad rámec výuky nepovinného předmětu náboženství)
- SCEAV Český Těšín, spolupráce s panem farářem Mgr. Jiřím Kaletou, (nad rámec výuky nepovinného předmětu náboženství)
- Knihovna ČT ve Svibici
- Canisterapie
- Občanské sdružení Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, městská organizace Český Těšín
- Občanské sdružení přátel historie Bohumína
- ZUŠ Pavla Kalety, Český Těšín
- Albrechtova střední škola Český Těšín
- a další dobrovolné a neziskové organizace v lokalitě školy

2.9 Spolupráce se stacionáři Slezské diakonie

Velmi úzká je spolupráce poboček SŠ se stacionáři Slezské diakonie. Na základě propojení výchovně vzdělávacího systému školy je logickým pokračováním navazující činnost stacionářů při poskytování cílených sociálních služeb pro děti a žáky. Činnost těchto stacionářů je zakotvena na praktické realizaci biblických zásad lásky a služby lidem potřebným a lidem v nouzi.

Stacionáře poskytují našim žákům tolik důležité komplexní sociální služby, zajišťují terapeutické dílny, poradenské služby, kvalitní canisterapii a rehabilitace, respitní služby. Respitní služby neboli odlehčovací služby umožňují rodičům odpočinout si, načerpat novou sílu a energii, vyřídit si nezbytné osobní záležitosti (lékař, úřad) a současně mít jistotu, že o dítě je odborně postaráno s přihlédnutím k jeho individuálním zvláštnostem. Jedná se o výchovně vzdělávací a aktivizační činnosti pod dohledem odborného pracovního personálu.

Škola naplňuje křesťanské zásady a hodnoty, na všech odloučených pracovištích probíhá výuka křesťanské výchovy jako nepovinného předmětu. Žáci jsou vedeni ke vztahu k Bohu, vzájemné toleranci a respektování potřeb ostatních. V tomto duchu pokračují ve své náročné práci pracovníci stacionářů Slezské diakonie.

Společně se potom aktivně zapojují pobočky SŠ a stacionáře do mezinárodních projektů, do benefičních koncertů, organizují dobrovolnické a charitativní aktivity, spoluorganizují významné kulturní akce v místě poboček. Vzájemná spolupráce umožňuje další šíření myšlenky tolerance, lásky, pochopení a pomoci mezi lidmi.

3 PROFIL ABSOLVENTA

3.1 Popis očekávaných výsledků vzdělávání absolventa

Výstupem vzdělávání žáků v praktické škole dvouleté je nejen rozšíření a doplnění teoretických a praktických dovedností získaných v průběhu povinné školní docházky, ale především zvýšení jejich kvality života a to tak, aby dle svých individuálních schopností se mohli uplatnit v různých profesních oblastech a to osvojenými postupy a dovednostmi odborných činností dle profilace školy. Základem očekávaných výsledků absolventa je vybudování kladného vztahu k práci, posílené komunikační dovednosti, uvědomění si významu zdravého životního stylu, dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a to vše pro posílení předpokladů integrace žáků do společnosti.

Absolvent praktické školy dvouleté zvládá:

základní činnosti spojené s přípravou pokrmů studené a teplé kuchyně a nápojů podle receptury, zásady skladování, konzervování a nakupování potravin, orientuje se v základním vybavení kuchyně a umí ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče, dodržuje zásady správného stolování a společenského chování u stolu, zvládá základní úpravy i ošetřování oděvů a při výkonu odborných činností používá základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Uplatňuje hygienické zásady a návyky osobní hygieny nejen v osobním životě, ale i v souvislosti s přípravou pokrmů. Orientuje se v organizaci prací v domácnosti, v řešení ekonomických činností rodiny, chápe fungování rodiny a péči o děti. Používá základy zdravé výživy s návazností na správné stravovací návyky a sestavování jídelníčku, uvědomuje si význam zdravého životního stylu a rozeznává rizika ohrožující zdraví, přiměřeně reaguje na situace osobního ohrožení i za mimořádných událostí. Chápe podstatu sociálních vztahů v rodině, mezi přáteli a ve společnosti. Získá základní dovednosti v oblasti péči o rostliny. Ovládá základní komunikační dovednosti, srozumitelně a souvisle se vyjadřuje, formuluje a obhajuje své názory s využitím základů spisovného jazyka a zvládá vyplnění jednoduchých tiskopisů. Za využití cizího jazyka (AJ) se žák orientuje v jednoduchých nápisech, pokynech, sděleních, zvládá základy společenského styku (pozdravit, představit se, požádat, poděkovat) a využívá osvojenou slovní zásobu k pojmenovávání (členové rodiny, dny v týdnu, popis třídy apod.) Ovládá základní obsluhu počítače a základní práce se soubory, vyhledává informace na internetu za použití různých vyhledávačů, zvládá práci s textovým editorem na základní uživatelské úrovni, využívá základní způsoby elektronické komunikace a orientuje se v činnostech spojených s využíváním digitálního fotoaparátu a mobilního telefonu, uvědomuje si zdravotní rizika spojená s dlouhodobým užíváním výpočetní techniky.

Uplatňuje základní matematické znalosti a dovednosti nejen v odborné praxi, ale především v praktických životních situacích (manipulace s penězi, platební karty, využívání základních jednotek délky, času, hmotnosti a objemu v praxi). Uvědomuje si, že umění a kultura v jejich životě nejen prožitky pozitivně ovlivňuje osobnost člověka, ale že má význam také rehabilitační a relaxační. Uvědomuje si práva a povinnosti občanů, respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití a rozlišuje nepřiměřené chování a porušování společenských norem, zná podstatu demokratické a nedemokratické společnosti, orientuje se v problematice pracovního uplatnění a nezaměstnanosti. Chápe vliv člověka na životní prostředí a chová ekologicky v prospěch přírody.

To vše s ohledem na individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení jednotlivých žáků.

Součástí očekávaných výsledků žáka praktické školy dvouleté je i naplňování těchto stanovených cílů:

- rozšiřovat a prohlubovat u žáků poznatky získané v základním vzdělání
- upevňovat a dále rozvíjet klíčové kompetence žáků, zkvalitnit jejich vědomosti, dovednosti a formovat jejich postoje
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů
- vést žáky k využívání komunikačních dovedností (případně alternativních způsobů komunikace), používat účinnou a otevřenou komunikaci
- rozvíjet tělesné, duševní a specifické schopnosti a dovednosti žáků
- rozvíjet vnímavost, vztahy k lidem, prostředí, přírodě a směřovat je k jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- formovat u žáků odpovědný postoj k plnění svých povinností a respektování stanovených pravidel
- vést žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci
- směřovat žáky k osvojování poznatků a pracovních postupů a připravovat je k vykonávání pracovních činností, pro které byli připravováni pro uplatnění se na trhu práce

3.2 Popis uplatnění absolventa v praxi

Cílem Praktické školy dvouleté je připravit své absolventy v rámci jejich možností a individuálních schopností na možné uplatnění při jednoduchých pracovních činnostech v oblasti služeb a výroby (např. v sociálních a komunálních službách, ve zdravotnictví, ve výrobních podnicích, v zemědělství), případně k pokračování v dalším vzdělávání.

Získané dovednosti a návyky žáci uplatní nejen při výkonu jednoduchých činností v oblasti profesní, ale využijí je i v dalším vzdělávání v rámci celoživotního učení a napomohou jim také k usnadnění zařazení se do společnosti.

3.3 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání v Praktické škole dvouleté se ukončuje závěrečnou zkouškou, čímž absolvent získá střední vzdělání s dokladem o dosažení stupně vzdělání: vysvědčení o závěrečné zkoušce (§ 58 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů). První část závěrečné zkoušky je ústní teoretická zkouška z odborných předmětů a druhá část je z praktické zkoušky z odborných předmětů.

Organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy a to dle vyhlášky č. 47/2005 o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a organizačním opatřením ředitelky k ZZ v daném školním roku. Závěrečná zkouška probíhá vždy v červnu a přesný termín stanoví ředitelka školy. Před vykonáním zkoušky se žáci neúčastní čtyř dnů vyučování, které využijí na přípravu k závěrečné zkoušce.

Zkušební komice se skládá z předsedy komise, místopředsedy, třídního učitele zkoušených žáků a přísedícího člena.

Klasifikace závěrečné zkoušky probíhá podle klasifikačního řádu a jednotlivé výsledky sdělí předseda zkušební komise v den, kdy žák tuto zkoušku ukončil.

1. Ústní zkouška z odborných předmětů	- 20 okruhů, z kterých si žák vylosuje jeden - žák má 15 min na přípravu - zkouška trvá 15 až 20 minut
2. Praktická zkouška z odborných předmětů	- 5 témat, z nichž se pro skupinu žáků, stanovené ředitelkou školy, jedno téma vylosuje - zkouška trvá nejdéle 240 minut
Odborné předměty	- Rodinná výchova - Příprava pokrmů a výživa - Praktické činnosti - Pěstování rostlin

U závěrečných zkoušek bude plně zohledněno, zda byl žák vzděláván dle IVP, zda je nutné připravit takové podmínky u závěrečné zkoušky, aby byly respektovány jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

3.4 Klíčové a odborné kompetence žáků

Vzdělávání v praktické škole dvouleté směřuje v souladu s cíli středního speciálního vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a učebním předpokladům, klíčové a odborné kompetence. Míra osvojení dovedností, vědomostí, návyků a postojů je u jednotlivých absolventů velmi různá. Rozsah a hloubku jednotlivých kompetencí stanoví učitel individuálně vzhledem k reálným možnostem a schopnostem žáků.

Jde o soubory vědomostí, dovedností a postojů, které mohou žáci uplatnit v různých profesích a životních situacích. Získané kompetence umožňují žákům přizpůsobovat se měnícímu se prostředí, usnadňovat celoživotní vzdělávání a maximální zapojení jedince do společnosti. Jak klíčové kompetence, tak odborné kompetence se navzájem prolínají a k jejich osvojení směřuje celý obsah ŠVP.

K rozvíjení klíčových kompetencí získaných v průběhu školní docházky musí vycházet z osobnostních dispozic, fyzických předpokladů žáků a musí důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti.

3.4.1 Klíčové kompetence

V praktické škole dvouleté je kladen důraz především na vypěstování kladného vztahu k práci, na rozvoj komunikačních dovedností, výchovu ke zdravému životnímu stylu, dosažení maximální možné míry samostatnosti a posílení sociální integrace. Formou praktických činností ve vzdělávací i praktické složce vzdělávání jsou u žáků, na úrovni jejich schopností a možností, vytvářeny a rozvíjeny tyto klíčové kompetence: kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní. Žáci získávají dovednosti za různě dlouhou dobu a především na rozdílné úrovni. Klíčové kompetence lze rozvíjet nejen v teoretickém a praktickém vyučování, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku, kterých se žáci sami aktivně účastní.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žák by měl
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnost využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák by měl
- rozvinout své komunikační dovednosti
- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat
- vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák by měl
- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu
- využívat vhodně naučené metody a techniky učení
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák by měl
- rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomocí druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák by měl
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák by měl
- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- zvládnout běžnou komunikaci s úřady
- zdůvodnit význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky

3.4.2 Odborné kompetence

Klíčové kompetence jsou doplněny odbornými kompetencemi, které neexistují v ŠVP samostatně, ale navzájem se doplňují a prolínají. K jejich osvojení musí směřovat veškerý vzdělávací obsah. Rozvíjení odborných kompetencí musí stejně jako u rozvíjení kompetencí klíčových, vycházet z osobnostních dispozic, fyzických předpokladů žáků a to za plného respektování individuálních zvláštností žáků.

Odborné kompetence se vztahují k výkonu dané pracovních činnosti dle odborného zaměření školy a charakterizují tak způsobilost absolventa praktické školy dvouleté ke konkrétním pracovním činnostem. Odborné kompetence budou rozpracovány v jednotlivých odborných předmětech dle specifik odborných činností. Jde o soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot požadovaných u absolventů praktické školy dvouleté, které by byli schopni využít pro úspěšné uplatnění v dalším životě. Stanovené odborné kompetence by měly být dosažitelné pro většinu žáků.

Odborné kompetence podle zaměření školy

Naši žáci pracují na prohlubování odborných kompetencí prostřednictvím zdokonalování se v praktických činnostech probíhajících v odborných předmětech. Učí se odborné kompetence propojovat s činnostmi každodenního života, které mohou nacvičovat ve cvičné kuchyni, při práci s rostlinami, při činnostech spojených s úpravou oděvů a také při činnostech spojených s provozem a údržbou domácnosti. Během výuky jsou žáci vedeni k osvojování si odborných kompetencí a jejich samostatnému využívání.

DODRŽOVÁNÍ ZÁSAD BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Žák by měl
- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

USILOVAT O KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ A SLUŽEB

Žák by měl
- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomocí druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými postupy
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽIT. ROZVOJE

Žák by měl
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

4 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Charakteristika a obsah školního vzdělávacího programu praktické školy dvouleté jsou dány nejen charakterem a typem žáků, kteří tento obor navštěvují, ale také zaměřením školy. Jde o žáky se středně těžkým stupněm mentálního postižení, případně o žáky s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, které jim znemožňuje vzdělávání na jiném typu střední školy. Pro žáky je důležitý nejen individuální přístup a respektování jejich individuálních zvláštností a schopností po stránce psychické, fyzické a sociální, ale i klima školy, vstřícný a profesionální přístup pedagogických pracovníků.

Základem ŠVP Praktické školy dvouleté je zaměření na rozšíření všeobecného vzdělání dosaženého v průběhu povinné školní docházky a především na osvojení si vědomostí a dovedností potřebných k výkonu jednoduchých činností v různých profesních oblastech i v každodenním životě. Důraz je kladen na vypěstování si kladného vztahu k práci, na rozvoj komunikačních dovedností, kultivaci osobnosti, výchovu ke zdravému životnímu stylu, na základní orientaci v celospolečensky závažných problémech a v neposlední řadě na dosažení maximální možné míry samostatnosti a sociální integrace.

Vzhledem k tomu, že jsme škola církevní, snažíme se žákům předkládat křesťanské hodnoty a my sami, jako pedagogický sbor, jdeme žákům příkladem v jejich prosazování. Do vyučování je zařazen i nepovinný předmět náboženství, pod vedením zkušených kazatelů, s jejichž farnostmi rovněž spolupracujeme.

V praktické škole dvouleté svým pojetím koncepčně navazujeme na RVP základní školy speciální a snažíme se o rozvoj zejména v oblasti klíčových kompetencí, které žáci získali v předešlém vzdělávání. V průběhu vzdělávání se dále zaměřujeme na utváření odborných kompetencí, které se vztahují k odborným předmětům vyučovaným na naší škole a odvíjí se od zaměření školy.

4.1 Zaměření školy

Zaměření školy je dáno nejen možnostmi a materiálním vybavením školy, ale především cílem ŠVP - vést žáky k samostatnosti, pěstovat v nich kladný vztah k práci a rozvíjet sociální dovednosti tak, aby byli připraveni na vstup do dalšího života, popř. na zařazení do pracovního procesu dle svých možností a schopností.

Obsah ŠVP Praktická škola dvouletá je rozdělena do vzdělávacích oblastí odborné činnosti a všeobecné vzdělávací oblasti. Praktická škola dvouletá se zaměřuje především na odborné činnosti, ve kterých se žáci budou zdokonalovat v přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy, v základech stolování, v činnostech spojených s údržbou a chodem domácnosti, s činnostmi spojenými s pěstováním rostlin, v získávání manuálních dovedností, jako jsou např. práce spojené s drobnými opravami a údržbou oděvů, s výrobou jednoduchých výrobků a dekoračních předmětů z různých materiálů.

Odbornými činnostmi zabezpečujeme nejen rozvoj jemné motoriky, estetického vnímání, ale především usilujeme o vybudování si kladného vztahu k praktickým činnostem

a práci. Budou si moci vybudovat jak teoretické poznatky, tak i praktické dovednosti v těchto činnostech. Dále bude žákům dán prostor pro zdokonalování se ve výpočetní technice a multimediálních činnostech, které napomůžou žákům zapojit se lépe do dalšího života. V neposlední řadě bude rozvíjena oblast umění a kultury, kde budou vyzdviženy hudební a pohybové prvky vzdělávání, které budou podporovat talent našich žáků a budou rovněž sloužit jako pojítko mezi žáky a intaktní populací na vystoupeních a akcích školy a také budou mít i funkci rehabilitační a relaxační. Ve všech oblastech se snažíme přistupovat k žákům individuálně, dle jejich možností a schopností.

Podle těchto faktorů a dalších specifik žáků s postižením se snažíme zapojovat do výuky různé projekty, soutěže, akce a vystoupení, ve kterých se naši žáci mohou projevit a mohou také ukázat svůj talent, který u žáků podporujeme a povzbuzujeme.

V co největší míře se snažíme využívat školní zařízení, kompenzační a didaktické pomůcky, které máme k dispozici

4.2 Podmínky pro přijetí

Tento ŠVP je koncipován pro cílovou skupinu žáků, kteří splňují podmínky pro přijetí do dvouletého oboru praktické školy, jak je specifikováno v RVP pro praktické školy a předpokládá se, že je těmto žákům, vzhledem k jejich postižení znemožněno studium na jiném typu střední školy nebo tuto školu volí žáci se zdravotním postižením a jejich rodiče na základě svých preferencí.

Praktická škola dvouletá (78-62-C/02) je určena pro žáky se středně těžkým stupněm mentálního postižení, popř. pro žáky s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením
- povinnou školní docházku v základní škole speciální
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání
- základní vzdělání v základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

Žák je přijat do oboru Praktická škola dvouletá (78-62-C/02) na základě podání přihlášky ke vzdělávání na této škole, a to zletilým uchazečem nebo zákonným zástupcem u nezletilých uchazečů a u uchazečů zbavených způsobilosti k právním úkonům.

K přihlášce uchazeč přiloží:

- lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vystaven odborným lékařem
- vysvědčení z odpovídajícího ročníku školy, na které ukončil povinnou školní docházku
- rozhodnutí o zdravotním znevýhodnění, je-li uchazeč osobou zdravotně znevýhodněnou
- zprávu školského poradenského zařízení o zdravotním postižení nebo zdravotním znevýhodnění uchazeče, obsahující vyjádření o doporučení studia tohoto oboru
- zápisový lístek, který obdrží na škole, kde ukončil povinnou školní docházku

Uchazeč, který má zájem vzdělávat se na Praktické škole dvouleté, odevzdá zápisový lístek řediteli školy, který rozhodl o jeho přijetí ke vzdělávání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy bylo uchazeči doručeno rozhodnutí o přijetí. Neučiní-li tak, vzdává se tímto práva být přijat za žáka Praktické škole dvouleté a na jeho místo lze přijmout jiného uchazeče.

4.3 Výchovné a vzdělávací metody a strategie

Výchovné a vzdělávací metody a strategie vychází z potřeb a specifik žáků, kteří naši školu navštěvují. Tyto postupy utvářejí a rozvíjí u žáků klíčové a odborné kompetence a dále pomáhají žákům rozvíjet vědomosti, dovednosti, schopnosti a postoje, které jsou důležité pro jejich osobní rozvoj. Výuka je přizpůsobena potřebám a nárokům našich žáků. Ve výuce chceme žákům poskytnout dostatek podnětů k učení, proto výuka neprobíhá pouze ve třídě, ale např. ve cvičné kuchyni, multifunkční místnosti vybavené interaktivní tabulí, v přírodě nebo ve formě besed s odborníky z různých odvětví, ale také i rozličnými rukodělnými činnostmi, jejichž osvojením vzrůstá šance žáků na zařazení do pracovního procesu nebo do činností v chráněných dílnách po ukončení Praktické školy dvouleté.

Organizačně probíhá výuka formou hromadnou, za účasti všech žáků, formou skupinovou, kdy jsou žáci rozděleni do skupin a věnují se odlišným činnostem v rámci daného předmětu nebo formou individuální, a to nejčastěji ve formě spolupráce žáka s asistentem pedagoga. Vzhledem k specifikům typů postižení našich žáků se zaměřujeme na metody názorně demonstrační, praktické a slovní, ale také využíváme formy her a situačních scének. Při těchto formách výuky se snažíme o názornost a individuální přístup v co největší míře a považujeme je za základ vzdělávání a tu nejlepší cestu pro naše žáky.

Současně, vzhledem ke specifickým postižením žáků, zařazujeme dle potřeby relaxační a dechová cvičení nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i během výuky ostatních předmětů nebo přestávek. Žáci mohou rovněž využívat relaxační místnost, kde si mohou odpočinout nebo se uklidnit. Výuka je tak efektivnější, protože žáci mají možnost měnit činnosti a zvýšit tím i svou pozornost.

V hodinách využíváme zejména pracovní listy, které umožní pedagogovi přizpůsobit učivo danému žákovi, dále pracujeme s učebnicemi, encyklopediemi a dalšími knihami, které rovněž zpestří výuku. Při praktických činnostech využíváme různé rukodělné techniky a materiály a vybavení cvičné kuchyně a jiných učeben. Ve stylu strukturovaného učení seznamujeme žáky ve srozumitelné formě s obsahem vyučování. O případných změnách žáky předem informujeme a ti pak mají dostatek času se změně přizpůsobit. Důležitá je pro nás i spolupráce s rodinou. Probíhá tak výměna informací, které napomáhají k zefektivnění výuky.

4.4 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Vzhledem k zaměření a typu školy vzděláváme žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a také s kombinací postižení. Podrobnosti jsou blíže stanoveny v zákoně č. 561/2004 Sb. a vyhlášce č.73/2005 Sb., kde je popsán systém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při tvorbě ŠVP, třídních plánů a v celém vzdělávacím procesu u žáků se středně těžkým nebo lehkým postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením je nutné vzít v úvahu zdravotní způsobilost uchazeče, stupeň zdravotního postižení a jiná specifika související s daným typem postižení a poté upravovat obsah podle potřeb žáků nebo podle individuálně vzdělávacích plánů, které doporučí speciálně pedagogické centrum nebo ředitelka školy a to na základě žádosti zákonných zástupců. Ve výjimečných případech může ředitelka školy prodloužit délku vzdělávání nejvýše o dva školní roky podle § 16 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb.

Odborné činnosti je vhodné přizpůsobit tak, aby byly plně respektovány individuální zvláštnosti žáků s možností využívání speciálních kompenzačních pomůcek. V případě potřeby, v souladu s právními předpisy lze zajistit ve výuce působení asistenta pedagoga, popř. osobního asistenta. V některých případech je možné zkrácení výuky na žádost rodičů nebo doporučení odborníků.

Vzdělávání žáků se speciálními potřebami je upraveno volbou vhodné formy a metody výuky s využití různých podpůrných opatření a plného respektování jejich individuálních zvláštností. Jde především o úpravu a způsob předkládání obsahu učiva tak, aby bylo reálné a splnitelné právě pro žáky v rámci jejich možností. Kompenzační pomůcky jsou zařazovány dle potřeb jednotlivých žáků dle druhu a hloubky postižení.

4.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata mají vysoký společenský význam, zaujímají nezastupitelné místo v celkovém rozvoji osobnosti žáka, především pak vedou k rozvoji občanských a klíčových kompetencí žáka a tím se stávají důležitým formativním prvkem. Průřezová témata rovněž reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou součástí vzdělávání v praktické škole. Za pomoci průřezových témat bude ve vyučování mnoho příležitostí ke spolupráci i samostatné práci. Důraz bude kladen na celkový rozvoj osobnosti žáka především v oblasti postojů a hodnot, jejich rozvíjení schopnosti individuálního uplatnění i pro jejich vzájemnou spolupráci a na charakterový rozvoj.

Tematické celky průřezových témat budou prostupovat celým vzdělávacím procesem v řadě činností ve výuce i mimo ni. Provázanost v jednotlivých předmětech bude podporovat spjatost s praxí. Obsahy jednotlivých částí průřezových témat jsou přizpůsobeny schopnostem a možnostem žáků vzdělávaných v praktické škole dvouleté a prolínají jednotlivé vyučovací předměty.

Vybraná průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Člověk a životní prostředí**
- **Výchova k práci a zaměstnanosti**

4.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma klade důraz na rozvoj osobnosti, reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, je prakticky zaměřené a má každodenní využití v běžném životě. Pomáhá žákům utvářet praktické životní dovednosti s ohledem na jejich specifika a možnosti. Pomáhá rozvíjet emocionální vztahy, osobní postoje a praktické dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí, vede ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu a týmové spolupráci a komunikaci.

Oblasti průřezových témat se budou ve výuce uskutečňovat formou modelových situací nebo výměnou rolí s následnou diskuzí, formou sociálních her a jinými vhodnými technikami. Vše je rozděleno do tří tematických celků:

1. Osobnostní rozvoj se bude specificky projevovat v oblastech:

- rozvoj schopnosti poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena

2. Sociální rozvoj se bude projevovat v oblastech:

- poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce

3. Morální rozvoj se bude projevovat v oblastech:

- řešení problémů

Přínosem průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání je porozumění sobě samému i druhým a napomáhání k zvládání nežádoucích forem vlastního chování, utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvoj dovedností komunikace a vzájemné spolupráce a uvědomování si hodnoty spolupráce a snaha o řešení různých sociálních situací, např. konfliktů. Průřezové téma rovněž vede k akceptaci různých typů lidí, názorů a přístupů k řešení problémů, pomáhá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, přispívá k primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby.

4.5.2 Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma připravuje žáky na jednání a myšlení v souladu s principy udržitelného rozvoje a pochopení komplexnosti vztahu člověka a životního prostředí. Umožňuje žákům uvědomovat si dynamiku tohoto vztahu a poznávat aktuální ekologické, ekonomické, politické a občanské hlediska. Vede žáky k účasti na ochraně životního prostředí. Také zdůrazňuje pochopení základních přírodních zákonitostí a souvislostí postavení člověka a přírody a funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti. Průřezové téma se rovněž dotýká vlivu prostředí na zdraví člověka.

Přínos průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání je uvědomování si podmínek života, pochopení vztahů mezi lokálními a globálními problémy, poskytuje znalosti a podporuje pěstování návyků potřebných pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, vede k odpovědnosti a k ochraně přírody a přírodních zdrojů a citlivému přístupu k přírodnímu a kulturnímu dědictví. Směřuje k využívání poznatků z jednotlivých vzdělávacích oblastí při řešení regionálních environmentálních problémů.

Toto průřezové téma se dělí na čtyři celky:

1. Ekosystémy, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- les, pole, louka (význam)
- vodní zdroje (lidské aktivity)
- lidská sídla a kulturní krajina

2. Základní podmínky života, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- voda (význam pro život)
- ovzduší (význam pro život)
- půda (ekologické zemědělství)
- energie a přírodní zdroje

3. Vztah člověka k prostředí, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- naše obec, náš životní styl (odpady a ekologie lidských sídel) a vliv prostředí na lidské zdraví)
- lokální ekologické problémy a jejich řešení
- prostředí a zdraví (vliv na člověka)
- nerovnoměrnost života na Zemi (společenský vývoj)

4. Lidské aktivity a problémy životního prostředí, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- doprava, průmysl a životní prostředí
- odpady a hospodaření s nimi
- druhotné suroviny
- kulturní památky, ochrana přírody

4.5.3 Výchova k práci a zaměstnanosti

Základním cílem průřezového tématu je seznámení žáků s orientací na trhu práce a jejích příprava na osvojování návyků spojených s pracovními postupy využívanými v každodenním životě i v budoucím pracovním uplatnění. Žáci budou rovněž vedeni k tomu, aby chápali význam práce v životě člověka. Toto průřezové téma bude také doplňovat znalosti a dovednosti, které žáci získají při praktických činnostech v rámci vzdělávání. U žáků bude toto průřezové téma prohlubovat i dovednosti související s uplatněním ve světě práce a s prosazováním pracovních práv.

Toto průřezové téma se dělí na tři celky:

1. Svět práce, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- hlavní oblasti světa práce
- práce (pracovní doba a pracoviště)
- problematika nezaměstnanosti

2. Sebeprezentace, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- písemná i verbální sebeprezentace
- žádost o zaměstnání a životopis
- přijímací pohovor
- komunikace s úřady

3. Pracovně právní legislativa, tento celek se bude specificky projevovat v oblastech:

- zákoník práce
- pracovní poměr
- mzda a její složky
- úřady práce, rekvalifikace

Přínosem průřezového tématu k naplňování cílů vzdělávání bude motivace pro zapojení do pracovního života a uvědomění si důležitosti celoživotního učení, rozvíjení schopnosti vyhledávat, posoudit a hodnotit informace vztahující se k profesím. Dále se žáci zdokonalí ve verbální komunikaci při jednání na úřadech a při hledání zaměstnání a budou se učit orientovat ve světě práce a ve způsobech alternativního pracovního uplatnění. Toto průřezové téma rovněž žákům přiblíží problematiku pracovně právních vztahů

Průřezová témata budou naznačena v následující tabulce a každý vyučující zahrne jednotlivé části průřezových témat do daných předmětů podle svého zvážení a vhodnosti probírané látky. Žáci si tímto způsobem budou moci vytvářet souvislosti a propojení jednotlivých předmětů.

4.5.4 Rozpracování průřezových témat do předmětů

VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V PŘEDMĚTECH A ROČNÍCÍCH

Praktická škola dvouletá

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA																												
ROČNÍKY (1., 2.)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1.1 Osobnostní rozvoj	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
1.1.1 Rozvoj schopn. poznávání	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.1.3 Seberegul. a sebeorganizace	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.1.4 Psychohygiena	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.2 Sociální rozvoj	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
1.2.1 Poznávací schopnosti	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.2.2 Mezilidské vztahy	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.2.3 Komunikace	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.2.4 Spolupráce	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1.3 Morální rozvoj	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
1.3.1 Řešení problémů	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2. ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ																												
2.1 Ekosystémy	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
2.1.1 Les, pole, louka (význam)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.1.2 Vodní zdroje (lids. aktivity)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.1.3 Lidská sídla a kult. krajina	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.2 Zákl. podmínky života	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
2.2.1 Voda (význam pro život)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.2.2 Ovzduší (význam pro život)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.2.3 Půda (ekolog. zemědělství)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.2.4 Energie a přírodní zdroje	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.3 Vztah člověka k prostř.	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
2.3.1 Naše obec, náš živ. styl (odpady a ekol. lids. sídel)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.3.2 Lokální ekologické problémy a jejich řešení	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.3.3 Prostředí a zdraví (vliv na člověka)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.3.4 Nerovnoměrnost života na Zemi (společenský vývoj)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.4 Lidské aktivity a problémy život. prostř.	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
2.4.1 Doprava, prům. a živ. prostř.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.4.2 Odpady a hospodař. s nimi	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.4.3 Druhotné suroviny	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
2.4.4 Kultur. památky, ochrana přír.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3. VÝCHOVA K PRÁCI A ZAMĚSTNANOSTI																												
3.1 Svět práce	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
3.1.1 Hlavní oblasti světa práce	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.1.2 Práce (prac. doba a pracoviště)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.1.3 Problematika nezaměstnanosti	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.2 Sebeprezentace	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
3.2.1 Písem. i verbální sebeprezen.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.2.2 Žádost o zaměst. a životopis	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.2.3 Přijímací pohovor	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.2.4 Komunikace s úřady	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.3 Pracovně právní legisl.	**ČJ**		**AJ**		**M**		**IT**		**ZSV**		**ZPV**		**HV**		**VV**		**VZ**		**TV**		**RV**		**PP**		**PČ**		**PR**	
3.3.1 Zákoník práce	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.3.2 Pracovní poměr	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.3.3 Mzda a její složky	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
3.3.4 Úřady práce, rekvalifikace	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o

4.5.5 Používané zkratky průřezových témat

SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ	
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
1.1 OR	**1.1 OSOBNOSTNÍ ROZVOJ**
1.1.1 RSP	1.1.1 Rozvoj schopnosti poznávání
1.1.2 SS	1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí
1.1.3 SS	1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace
1.1.4 P	1.1.4 Psychohygiena
1.2 SR	**1.2 SOCIÁLNÍ ROZVOJ**
1.2.1 PS	1.2.1 Poznávací schopnosti
1.2.2 MV	1.2.2 Mezilidské vztahy
1.2.3 K	1.2.3 Komunikace
1.2.4 S	1.2.4 Spolupráce
1.3 MR	**1.3 MORÁLNÍ ROZVOJ**
1.3.1 ŘP	1.3.1 Řešení problémů
2. ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
2.1 ES	**2.1 EKOSYSTÉMY**
2.1.1 LPL	2.1.1 Les, pole, louka (význam)
2.1.2 VZ	2.1.2 Vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím)
2.1.3 LSKK	2.1.3 Lidská sídla a kulturní krajina
2.2 ZPŽ	**2.2 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA**
2.2.1 V	2.2.1 Voda (význam pro život, zdroje znečištění)
2.2.2 O	2.2.2 Ovzduší (význam pro život, znečišťování ovzduší))
2.2.3 P	2.2.3 Půda (význam půdy, ekologické zemědělství)
2.2.4 EPZ	2.2.4 Energie a přírodní zdroje (význam a získávání)
2.3 VČP	**2.3 VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ**
2.3.1 NONŽS	2.3.1 Naše obec, náš životní styl (odpadové hospodářství a ekologie lidských sídel)
2.3.2 LEPJŘ	2.3.2 Lokální ekologické problémy a jejich řešení
2.3.3 PZ	2.3.3 Prostředí a zdraví (vliv na člověka)
2.3.4 NŽZ	2.3.4 Nerovnoměrnost života na Zemi
2.4 PŽP	**2.4 LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**
2.4.1 DPŽP	2.4.1 Doprava, průmysl a životní prostředí
2.4.2 OH	2.4.2 Odpady a hospodaření s nimi
2.4.3 DS	2.4.3 Druhotné suroviny
2.4.4 KPOP	2.4.4 Kulturní památky, ochrana přírody
3. VÝCHOVA K PRÁCI A ZAMĚSTNANOSTI	
3.1 SP	**3.1 SVĚT PRÁCE**
3.1.1 HOSP	3.1.1 Hlavní oblasti světa práce
3.1.2 P	3.1.2 Práce (pracovní doba a pracoviště)
3.1.3 PN	3.1.3 Problematika nezaměstnanosti
3.2 SPR	**3.2 SEBEPREZENTACE**
3.2.1 PVS	3.2.1 Písemná i verbální sebeprezentace
3.2.2 ŽZŽ	3.2.2 Žádost o zaměstnání a životopis
3.2.3 PP	3.2.3 Přijímací pohovor
3.2.4 KÚ	3.2.4 Komunikace s úřady
3.3 PL	**3.3 PRACOVNĚ PRÁVNÍ LEGISLATIVA**
3.3.1 ZP	3.3.1 Zákoník práce
3.3.2 PP	3.3.2 Pracovní poměr (zaměstnanec, zaměstnavatel)
3.3.3 MJS	3.3.3 Mzda a její složky
3.3.4 ÚPR	3.3.4 Úřady práce, rekvalifikace

4.5.6 Používané zkratky předmětů

SEZNAM POUŽÍVANÝCH ZKRATEK PŘEDMĚTŮ PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ			
VŠEOBECNÉ PŘEDMĚTY A VÝCHOVY		**ODBORNÉ ČINNOSTI**	
ČJ	Český jazyk a literatura	**RV**	Rodinná výchova
AJ	Anglický jazyk	**PP**	Příprava pokrmů a výživa
M	Matematika	**PČ**	Praktické činnosti
IT	Informatika	**PR**	Pěstování rostlin
ZSV	Základy společenských věd		
ZPV	Základy přírodních věd		
HV	Hudební a dramatická výchova	**NEPOVINNÝ PŘEDMĚT**	
VV	Výtvarná výchova	**N**	Náboženství
VZ	Výchova ke zdraví		
TV	Tělesná výchova		

5 UČEBNÍ PLÁN

5.1 Učební plán

U Č E B N Í P L Á N
PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

Kód a název oboru vzdělání: **78-62-C/02, PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ**
Název ŠVP: **PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ**
Stupeň vzdělání: Střední vzdělání, vysvědčení o závěrečné zkoušce
Délka a forma vzdělávání: 2 roky, denní forma vzdělávání
Datum platnosti: od 1. září 2012

Přehled vyučovaných předmětů, jejich hodinové dotace a využití disponibilních hodin v jednotlivých ročnících, v týdnu a za celý školní rok:

PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ **Vyučované předměty**		Ozn. předmětu	Povinné hod. dotace dle RVP	**1. roč./** hod. dotace **týden**	Využití disp. hodin	**2. roč./** hod. dotace **týden**	Využití disp. hodin	**Celkem hod. dotace týdenní**	1. roč./ hod. dotace šk. rok	2. roč./ hod. dotace šk. rok	**Celkem hod. dotace šk. rok**
1.	Český jazyk a literatura	ČJ	**4**	2	-	2	-	**4**	66	66	**132**
2.	Anglický jazyk	AJ	**2**	1	-	1	-	**2**	33	33	**66**
3.	Matematika	M	**4**	2	-	2	-	**4**	66	66	**132**
4.	Informatika	IT	**2**	1	**+1**	1	**+1**	**2 + 2**	66	66	**132**
5.	Základy společen. věd	ZSV	**2**	1	-	1	-	**2**	33	33	**66**
6.	Základy přírodních věd	ZPV	**2**	1	-	1	-	**2**	33	33	**66**
7.	Hudební a dram. vých.	HV	**4**	1	**+1**	1	**+1**	**2 + 2**	66	66	**132**
8.	Výtvarná výchova	VV		1	**+2**	1	**+2**	**2 + 4**	99	99	**198**
9.	Výchova ke zdraví	VZ	**2**	1	-	1	-	**2**	33	33	**66**
10.	Tělesná výchova	TV	**4**	2	-	2	-	**4**	66	66	**132**
ODBORNÉ ČINNOSTI											
11.	Rodinná výchova	RV	**6**	3	-	3	-	**6**	99	99	**198**
12.	Příprava pokrmů a výživa	PP	**8**	4	-	4	-	**8**	132	132	**264**
13.	Praktické činnosti	PČ	**12**	6	-	6	-	**12 + 4**	198	198	**396**
14.	Pěstování rostlin	PR		-	**+2**	-	**+2**		66	66	**132**
			52	**26**	**+6**	**26**	**+6**	**52+12**	**-**	**-**	**-**
Celkem hodinové dotace na daný obor vzdělání				**32**		**32**		**64**	**1056**	**1056**	**2112**
15.	*Náboženství/nepov. př.*	***N***	**-**	*1*	-	*1*	-	*2*	*33*	*33*	*66*
Celkem hodinové dotace na daný obor vzdělání s nepovinným předmětem				**33**		**33**		**66**	***1089***	***1089***	***2178***

Poznámky k učebnímu plánu:

- jednotlivé předměty v učebním plánu a jejich celoroční hodinová dotace je dodržována v souladu s RVP Praktické školy dvouleté. Ve zpracování učebních osnov předmětů v ŠVP je u jednotlivých tematických celků rozvržena hodinová dotace;

- vzhledem ke specifickým postižením žáků, zařazujeme dle potřeby relaxační a dechová cvičení nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i během výuky ostatních předmětů nebo přestávek.

5.2 Tabulka souladu RVP a ŠVP

TABULKA SOULADU RVP S ŠVP									
Škola:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie, Frýdecká 34, Český Těšín**								
Kód a název RVP:	**78-62-C/02 PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ**								
Název ŠVP:	**PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ**								
	RVP						**ŠVP**		
VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	**VZDĚLÁVACÍ OKRUHY**		**POVINNÉ PŘEDMĚTY**		**ozn**	Povinná hod. týdenní dotace	Hodinová dotace 1. r.	Hodinová dotace 2. r.	CELKEM za oba ročníky
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	1.	Český jazyk a literatura	**1.**	**Český jazyk a literatura**	ČJ	**4**	2	2	**4**
	2.	Cizí jazyk	**2.**	**Anglický jazyk**	AJ	**2**	1	1	**2**
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	3.	Matematika	**3.**	**Matematika**	M	**4**	2	2	**4**
INF. A KOM. TECHNOLOGIE	4.	Informační a komunikační technologie	**4.**	**Informatika**	IT	**2**	1+1	1+1	**2 + 2**
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	5.	Základy společenských věd	**5.**	**Základy společenských věd**	ZSV	**2**	1	1	**2**
ČLOVĚK A PŘÍRODA	6.	Základy přírodních věd	**6.**	**Základy přírodních věd**	ZPV	**2**	1	1	**2**
UMĚNÍ A KLTURA	7.	Umění a kultura	**7.**	**Hudební a dramatická výchova**	HV	**4**	1+1	1+1	**2 + 2**
			8.	**Výtvarná výchova**	VV		1+2	1+2	**2 + 4**
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	8.	Výchova ke zdraví	**9.**	**Výchova ke zdraví**	VZ	**2**	1	1	**2**
	9.	Tělesná výchova	**10.**	**Tělesná výchova**	TV	**4**	2	2	**4**
ODBORNÉ ČINNOSTI	11.	Rodinná výchova	**11.**	**Rodinná výchova**	RV	**6**	3	3	**6**
	12.	Výživa a příprava pokrmů	**12.**	**Příprava pokrmů a výživa**	PP	**8**	4	4	**8**
	13.	Odborné obory podle zaměření školy	**13.**	**Praktické činnosti**	PČ	**12**	6	6	**12 + 4**
			14.	**Pěstování rostlin**	PR		+2	+2	
RVP	**Celková týdenní povinná hodinová dotace dle RVP /využito 12 disponibilních hodin/**					**52**	**26+6**	**26+6**	**52+12**
ŠVP	**Celková týdenní povinná hodinová dotace dle ŠVP /využito 12 disponibilních hodin/**					**52**	**26+6**	**26+6**	**52+12**
Celková týdenní povinná hodinová dotace dle ŠVP							**32**	**32**	**64**
+	Nepovinný předm.		**15.**	**Náboženství**	N	---	1	1	**2**
CELKEM	**Celková týdenní hodinová dotace dle ŠVP + nepovinný předmět**						**32 + 1**	**32 + 1**	**2**
							33	***33***	***66***

5.3 Přehled využití týdnů ve školním roce

ČINNOST – Praktická škola dvouletá	ROČNÍK	
	1.	2.
Vyučování podle rozpisu učiva	**33**	**33**
Závěrečná zkouška	**0**	**1**
Časová rezerva (exkurze, výchovně vzdělávací a kulturní akce, prohlubování a opakování učiva dle potřeb žáků, prázdniny, státní svátky)	**7**	**6**
Celkem týdnů	**40**	**40**

6 UČEBNÍ OSNOVY

6.1 Český jazyk a literatura

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Český jazyk a literatura rozvíjí u žáků komunikativní funkci jazyka, dále jejich komunikační dovednosti.
- Žáci užívají jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací.
- Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji.

1. ročník

- Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.
- Dále se žáci snaží o zvyšování kvality písma, rychlosti psaní a zdokonalování úpravy jejich psaného textu. Tento předmět rovněž rozvíjí správné používání ústní i písemné formy spisovného jazyka.

2. ročník

- Žáci navazují na vědomosti získané v prvním ročníku a prohlubují čtení s porozuměním, práci s literárním textem a schopnost práce se slovníky a jinými pomůckami určenými pro tento předmět.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- využívali jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života
- zvládali získat a využít informace z různých zdrojů
- uplatňovali získané poznávací a komunikační funkce jazyka

1. ročník

- vhodným způsobem předávali a získávali informace
- zvyšovali kvalitu a rychlost písma dle svých možností a schopností
- pěstovali kladný vztah k českému jazyku a literatuře

2. ročník

- srozumitelně a souvisle vyjadřovali a formulovali svůj názor
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- využívali získané poznatky a dovednosti v praktickém životě

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- úvodní hodiny budou probíhat formou výkladu, dále bude výuka probíhat názorným představením problematiky nebo probírané látky
- do výuky bude zařazena pestrá skladba názorných pomůcek pro zkvalitnění výuky
- výuka se bude rovněž odehrávat formou návštěvy knihovny nebo divadla a jiných kulturních zařízení

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- čítanky, encyklopedie a jiná naučná literatura, knihy, časopisy
- vybavení učeben a interaktivní tabule, počítače a internet
- učebnice a sešity

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Využití průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova se bude promítat do rozvíjení poznávacích schopností a upevňování spolupráce v kolektivu a řešení problémů společnými silami.
- Průřezové téma Člověk a životní prostředí budou žáci objevovat v především v rovině praktické např. při sestavování žádostí nebo při četbě a diskuzích týkajících se ekologických témat nebo přírodního prostředí.

- Výchova k práci a zaměstnanosti se bude prolínat českým jazykem a literaturou zejména při četbě, tvorbě a porozumění dokumentům týkajícím se zaměstnanosti a světa práce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence v českém jazyce a literatuře napomáhají žákům orientovat se v problematice psaného textu spojeného nejen s profesní přípravou, ale dávají žákům šanci upevnit tyto znalosti a používat je v běžném životě. Kromě těchto dovedností pomáhají klíčové kompetence i s rozvojem komunikace a sociálních a personálních dovedností. Vycházejí z osobních dispozic a respektují individuální zvláštnosti žáků.

Jde především o tyto klíčové kompetence:
Kompetence k učení
Kompetence k řešení problémů
Kompetence komunikativní
Kompetence sociální a personální
Kompetence občanské

1. Kompetence k učení

Žák by měl:
- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu
- používat základní pojmy
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:
- rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení;
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl:
- rozvinout své komunikační dovednosti
- dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

Žák by měl:
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích

5. Kompetence občanské

Žák by měl:
- respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví
- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- zvládat běžnou komunikaci s úřady

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Hodnocení výsledků vzdělávání bude probíhat slovně nebo klasifikačním stupněm, popř. jejich kombinací. Dále pro motivační charakter budeme žáky hodnotit pochvalami nebo diplomy.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Jazyková výchova	1.1 Národní jazyk a jeho útvary	Rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk.	17	1.1 OR
	1.2 Jazyková kultura	Rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk.		1.1 OR
	1.3 Slovní zásoba a její styl	Používat adekvátní slovní zásobu.		AJ, 3.1 SP 2.3 VČP
	1.4 Tvarosloví – slovní druhy	Využívat poznatky z tvarosloví v písemném i v mluveném projevu.		2.1 ES
II. Komunikační a slohová výchova	2.1Ústní a písemné projevy společenského styku – dopisy, objednávka, telefonický rozhovor	Vyjadřovat se správně a srozumitelně. Reprodukovat a přiměřeně reagovat na společenské situace.	24	RV, 2.3 VČP 3.2 SPR
	2.2 Grafická a formální úprava jednoduchých písemných projevů	Dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou.		IT, 3.2 SPR
	2.3 Popis, charakteristika	Popsat předměty a činnosti vztahující se k odborným činnostem.		PP, PR, ZPV 2.4 PŽP
	2.4 Praktická cvičení, nácvik konkrétních situací – přijímací pohovor	Dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou.		ZSV, 1.1 OR, 1.3 MR
	2.5 Komunikační hry	Procvičovat získané znalosti a slovní zásobu.		HV, TV 2.2 ZPŽ
III. Literární výchova	3.1 Literární žánry, poezie, próza	Poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózo.	25	2.2 ZPŽ
	3.2 Technika čtení, přednes, reprodukce přečteného, formulace dojmů z četby	Reprodukovat přiměřený text.		HV, 1.2 SR
	3.3 Četba a výklad ukázek z naší	Číst s porozuměním.		2.1 ES, 2.4 PŽP

	i světové literatury (klasické i současné)			
	3.4 Filmové zpracování literárních děl	Orientovat se ve filmové tvorbě.		2.3 VČP
	3.5 Seznámení s vybranými autory	Rozlišit jednotlivé literární žánry.		HV, VV
	3.6 Dramatizace literární tvorby	Demonstrovat spolupráci s kolektivem při dramatizaci díla.		HV, TV 1.2 SR
	3.7 Kniha, knihovna, encyklopedie, časopisy	Zjišťovat základní potřebné informace z dostupných zdrojů.		ZSV, ZPV 3.3 PL
	3.8 Čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)	Porozumění návodům a pracovním postupům.		PP, PČ 3.2 SPR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Jazyková výchova	1.1 Postavení češtiny mezi evropskými jazyky	Rozlišovat mezi češtinou a jinými jazyky.	20	ZSV
	1.2 Jazyková kultura	Rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk.		1.1 OR
	1.3 Slovní zásoba, odborná terminologie	Používat adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie.		AJ, PP, PČ 3.1 SP 2.3 VČP
	1.4 Tvarosloví – slovní druhy	Využívat poznatky z tvarosloví v písemném i v mluveném projevu.		2.1 ES
	1.5 Skladba – druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska	Rozlišovat druhy vět a používat je v běžné komunikaci.		AJ, ZSV, 2.4 PŽP
	1.6 Shoda podmětu s přísudkem	Uplatňovat znalosti českého pravopisu v písemném projevu.		ZSV, ZPV
II. Komunikační a slohová výchova	2.1Ústní a písemné projevy společenského styku – dopisy (soukromé, úřední), žádost, životopis, inzerát, dotazník, objednávka, telefonický rozhovor	Vyjadřovat se správně a srozumitelně. Rozlišovat mezi různými styly a formami písemného projevu, snažit se správně je používat.	21	RV, ZSV 2.3 VČP 3.2 SPR
	2.2 Vyplňování tiskopisů, administrativní postupy	Zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů, žádostí, napsat životopis.		IT, ZSV 3.2 SPR, 3.3 PL
	2.3 Grafická a formální úprava jednoduchých písemných projevů	Dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou.		IT, 3.2 SPR
	2.4 Popis, charakteristika, vypravování, dramatizace	Reprodukovat a dramatizovat jednoduchý příběh, napsat jednoduchý popis.		TV PP, PR, ZPV 2.4 PŽP
	2.5 Praktická cvičení, nácvik konkrétních situací – přijím. pohov.	Dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou.		ZSV, 1.1 OR, 1.3 MR

III. Literární výchova	3.1 Literární žánry, poezie, próza	Poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou.	25	2.2 ZPŽ
	3.2 Technika čtení, přednes, reprodukce přečteného, formulace dojmů z četby	Reprodukovat přiměřený text.		HV, 1.2 SR
	3.3 Četba a výklad ukázek z naší i světové literatury (klasické i současné)	Číst s porozuměním.		2.1 ES, 2.4 PŽP
	3.4 Seznámení s vybranými autory	Rozlišit jednotlivé literární žánry.		HV, VV
	3.5 Filmové zpracování literárních děl	Orientovat se ve filmové tvorbě.		2.3 VČP
	3.6 Dramatizace literární tvorby	Demonstrovat spolupráci s kolektivem při dramatizaci díla.		HV, TV 1.2 SR
	3.7 Kniha, knihovna, encyklopedie, denní tisk, časopisy, odborná literatura vztahující se k odbor. zaměření	Zjišťovat základní potřebné informace z dostupných zdrojů.		ZSV, ZPV 3.3 PL
	3.8 Čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)	Orientovat se v odborném textu.		PP, PČ 3.1 SP

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Tělesná výchova	TV
	Výtvarná výchova	VV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Praktické činnosti	PČ
	Rodinná výchova	RV
	Hudební a dramatická výchova	HV
	Český jazyk a literatura	ČJ
	Anglický jazyk	AJ
	Základy přírodních věd	ZPV
	Základy společenských věd	ZSV
	Informatika	IT
	Příprava pokrmů a výživa	PP
	Pěstování rostlin	PR
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP
	Sebeprezentace	3.2 SPR
	Pracovně právní legislativa	3.3 PL

6.2 Anglický jazyk

ANGLICKÝ JAZYK

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu poskytuje základní znalosti z anglického jazyka a to v oblasti mluveného slova s důrazem na zvukovou podobu jazyka s porozuměním jednoduchým pokynům, sdělení a frázím. U psaného projevu jde o získání schopnosti porozumění jednoduchému textu a nápisům; s oblastí gramatiky se žáci seznamují pouze okrajově.
- Umožňuje žákům navázat na jazykové znalosti a komunikativní dovednosti získané z používání mateřského jazyka.
- Výuka se zaměřuje na vhodný individuální způsob předávání informací s ohledem na specifika žáků.
- To vše, za plného respektování individuálních možností a předpokladů jednotlivých žáků.

1. ročník

- Žáci budou pěstovat porozumění známým, každodenním výrazům a základním frázím anglického jazyka, hlavním cílem bude, aby si žák vypěstoval kladný vztah k cizímu jazyku a pochopil, že tento jazyk je prostředkem k dorozumívání v multikulturním prostředí.

2. ročník

- Žáci si osvojí základní řečové dovednosti, které jim umožní přístup k informačním zdrojům a rovněž budou formovat jejich osobnost a podílet se na přípravě žáků na život v multikulturní společnosti. Důraz bude kladen hlavně na zvukovou podobu jazyka, v písemné formě půjde o schopnost porozumění jednoduchému textu, nápisům apod.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- získali povědomí o existenci cizích jazyků
- získali kladný vztah k anglickému jazyku
- zvládali základní fráze a mluvnické výrazy anglického jazyka
- využívali získané poznatky v praktickém životě

1. ročník

- chápali nebo se snažili pochopit roli anglického jazyka v multikulturní společnosti
- získali základní slovní zásobu
- vnímali anglický jazyk jako prostředek ke komunikaci a těšili se ze získaných vědomostí
- užívali základní slovíčka a jazyková spojení v dané situaci

2. ročník

- zvládali základní anglické fráze v mluvené a psané formě
- užívali základní slovíčka a jazyková spojení v dané situaci a zvládli také vhodně odpovídat
- získávali a hodnotili informací z různých zdrojů a zvládali je správně využít
- získali pokročilejší slovní zásobu, kterou by byli schopni použít v závislosti na situaci

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- formou - hromadnou, skupinovou nebo individuální, formou jazykových her, říkadel a písní
- prací s interaktivní tabulí s výukovými programy navrženými pro anglický jazyk
- metodou - názorně demonstrační, metodou nápodoby, kdy se žáci budou snažit reprodukovat správnou výslovnost a doplňovat nebo přiřazovat obrázky nebo texty

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy
- pexesa
- slovníky
- říkadla a písně
- interaktivní tabule a výukové programy

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- V předmětu anglický jazyk se bude průřezové téma Osobnostní a sociální výchova promítat v základní komunikaci a spolupráci se spolužáky.
- Průřezové téma Člověk a životní prostředí bude propojeno s výukovými tématy, které se tohoto průřezového tématu dotýkají. Žákům bude ukázána propojenost mezi předmětem a průřezovým tématem.
- Výchovu k práci a zaměstnanosti budou žáci poznávat a propojovat nejen s výukou, ale také s praxí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence v anglickém jazyce napomáhají žákům přizpůsobovat se měnícímu se prostředí a vnímat rozdíly mezi jednotlivými jazyky. Vycházejí z osobních dispozic a respektují individuální zvláštnosti žáků.

Jde především o tyto klíčové kompetence:
Kompetence k učení
Kompetence komunikativní
Kompetence sociální a personální

1. Kompetence k učení
Žák by měl:

- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu
- používat základní pojmy
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností

2. Kompetence komunikativní
Žák by měl:

- rozvinout své komunikační dovednosti
- dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

3. Kompetence sociální a personální
Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Žáci budou hodnoceni na základě písemného a slovního projevu v hodinách anglického jazyka klasifikací nebo slovním hodnocením, popř. kombinací obou hodnocení.
- Dále se bude hodnotit jejich přístup k činnostem a aktivitám probíhajícím ve vyučování.
- Hodnocení bude zahrnovat jak samotné znalosti získané během výuky, tak i přístup jednotlivých žáků k učivu a aktivitám v hodinách.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**A N G L I C K Ý J A Z Y K**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Jednoduchý mluvený projev	1.1 Abeceda, slovní zásoba	Osvojit si základní pravidla výslovnosti a rozdílnosti psané a mluvené formy.	11	VV, ČJ, 1.1 OR 2.2 ZPŽ
	1.2 Pozdrav, otázka na jméno, představení	Zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit, požádat a poděkovat.		1.2 SR
	1.3 Základní údaje o své osobě	Používat osvojenou slovní zásobu.		1.1 OR
	1.4 Vyjádření souhlasu, nesouhlasu	Porozumět jednoduchým textům a nápisům.		
	1.5 Poděkování, omluva	Používat osvojenou slovní zásobu.		1.1 OR
II. Gramatické struktury	2.1 Čtení a překlad jednoduchých slov	Demonstrovat znalost základních pravidel výslovnosti.	7	ČJ, IT
	2.2 Jednoduché fráze	Používat základní gramatické prostředky.		ČJ
	2.3 Jednoduchá otázka a odpověď	Zformulovat jednoduchou otázku a odpověď.		1.2 SR
	2.4 Utvoření záporu, množné číslo	Používat základní gramatické prostředky.		ČJ
III. Slovní zásoba	3.1 Dny v týdnu, denní doba, čas, kalendář, roční období	Znát názvy dnů v týdnu, denní doby, ročního období, určit čas.	15	M 2.2 ZPŽ
	3.2 Země, město, bydliště	Pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě, ve městě, atd.		ZSV, 2.1 ES
	3.3 Nakupování – potraviny, ovoce, zelenina	Používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin.		PP, VZ 2.3 VČP
	3.4 Další výběr dle zájmu a schopností žáků (rodina, zvířata, atd.)	Pojmenovat členy rodiny, zvířata, atd.		HV
	3.5 Práce se slovníkem	Orientace a práce se slovníky.		ČJ

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**A N G L I C K Ý J A Z Y K**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Jednoduchý mluvený projev	1.1 Slovní zásoba, procvičování	Osvojit si základní pravidla výslovnosti.	11	VV, ČJ, 1.1 OR 2.2 ZPŽ
	1.2 Pozdrav, otázka na jméno, představení	Zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit, požádat a poděkovat.		1.2 SR
	1.3 Základní údaje o své osobě	Používat osvojenou slovní zásobu.		1.1 OR
	1.4 Žádost o radu, o pomoc	Rozumět jednoduchým pokynům, sdělením a frázím.		1.2 SR 1.3 MR
	1.5 Vyjádření souhlasu, nesouhlasu	Porozumět jednoduchým textům a nápisům.		
	1.6 Vyjádření jednoduchého názoru	Vést jednoduchý rozhovor.		3.2 SPR
	1.7 Poděkování, omluva	Používat osvojenou slovní zásobu.		1.1 OR
II. Gramatické struktury	2.1 Čtení a překlad jednoduchých slov a frází	Demonstrovat znalost základních pravidel výslovnosti.	7	ČJ, IT
	2.2 Věta jednoduchá	Používat základní gramatické prostředky.		ČJ
	2.3 Jednoduchá otázka a odpověď	Zformulovat jednoduchou otázku a odpověď.		1.2 SR
	2.4 Utvoření záporu, množné číslo	Používat základní gramatické prostředky.		ČJ
III. Slovní zásoba	3.1 Dny v týdnu, denní doba, čas, kalendář, roční období	Znát názvy dnů v týdnu, denní doby, ročního období, určit čas.	15	M 2.2 ZPŽ

	3.2 Země, město, bydliště	Pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě, ve městě, atd.		ZSV, 2.1 ES
	3.3 Nakupování – potraviny, ovoce, zelenina	Používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin.		PP, VZ 2.3 VČP
	3.4 Cestování	Znát základní pojmy související s cestováním.		1.2 SR, 2.4 PŽP
	3.5 Další výběr dle zájmu a schopností žáků (rodina, zvířata, atd.)	Pojmenovat členy rodiny, zvířata, atd.		HV
	3.6 Práce se slovníkem, konverzační příručkou	Orientace a práce se slovníky a konverzačními příručkami.		ČJ

Použité zkratky:

Předměty:

Výtvarná výchova	VV
Výchova ke zdraví	VZ
Hudební a dramatická výchova	HV
Matematika	M
Český jazyk a literatura	ČJ
Základy společenských věd	ZSV
Informatika	IT
Příprava pokrmů a výživa	PP

Průřezová témata:

Osobnostní rozvoj	1.1 OR
Sociální rozvoj	1.2 SR
Morální rozvoj	1.3 MR
Ekosystémy	2.1 ES
Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
Sebeprezentace	3.2 SPR

6.3 Matematika

MATEMATIKA

Praktická škola dvouletá, 1. ročník

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka matematiky je založena na nácviku matematických činností, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje logické myšlení a prostorovou představivost.
- Důraz je kladen na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích a v odborné praxi.
- Úkolem předmětu je upevnit a prohloubit matematické znalosti a dovednosti podle mentální úrovně žáků a jejich individuálních zvláštností.
- Ve výuce si žáci zdokonalují numerické řešení úloh zpaměti i pomocí kalkulátoru.

1. ročník

- rozvíjení matematických schopnosti a dovedností v praktických životních situacích
- prohlubování a upevňování učiva základního vzdělávání
- používání základních jednotek hmotnosti v odborných předmětech a praxi
- rozvíjení představivosti při zobrazování jednoduchých těles

2. ročník

- hlavním úkolem předmětu je upevnit a prohloubit matematické znalosti a dovednosti
- ve výuce si žáci zdokonalují numerické řešení úloh zpaměti i pomocí kalkulátoru
- výuka se zaměřuje na rozvoj logického myšlení, prostorovou představivost
- důraz je kladen na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích a v odborné praxi

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- pozitivnímu postoji k matematickému vzdělání
- osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků
- rozpoznání, zkoumání a přiměřenému způsobu řešení problémů
- získávání a vyhodnocování informací kvantitativního charakteru z různých zdrojů
- rozvíjení spolupráce a komunikace při společném řešení stanovených úkolů
- aplikaci získaných poznatků v praktických životních situacích a odborné praxi
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

1. ročník

- využívání aritmetických operací s přirozenými a celými čísly
- zvládnutí převodů jednotek v odborných předmětech a praxi
- schopnosti řešit praktické úlohy s využitím procentového počtu v praxi
- správnému zobrazování jednoduchých těles
- zvládnutí se soustředit a vypočítat povrchy těles se zaměřením na využití v praxi

2. ročník

- zvládnutí práce s kalkulátorem pro kontrolu výsledků
- schopnosti řešit jednoduché úlohy v praxi
- využívání vlastních myšlenek a zkušeností při manipulaci s penězi, platební kartou
- vnímání při zobrazování jednoduchých těles
- komunikaci, vnímání jednoduchých technických výkresů

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, rozhovor, práce u tabule
- skupinová práce, práce s učebními texty
- praktické procvičování

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- interaktivní tabule
- kalkulátory
- magnetická tabule
- výukové programy PC
- názorné učební pomůcky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – rozvíjení smyslového vnímání, upevňování dovednosti zapamatování, řešení problémů, prohlubování dovedností.
- Sociální rozvoj - směřuje k porozumění sobě samému i druhým, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí dovednosti komunikace a vzájemné spolupráce, vede k akceptaci různých typů lidí, názorů a přístupu k řešení problémů.
- Pracovně právní legislativa – výpočet mzdy a její složky.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Kompetence k řešení problému:

- porozumět zadanému úkolu, získat informace potřebné k řešení problému buď samostatně, nebo pod vedením jiných
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, metody) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabytých dříve

Kompetence komunikativní:

- srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, používat odbornou terminologii, respektovat práva a povinnosti své i druhých

Personální a sociální kompetence:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činnosti
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

ODBORNÉ KOMPETENCE

- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích
- provádět aritmetické operace s přirozenými čísly
- používat desetinná čísla a zlomky
- provádět reálný odhad výsledků řešení dané úlohy
- rozpoznat rovinné útvary
- vypočítat obvody a obsahy těles
- správně používat jednotky času, hmotnosti
- pracovat s kalkulátorem
- řešit jednoduché slovní úlohy
- používat získané dovednosti s penězi a platební kartou v praxi
- vypočítat objemy těles se zaměřením na využití v praxi
- orientovat se v jednoduchých tabulkách a grafech

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení
- důležitá je kladná motivace a podpora tvořivého přístupu individuálně podle schopností a možností jednotlivých žáků

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**M A T E M A T I K A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Čísla a početní operace	1.1 Aritmetické operace s přirozenými a celými čísly	Provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly, řešit slovní úlohy s přirozenými čísly.	31	PP, PČ 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES
	1.2 Desetinná čísla, Zlomky	Zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky, provádět základní aritmetické operace se zlomky, desetinnými čísly .		PČ 1.1 OR
	1.3 Procenta, výpočet počtu procent a procentní části	Řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, zná výpočet procent a procentové části.		
II. Závislosti, vztahy a práce s daty	2.1 Jednotky délky, času, praktické převody	Používat základní jednotky délky, času, využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi.	20	TV, PP 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES
	2.2 Jednotky hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody	Používat základní jednotky hmotnosti, objemu, obsahu, využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi		PP, PČ 1.1 OR 1.2 SR
III. Geometrie v rovině a prostoru	3.1 Rovinné útvary – obvody a obsahy	Znát a rýsovat rovinné útvary, zobrazit jednoduchá tělesa, vypočítat obvody a obsahy těles.	15	TV 1.1 OR
	3.2 Prostorové útvary – základní tělesa, povrchy	Zobrazit jednoduchá tělesa, vypočítat povrchy těles se zaměřením na využití v praxi.		ZSV 1.1 OR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**M A T E M A T I K A**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Čísla a početní operace	1.1 Práce s kalkulátorem	Zvládat práci s kalkulátorem pro kontrolu výsledků.	31	RV, PP 1.1 OR 3.3 PL
	1.2 Slovní úlohy se zaměřením na praxi	Řešit jednoduché slovní úlohy.		2.1 ES
	1.3 Bankovky, mince, platební karty a manipulace s nimi	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou.		AJ, RV, PP 1.1 OR 1.2 SR 3.3 PL
II. Závislosti, vztahy a práce s daty	2.1 Grafy, tabulky, příklady z praktického života	Orientovat se v jednoduchém grafu, tabulce.	20	IT 1.1 OR
	2.2 Aritmetický průměr	Vypočítá aritmetický průměr.		
III. Geometrie v rovině a prostoru	3.1 Prostorové útvary – základní tělesa a objemy	Zobrazit jednoduchá tělesa, vypočítat objemy těles se zaměřením na využití v praxi.	15	TV 1.1 OR
	3.2 Konstrukční úlohy, kótování, technické písmo	Číst jednoduché technické výkresy.		2.1 ES

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:

Anglický jazyk	AJ
Informatika	IT
Tělesná výchova	TV
Rodinná výchova	RV
Příprava pokrmů a výživa	PP
Pracovní činnosti	PČ
Základy společenských věd	ZSV

Průřezová témata:

Osobnostní rozvoj	1.1 OR
Sociální rozvoj	1.2 SR
Ekosystémy	2.1 ES
Výchova k práci a zaměstnanosti	3.3 PL

6.4 Informatika

INFORMATIKA

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Žáci si osvojí práci v oblasti informační a komunikační technologie.
- Naučí se pracovat s informacemi.
- Získají praktické dovednosti v oblasti využití počítačů a jejich sítí k získávání, zpracování a prezentaci informací, ke vzájemné komunikaci s okolím a k seberealizaci při zájmových činnostech.
- Osvojí si základní funkce mobilních telefonů i digitálních fotoaparátů.
- Získané dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií aplikují ve všech vzdělávacích oblastech a oborech i v praktickém životě.
- Využívání ICT ve vzdělávání žáků je přizpůsobeno individuálním specifickým potřebám a schopnostem a navazuje na podpůrné a kompenzační technologie, které žák využíval v základním vzdělávání.

1. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí základy práce v oblasti informační a komunikační technologie s využitím počítačů a mobilních telefonů a získané znalosti začnou prakticky využívat.

2. ročník

- Žáci prohloubí své vědomosti, znalosti a dovednosti získané v prvním ročníku a zvládnou jejich všestranné praktické využití.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- rozvíjeli své znalosti a dovednosti práce s počítačem
- používali běžné základní a aplikační programové vybavení
- využívali možnosti komunikace prostřednictvím výpočetní techniky
- prezentovali výsledky své práce prostřednictvím informačních a komunikačních technologií
- efektivně využívali informačních a komunikačních technologií a práci s informacemi
- dodržovali bezpečnostní opatření při práci s novými technologiemi a uvědomovali si rizika spojená s jejich využíváním

1. ročník

- ovládali základní obsluhu počítače a jeho periferií, rozuměli základním pojmům informační činnosti a dodržovali pravidla bezpečnosti práce
- ovládali základní práce se soubory
- zvládli pracovat s textovým editorem
- zvládli základní způsoby komunikace a dodržovali pravidla bezpečné e-komunikace

2. ročník

- ovládali základní obsluhu počítače a jeho periferií, rozuměli základním pojmům informační činnosti a dodržovali pravidla bezpečnosti práce
- ovládali základní práce se soubory a orientovali se ve struktuře souborů a složek
- zvládli pracovat s textovým editorem a dalšími aplikacemi
- zvládli základní způsoby alternativní komunikace a dodržovali pravidla bezpečné e-komunikace
- zvládli použití vyhledávačů při získávání informací

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad s praktickou ukázkou
- praktické procvičování na počítači
- rozhovor
- vyhledávání informací na internetu
- práce s návody

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- interaktivní tabule
- PC a internet
- fotoaparát, kamera
- výukové programy

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Průřezové téma Osobnostní rozvoj, především Rozvoj schopnosti poznávání umožní se zaměřit na cvičení smyslového vnímání, pozornosti, koncentrace, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů a dovednosti pro celoživotní učení.
- V rámci Psychohygieny dojde k posílení dovednosti pro dobrý vztah k sobě samému a k druhým lidem a hledání pomoci při potížích.
- Průřezové téma Sociální rozvoj umožňuje žákům plně se rozvinout ve cvičení pozorování a dovednosti verbální i nonverbální komunikace v různých situacích a sebeprezentace.
- Průřezové téma Člověk a životní prostředí je nesmírně důležité k pochopení vztahu člověka k životnímu prostředí, k pochopení nutnosti chránit přírodu, k poznání vztahu člověka k prostředí a jeho vlivu na lidské zdraví.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu
- využívat vhodně naučené metody a techniky učení
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí a pracovních činností
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

ODBORNÉ KOMPETENCE

1. **Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**

Žák by měl:

- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

2. **Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb**

Žák by měl:

- dodržovat stanovené normy a předpisy
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti

3. **Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje**

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Žáci budou hodnoceni klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů vždy v souladu se zásadami kladné motivace.
- Důraz bude kladen na samostatnost a aktivitu s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem jednotlivých žáků a jejich aktuální zdravotní stav.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**I N F O R M A T I K A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC	1.1 Základní počítačové a programové vybavení	Rozumět základním pojmům informační činnosti.	8	1.1 OR
	1.2 PC sítě	Ovládat základní obsluhu počítače a jeho periferií.		1.1 OR
	1.2.1 Prvky PC sítě	Ovládat základní obsluhu počítače a jeho periferií.		1.1 OR
	1.3 Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Dodržovat pravidla bezpečnosti práce s výpočetní technikou.		1.1 OR
II. Operační systém, počítačová síť	2.1 Operační systém	Ovládat základní práce se soubory, orientovat se ve struktuře souborů a složek.	10	1.1 OR
	2.2 Soubor, složka, adresářová cesta, vyhledávání	Ovládat základní práce se soubory.		1.1 OR
	2.3 Osobní nastavení	Ovládat základní práce se soubory.		1.1 OR
	2.4 Prostředky zabezpečení dat před zneužitím	Ovládat základní práce se soubory, orientovat se ve struktuře souborů a složek.		1.1 OR
III. Aplikační software, textový procesor	3.1 Textový procesor	Pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.	20	1.1 OR 3.2 SPR ČJ
	3.2 Tabulkový procesor	Pracovat na základní uživatelské úrovni s tabulkovým editorem, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR M
	3.3 Další aplikační programové vybavení	Pracovat s dalšími aplikacemi, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR 3.2 SPR

	3.4 Výukové programy	Pracovat s výukovými programy, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR ČJ, M
	3.5 Práce s digitálním Fotoaparátem	Pracovat s digitálním fotoaparátem, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP VV
	3.5.1 Používání digitálního fotoaparátu-základní funkce a záznam fotografie	Zvládat základní funkce digitálního fotoaparátu, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP VV
IV. Elektronická komunikace	4.1 E-mail	Zvládat základní způsoby komunikace, dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.	15	1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.2 Alternativní komunikace na PC	Zvládat základní způsoby komunikace, případně využívat alternativní způsoby komunikace (elektronickou poštou), dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.3 Telefonování přes Internet	Zvládat základní způsoby komunikace, dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.4 Mobilní telefon	Zvládat základní způsoby komunikace, zvládat základní funkce mobilního telefonu.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
V. Internet zdroj informací	5.1 Informační zdroje k získání požadovaných informací, vyhledávání informací	Vyhledávat informace na internetu za použití, různých vyhledávačů, dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu.	13	1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP ZSV, VZ, RV
	5.2 Internetový prohlížeč	Vyhledávat informace na internetu za použití, různých vyhledávačů, dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu.		1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP ZSV, VZ, RV
	5.3 Práce s informacemi	Vyhledávat informace na internetu za použití, různých vyhledávačů, dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu.		1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP ZSV, VZ, RV

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Český jazyk a komunikace	ČJ
	Matematika	M
	Společenskovědní základy	ZSV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Rodinná výchova	RV
	Výtvarná výchova	VV

Průřezová témata:

Osobnostní rozvoj	1.1 OR
Sociální rozvoj	1.2 SR
Morální rozvoj	1.3 MR
Ekosystémy	2.1 ES
Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
Sebeprezentace	3.2 SPR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**I N F O R M A T I K A**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC	1.1 Základní počítačové a programové vybavení	Rozumět základním pojmům informační činnosti.	4	1.1 OR
	1.2 PC sítě	Ovládat základní obsluhu počítače a jeho periferií.		1.1 OR
	1.2.1 Prvky PC sítě	Ovládat základní obsluhu počítače a jeho periferií.		
	1.3 Bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Dodržovat pravidla bezpečnosti práce s výpočetní technikou.		1.1 OR
II. Operační systém, počítačová síť	2.1 Operační systém	Ovládat základní práce se soubory, orientovat se ve struktuře souborů a složek.	12	1.1 OR
	2.2 Soubor, složka, adresářová cesta, vyhledávání,	Ovládat základní práce se soubory.		1.1 OR
	2.2.1 Soubor, složka, kopírování, přesun, mazání	Ovládat základní práce se soubory.		1.1 OR
	2.3 Osobní nastavení, vzhled pracovní plochy	Ovládat základní práce se soubory.		1.1 OR
	2.4 Prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	Ovládat základní práce se soubory, orientovat se ve struktuře souborů a složek.		1.1 OR
III. Aplikační software, textový procesor	3.1 Textový procesor	Pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.	22	1.1 OR 3.2 SPR ČJ
	3.2 Tabulkový procesor	Pracovat na základní uživatelské úrovni s tabulkovým editorem, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR M

	3.3 Další aplikační programové vybavení	Pracovat s dalšími aplikacemi, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR
	3.4 Výukové programy	Pracovat s výukovými programy, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR ČJ, M
	3.5 Práce s digitálním Fotoaparátem	Pracovat s digitálním fotoaparátem, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR VV
	3.5.1 Používání digitálního fotoaparátu-základní funkce a záznam fotografie	Zvládat základní funkce digitálního fotoaparátu, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR VV
	3.5.2 Používání digitálního fotoaparátu-ukládání a mazání obrázků	Zvládat základní funkce digitálního fotoaparátu, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR VV
	3.6 Práce s digitální Kamerou	Pracovat s digitální kamerou, dodržovat zásady bezpečné práce na PC.		1.1 OR VV
IV. Elektronická komunikace	4.1 E-mail	Zvládat základní způsoby komunikace, dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.	15	1.3 MR 1.4 OR 1.5 SR 3.2 SPR ČJ
	4.1.1 Chatování	Zvládat základní způsoby komunikace, být seznámen s aplikacemi umožňujícími chatování, dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.2 Alternativní komunikace na PC	Zvládat základní způsoby komunikace, případně využívat alternativní způsoby komunikace (elektronickou poštou), dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.3 Telefonování přes Internet	Zvládat základní způsoby komunikace, dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.4 Mobilní telefon	Zvládat základní způsoby komunikace, zvládat základní funkce mobilního telefonu.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ
	4.4.1 SMS	Zvládat základní způsoby komunikace, zvládat základní funkce mobilního telefonu.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR ČJ

V. Internet zdroj informací	5.1 Informační zdroje k získání požadovaných informací, vyhledávání informací	Vyhledávat informace na internetu za použití, různých vyhledávačů, dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu.	13	1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP ZSV, VZ, RV
	5.2 Internetový prohlížeč, WWW	Vyhledávat informace na internetu za použití, různých vyhledávačů, dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu.		1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP ZSV, VZ, RV
	5.3 Práce s informacemi	Vyhledávat informace na internetu za použití, různých vyhledávačů, dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu.		1.1 OR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP ZSV, VZ, RV

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:

Český jazyk a komunikace	ČJ
Matematika	M
Společenskovědní základy	ZSV
Výchova ke zdraví	VZ
Rodinná výchova	RV
Výtvarná výchova	VV

Průřezová témata:

Osobnostní rozvoj	1.1 OR
Sociální rozvoj	1.2 SR
Morální rozvoj	1.3 MR
Ekosystémy	2.1 ES
Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
Sebeprezentace	3.2 SPR

6.5 Základy společenských věd

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu hraje důležitou roli při přípravě žáka na soukromý i společenský život.
- Předmět je rovněž zaměřen na prohlubování mezilidských vztahů a také klade důraz na sounáležitost, vzájemnou úctu a toleranci.
- Žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, ale také s problémy, se kterými se mohou ve společnosti setkat a učí se na ně hledat správná řešení.

1. ročník

- Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi vrstevníky a ve společnosti. Seznamují se také se základy fungování demokratického státu a jsou vedeni k uvědomění si své role ve společnosti.

2. ročník

- Žáci v tomto předmětu upevňují základy společenského chování a chování ve vrstevnické skupině. Učí se toleranci k odlišnostem a jsou vedeni k pochopení rozdílů mezi lidmi. Rovněž se učí orientovat v historii České republiky a ve vztazích, které má naše republika s okolními státy.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- využívali získaných poznatků a zkušeností v mezilidských vztazích
- respektovali lidská práva a důstojnost každého člověka
- aktivně vyhledávali a třídili dostupné informace a zvládali je používat
- uvědomovali si odpovědnost za vlastní chování a jednání

1. ročník

- zvládali v osobním životě využívat poznatky o mezilidských vztazích
- pečovali o svou osobnost po stránce etické, estetické i fyzické
- uvědomovali si význam životního prostředí a snažili se o jeho ochranu

2. ročník

- snažili se orientovat v právních předpisech a normách každodenního života
- uvědomovali si význam jednotlivých složek životního prostředí a snažili se o jejich ochranu
- si utvářeli vlastní úsudek a nenechali sebou manipulovat

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- Metoda výkladu a následného procvičování pomůže žákům orientovat se ve složitých tématech předmětu základy společenských věd.
- Výuka bude probíhat formou hromadnou nebo skupinovou, žáci budou pracovat za pomoci asistenta pedagoga.
- Výuka bude doplněna o exkurze, výstavy nebo přednášky související s probíranými tématy.
- Za vhodných podmínek může být některé téma zpracované formou projektu.

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy
- interaktivní tabule**,** internet
- brožury a letáky z úřadu města a úřadu práce a jiné informační letáky
- encyklopedie

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se bude dotýkat výukových celků v oblasti komunikace a pomůže žákům rozvíjet se v oblasti postojů a hodnot. Bude se dotýkat morálních postojů a mezilidských vztahů.
- Průřezové téma Člověk a životní prostřední bude pohlížet na dané průřezové téma zejména z pohledu, který bude propojovat znalosti o jiných státech a daných potřebách ochrany životního prostředí v těchto zemích ale také se bude dotýkat lokálních ekologických problémů.
- Výchova k práci a zaměstnanosti bude pracovat s výukovými celky dotýkajícími se zaměstnanosti a komunikaci s úřady a dá žákům prostor k větší míře praktického náhledu do daných témat.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence v základech společenských věd napomáhají žákům orientovat se komunikaci, která probíhá na úřadech, které napomáhají k zaměstnanosti. Procvičování kompetencí napomáhá žákům lépe se orientovat se složité problematice zaměstnanosti a politické a historické situaci. Kompetence vycházejí z osobních dispozic a respektují individuální zvláštnosti žáků a jsou upraveny tak, aby je žáci mohli používat v běžném životě.

Jde především o tyto klíčové kompetence:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

1. Kompetence k učení

Žák by měl:

- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu
- používat základní pojmy
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení;
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně
  za pomoci druhé osoby

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- rozvinout své komunikační dovednosti
- dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích

5. Kompetence občanské

Žák by měl:

- respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví
- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- zvládat běžnou komunikaci s úřady

6. Kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti a návyky
- chápat význam práce a možnosti vlastního zapojení do pracovního procesu
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Hodnocení výsledků vzdělávání bude probíhat slovně nebo klasifikačním stupněm, popř. jejich kombinací.
- Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění. Důležitá je kladná motivace pro rozvoj dalších schopností.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Člověk ve společnosti	1.1 Mezilidské vztahy	Uplatňovat vhodné způsoby společenského chování.	6	ČJ, AJ 1.2 SR
	1.2 Vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti	Respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití.		VV, HV 1.1 OR
	1.3 Svoboda osobnosti, svoboda druhých	Rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem.		ČJ, RV, 1.1 OR
	1.4 Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	Být tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti.		VZ, RV, 1.3 MR
II. Člověk jako občan	2.1 Právo na vzdělání a význam celoživotního vzdělávání	Orientovat se ve školském systému.	8	ČJ, IT 3.1 SP 3.2 SPR
	2.2 Trh práce – pracovní uplatnění, kvalifikace	Chápat pojmy kvalifikace, pracovní uplatnění.		RV, IT, 3.1 SP 3.3 PL
	2.3 Základy pracovně právních vztahů	Snažit se o pochopení podstaty pracovních vztahů.		RV, AJ, 3.1 SP 3.3 PL
	2.4 Zdravotní péče – systém lékařské péče	Orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče.		VZ, IT, 2.3 VČP
	2.5 Pomáhající organizace	Využívat v krizových situacích služeb pomáhajících institucí.		HV
	2.6 Volnočasové aktivity	Vědět jaké jsou možnosti využití volného času.		VV, TV 1.1 OR
III. Člověk a právo	3.1 Státoprávní uspořádání, ústava, státní znaky a symboly	Vyjmenovat státní symboly naší vlasti. Pojmenovat státoprávní uspořádání ČR.	4	ČJ
	3.2 Zákony, lidská práva,	Vysvětlit práva		ČJ, 1.2 SR

	práva a povinnosti občana	a povinnosti občanů.		
	3.3 Protiprávní jednání, trestná činnost mládeže	Rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy.		RV, 1.3 MR
IV. Člověk a svět	4.1 Mezinárodní vztahy a spolupráce	Uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím.	8	ČJ, 1.2 SR
	4.2 Terorismus a jeho hrozba	Popsat nebezpečí a hrozby terorismu.		2.3 VČP
	4.3 Různé státy – různé způsoby života	Snažit se pochopit odlišné způsoby života.		2.3 VČP
V. Člověk a dějiny	5.1 Nejstarší civilizace	Uvést charakteristické znaky nestarších civilizací.	7	ZPV, ČJ
	5.2 Historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, vlády	Vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu.		2.4 PŽP
	5.3 Novověk a nejnovější dějiny	Popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech.		ČJ, 1.2 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Tělesná výchova	TV
	Výtvarná výchova	VV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Rodinná výchova	RV
	Hudební a dramatická výchova	HV
	Matematika	M
	Český jazyk a literatura	ČJ
	Anglický jazyk	AJ
	Základy přírodních věd	ZPV
	Informatika	IT
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP
	Sebeprezentace	3.2 SPR
	Pracovně právní legislativa	3.3 PL

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Člověk ve společnosti	1.1 Mezilidské vztahy	Uplatňovat vhodné způsoby společenského Chování.	6	ČJ, AJ 1.2 SR
	1.2 Vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti	Respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití.		VV, HV 1.1 OR
	1.3 Svoboda osobnosti, svoboda druhých	Rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem.		ČJ, RV 1.1 OR
	1.4 Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	Být tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti.		VZ, RV 1.3 MR
	1.5 Rovnoprávné postavení mužů a žen	Poznávat odlišnosti mezi muži a ženami.		RV, IT 1.2 SR
	1.6 Kulturní dědictví a tradice v regionu	Zajímat se o kulturní dědictví a specifika regionu.		ZPV, 2.1 ES
II. Člověk jako občan	2.1 Právo na vzdělání a význam celoživotního vzdělávání	Orientovat se ve školském systému.	8	ČJ, IT
	2.2 Trh práce – pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost	Chápat pojmy kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost.		RV, IT 3.1 SP, 3.3 PL
	2.3 Základy pracovně právních vztahů	Snažit se o pochopení podstaty pracovních vztahů.		RV, AJ 3.1 SP
	2.4 Sociální péče o občana – sociální dávky, důchodové zabezpečení	Zvládat běžnou komunikaci s úřady – v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc.		RV, M 3.2 SPR
	2.5 Zdravotní péče – systém lékařské péče	Orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče.		VZ 3.2 SPR

	2.6 Pomáhající organizace	Využívat v krizových situacích služeb pomáhajících institucí.		HV, VV
	2.7 Volnočasové aktivity	Vědět jaké jsou možnosti využití volného času.		VV, TV 1.1 OR
III. Člověk a právo	3.1 Státoprávní uspořádání, ústava, státní znaky a symboly, zastupitelské orgány	Vyjmenovat státní symboly naší vlasti. Pojmenovat státoprávní uspořádání ČR. Zákonodárné orgány a instituce státní správy.	4	ČJ
	3.2 Zákony, lidská práva, práva a povinnosti občana	Vysvětlit práva a povinnosti občanů.		ČJ, RV, 1.2 SR 3.3 PL
	3.3 Právní vztahy a z nich vyplývající závazky	Snažit se o pochopení podstaty právního systému.		3.1 SP 3.2 SPR 3.3 PL
	3.4 Protiprávní jednání, trestná činnost mládeže	Rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy.		RV, 1.3 MR
IV. Člověk a svět	4.1 EU a ČR	Uvést vztah ČR k EU.	5	1.2 SR
	4.2 Mezinárodní vztahy a spolupráce	Uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím.		3.3 PL
	4.3 Terorismus a jeho hrozba	Popsat nebezpečí a hrozby terorismu.		2.3 VČP
	4.4 Různé státy – různé způsoby života	Snažit se pochopit odlišné způsoby života.		AJ, 2.3 VČP
V. Člověk a dějiny	5.1 Nejstarší civilizace	Uvést charakteristické znaky nestarších civilizací.	10	ZPV, ČJ,
	5.2 Historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, vlády	Vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu.		ČJ, 2.4 PŽP
	5.3 Území českého státu v proměnách času	Charakterizovat rozdíly jednotlivých historických etap novověku.		VV, 2.3 VČP
	5.4 Novověk a nejnovější dějiny	Popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech.		ČJ, 1.3 MR

6.6 Základy přírodních věd

ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD

Praktická škola dvouletá, 1. ročník

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka předmětu Základy přírodních věd dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
Rozvíjí u žáků pochopení přírodních zákonitostí, porozumění jim, získání základních poznatků a dovedností z fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné oblasti.
Ve vzdělávací oblasti se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro pochopení vlivu člověka na životní prostředí a možnosti využití přírodovědných znalostí ve prospěch ochrany přírody.

1. ročník

- Předmět základy přírodních věd je v prvním ročníku rozdělen na tematické celky: Základy přírodopisu, Základy ekologie a Základy fyziky**.**
- Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
- Rozvíjí u žáků pochopení přírodních zákonitostí, porozumění jim.
- Získání základních poznatků a dovedností z fyzikální, přírodovědné oblasti.
- Ve vzdělávací oblasti se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro pochopení vlivu člověka na životní prostředí a možnosti využití přírodovědných znalostí ve prospěch ochrany přírody.

2. ročník

- Předmět Základy přírodních věd je ve druhém ročníku rozdělen na tematické celky: Základy fyziky, které navazuje na učivo z prvního ročníku, Základy chemie a Základy zeměpisu.
- Rozvíjí u žáků pochopení základních poznatků a dovedností z fyzikální, chemické a zeměpisné oblasti.
- Svým zaměřením přispívá také k rozvíjení znalosti v oblasti využitelnosti energie, organických a anorganických sloučenin, bezpečného zacházení s chemickými látkami a výrobky v praktickém životě.
- Výuka se také zaměřuje na přírodní obrazy Země, sluneční soustavu, světadíly a státy EU. Rozšiřuje vědomosti o České republice.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

1 ročník

- rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných problémů a pracovat s nimi
- porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě
- porozumění vztahům a souvislostem mezi činností lidí, přírodním a životním prostředím
- osvojení si základního principu šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- chápání základních vztahů v různých ekosystémech
- respektování zásad ekologie a uvědomění si významu jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

2. ročník

- získání základních znalostí z oblasti fyzikálních a chemických jevů
- využívání prostředků moderních technologických postupů
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti
- porozumění geografickým objektům, jevům a působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, řízený rozhovor, skupinová práce žáků
- práce s Internetem, práce s PC, praktické ukázky
- práce u tabule, práce s učebními texty
- praktické procvičování

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- interaktivní tabule, magnetická tabule
- výukové programy PC, názorné učební pomůcky
- učební texty

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – vede k rozvíjení pozornosti a soustředění, upevňování dovednosti zapamatování, řešení problémů, prohlubování dovedností.
- Sociální rozvoj – směřuje k porozumění sobě samému i druhým a napomáhá k zvládání nežádoucích forem vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí dovednosti komunikace a vzájemné spolupráce, vede k akceptaci různých typů lidí, názorů a přístupu k řešení problémů, přispívá k primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby.
- Výchova člověka k prostředí – způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, zajišťování ochrany životního prostředí, lokální ekologické problémy a jejich řešení, možnosti a způsoby ochrany zdraví.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech.

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby

- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- rozvinout své komunikační schopnosti a dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní činnosti
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce

ODBORNÉ KOMPETENCE

- využívá přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí
- logicky uvažuje, analyzuje a řeší jednoduché přírodovědné problémy
- pozoruje a zkoumá přírodu, provádí experimenty a měření, zpracovává a vyhodnocuje získané údaje
- komunikuje, vyhledává a interpretuje přírodovědné informace a zaujímá k nim stanovisko
- využívá získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- rozumí základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě
- umí zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, má pozitivní postoj k přírodě
- využívá poznatky o jednoduchých strojích v praxi
- využívá fyzikálních a chemických poznatků a dovedností v praktickém životě
- logicky uvažuje, analyzuje a řeší jednoduché fyzikální a chemické problémy
- provádí experimenty a měření, zpracovává a vyhodnocuje získané údaje
- rozumí základním geografickým souvislostem a postavení člověka v přírodě
- umí zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, má pozitivní postoj k přírodě

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu. Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění. Důležitá je kladná motivace pro rozvoj dalších schopností.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Základy přírodopisu	1.1 Obecná biologie a genetika	Objasnit pojmy biologie a genetika.	18	ČJ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Vznik života – základní projevy života, organismy a jejich třídění	Získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích. Znát základní projevy života. Orientovat se v organismech a jejich třídění.		PR 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ
	1.3 Biologie rostlin – stavba těla, význam rostlin a jejich ochrana, hospodářsky významné rostliny, chráněné rostlinné druhy, jedovaté a léčivé rostliny	Popsat základní stavbu těla rostlin, význam rostlin a jejich ochranu. Vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin. Znát vybrané zástupce chráněných rostlin. Orientovat se v pojmech jedovaté a léčivé rostliny.		ČJ, PR 1.1OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ
	1.4 Biologie živočichů – živočišná společenstva, domácí a volně žijící zvířata, hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy, ochrana živočichů	Objasnit pojem živočišná společenstva. Rozeznat domácí, volně žijící a hospodářská zvířata. Znát kriticky ohrožené druhy živočichů. Respektovat ochranu živočichů.		ČJ, PR 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ
	1.5 Neživá příroda – horniny, nerosty, půdy, praktický význam	Orientovat se v neživé přírodě. Znát praktický význam půdy a nerostů.		PR 1.1 OS 1.2 SR 2.2 ZPŽ
	1.6 Zásady bezpečného chování v přírodě	Dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě.		PR 2.3VČP

II. Základy ekologie	2.1 Společenstva – přirozené a umělé, druhy ekosystémů, rovnováha v ekosystémech, vzájemné vztahy	Rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy a popsat ekosystémy vytvořené člověkem.	8	PR 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ
	2.2 Potravní řetězce	Vysvětlit podstatu potravních řetězců.		
	2.3 Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti, příčiny a řešení globálního oteplování. Znát chráněná území.		PR 2.3 VČP 2.4 PŽP
	2.4 Hospodaření s odpady, ekologické havárie	Dodržovat pravidla pro třídění odpadů.		2.4 PŽP
III. Základy fyziky	3.1 Druhy látek a jejich základní fyzikální vlastnosti, měřené veličiny	Určit společné a rozdílné vlastnosti látek. Změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles.	7	
	3.2 Tělesa – pohyb a síla	Rozlišovat druhy pohybů z hlediska rychlosti i trajektorie (dráhy) Určit síly působící na těleso.		M 1.1 OR 1.2 SR
	3.3 Jednoduché stroje – využití v praxi	Využívat poznatky o jednoduchých strojích v praxi.		

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Základy fyziky	1.1 Elektromagnetické a světelné děje	Sestavit správně podle schématu elektrický obvod.	6	M 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Energie – druhy a využitelnost	Uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti.		PP 1.1OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ
	1.3 Zvukové děje – vlastnosti zvuku, škodlivost hluku	Znát důsledky působení nadměrného hluku.		
II. Základy chemie	2.1 Nejjednodušší chemické reakce základních prvků	Rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí.	10	PP 1.1 OR 1.2 SR
	2.2 Základní organické sloučeniny	Znát základní rozdělení organických sloučenin.		
	2.3 Základní anorganické sloučeniny	Znát základní anorganické sloučeniny.		
	2.4 Směsi	Umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí. Umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí.		
	2.5 Využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením	Využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka.		PR 1.1 OR 1.2 SR
	2.6 Bezpečnost zacházení s chemickými látkami a výrobky	Znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.3 VČP
III. Základy zeměpisu	3.1 Kartografie a topografie	Používat základní kartografickou a topografickou terminologii.	17	

	3.2 Přírodní obraz Země	Vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry.		
	3.3 Sluneční soustava, Vesmír, Slunce, Země	Objasnit důsledky pohybů Země. Orientovat se v pojmech – Vesmír, Slunce, Země.		
	3.4 Světadíly a oceány státy světa a EU	Orientovat se na mapě světa a vyhledat světadíly a oceány.		
	3.5 Česká republika	Ukázat na mapě státy EU a uvést postavení ČR v Evropě.		ZSV 1.1 OR 1.2 SR
	3.6 Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů	Vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi.		2.2 ZPŽ
	3.7 Živelní pohromy, sluneční soustava, Vesmír, Slunce, Země	Vysvětlí, co znamená živelní pohroma, uvede příklady. Uvede důležitá telefonní čísla, ví, kam se obrátit a kam zavolat při nebezpečí. Uvede hlavní zásady chování při vzniku živelných pohrom.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Český jazyk a literatura	ČJ
	Matematika	M
	Pěstování rostlin	PR
	Příprava pokrmů a výživa	PP
	Výchova ke zdraví	VZ
	Základy společenských věd	ZSV

Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Lidské aktivity a problémy životného prostředí	2.4 PŽP

6.7 Hudební a dramatická výchova

HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Žáci si rozšíří své poznání z oblasti umění a kultury prostřednictvím tvůrčích činností, které vycházejí z jednotlivých druhů umění. Zaměří se na poslech a reprodukci hudebních děl a na pohybové ztvárnění hudby a volnou improvizaci na hudbu. Žáci se budou snažit orientovat na poli současné hudby, filmového a pohybového umění.

1. ročník

- Žáci budou rozvíjet svou hudebnost, hlasový projev a hru na hudební nástroje. Postupně projdou různými hudebními žánry a poznají vybrané autory písní a skladeb. Budou si moci vyzkoušet pohybovou reakci na hudbu a dramatické provedení některých písní nebo témat.

2. ročník

- Žáci budou prohlubovat svou hudebnost, hlasový projev a hru na hudební nástroje. Žáci se rovněž budou soustředit na poslech různých hudebních žánrů vybraných autorů písní a skladeb. Budou procvičovat orientaci v prostoru, pohybovou reakci na hudbu a dramatické provedení některých písní nebo témat.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- rozšiřovali svou hudebnost a pozitivní vztah k hudbě, umění a kultuře
- rozvíjeli vnímavost, obraznost a fantazii
- dokázali v praktickém životě projevovat vztah k hudbě a umění

1. ročník

- získávali zkušenosti při samostatné i společné tvůrčí činnosti a učili se komunikovat
- snažili o kultivování hlasového a tělesného projevu jako prostředků sdělování
- snažili o vnímání a interpretaci produkce vlastní i ostatních, včetně uměleckých děl

2. ročník

- vytvářeli vztah ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomovali si jeho význam a měli potřebu jej chránit
- projevovali a prohlubovali vnímání a interpretaci produkce vlastní i ostatních, včetně uměleckých děl
- prohlubovali své zkušenosti při samostatné i společné tvůrčí činnosti a učili se skrze ně komunikovat

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- Zpěv a hra na hudební nástroje budou hlavní náplní hodin. Do výuky budou také zařazeny vybrané ukázky hudebních a filmových děl. Dále bude probíhat výuka hromadnou formou s výkladem a následným procvičováním. V hodinách zaměřených na improvizaci a dramatickou výchovu bude výuka probíhat ve skupinách nebo v párech.

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- hudební nástroje
- orffův instrumentář
- ukázky z hudebních, divadelních, filmových a rozhlasových děl různých autorů
- interaktivní tabule a výpočetní technika
- CD přehrávač

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Využití průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova je nezbytnou součástí celého předmětu. Žáci budou vedeni ke spolupráci a rozvíjení svých poznávacích a sociálních schopností, které budou moci využít při skupinové a týmové práci, ale i v běžném životě.
- Člověk a životní prostředí se bude promítat zejména do hudebního a pohybového ztvárnění přírodních prvků a scenérií. Žákům bude nastíněna provázanost všech složek života, v oblasti zacházení s odpady se žáci dozvědí a budou si moci vyzkoušet např. výrobu hudebních nástrojů z recyklovaných materiálů.
- Výchova k práci a zaměstnanosti se dotkne hudební a dramatické výchovy zběžně a to v případě využití poznatků z tohoto předmětu při komunikaci a sebeprezentaci.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence v hudební a dramatické výchově rozvíjí verbální i neverbální komunikaci skrze hudbu a umění. Umožňují žákům projevovat se skrze jejich hudební a kulturní cítění a usnadňují zapojení se do společnosti. Vycházejí z osobních dispozic a respektují individuální zvláštnosti žáků. Jde především o tyto klíčové kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

1. Kompetence k učení

Žák by měl:

- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu
- používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností

2. Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozpoznat problémy a hledat způsob jejich řešení;
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- přijímat důsledky svého chování

3. Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- rozvinout své komunikační dovednosti
- dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích

5. Kompetence občanské

Žák by měl:

- respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví
- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- zdůvodnit význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Hodnocení výsledků vzdělávání bude probíhat slovně nebo klasifikačním stupněm, popř. jejich kombinací. Dále pro motivační charakter budeme žáky hodnotit pochvalami nebo diplomy za hudební a pěvecký přednes.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Vokální a instrumentální činnosti	1.1 Rytmizace a melodizace	Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehudební zvuky.	25	M, 1.1 OR
	1.2 Tóny a zvuky, rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů	Rozlišovat tóny a zvuky základních hudebních nástrojů.		M, 1.1 OR
	1.3 Hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář	Improvizovat a využívat nástroje k interpretaci písní.		1.1 OR
	1.4 Zpěv lidových i umělých písní	Zpívat na základě svých dispozic. Interpretovat vybrané lidové a umělé písně.		CJ, AJ 1.1 OR
II. Hudebně poslechové činnosti	2.1 Hudební nástroje a hudební uskupení	Rozpoznat vybrané hudební nástroje.	22	PČ, 2.4 PŽP
	2.2 Hudební styly a žánry	Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů.		2.1 ES
	2.3 Hudební díla a jejich autoři – výběr dle složení žáků	Rozpoznat vybraná hudební díla.		VV, 2.4 PŽP, 2. 2 ZPŽ
III. Hudebně pohybové činnosti	3.1 Hudebně pohybové hry	Reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem.	8	TV, 1.2 SR
	3.2 Základní kroky vybraných tanců	Zvládnout jednoduché taneční kroky.		TV, 1.2 SR
	3.3 Hudebně relaxační techniky a muzikoterapie	Reagovat na reprodukci relaxační hudby.		TV, 1.1 OR
	3.4 Orientace v prostoru	Orientovat se v prostoru.		TV
IV. Dramatická výchova	4.1 Psychosomatické dovednosti – práce s dechem	Propojit pohybový projev se správným dýcháním.	11	TV, 2. 2 ZPŽ
	4.2 Držení těla, verbální a neverbální komunikace	Dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla. Propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním.		TV, ČJ, 1.2 SR

	4.3 Dramatické hry a cvičení, herní dovednosti	Rozvíjet schopnost soustředění a pozornosti. Rozlišovat herní a reálnou situaci.		RV, ZSV, 1.2 SR
	4.4 Dramatické improvizace	Spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace a využívat různých výrazových prostředků.		RV, 1.2 SR
	4.5 Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba	Rozpoznat rozdíly mezi divadelní, filmovou, rozhlasovou a televizní formou.		IT, ČJ, 3.2 SPR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Vokální a instrumentální činnosti	1.1 Dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení	Soustředit se na dechové, hlasové a intonační techniky.	25	M, 2.2 ZPŽ
	1.2 Rytmizace a melodizace	Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehudební zvuky.		M, 1.1 OR
	1.3 Tóny a zvuky, rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů	Rozlišovat tóny a zvuky základních hudebních nástrojů.		M, 1.1 OR
	1.4 Hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář	Improvizovat a využívat nástroje k interpretaci písní.		1.1 OR
	1.5 Zpěv lidových i umělých písní	Zpívat na základě svých dispozic.		CJ, AJ, 1.1 OR
II. Hudebně poslechové činnosti	2.1 Hudební nástroje a hudební uskupení	Rozpoznat vybrané hudební nástroje.	22	PČ, 2.4 PŽP
	2.2 Hudební žánry, vybraná díla a jejich autoři – výběr dle složení žáků	Soustředit se na poslech skladeb různých žánrů.		VV, 2.4 PŽP, 2. 2 ZPŽ
III. Hudebně pohybové činnosti	3.1 Pohybové vyjádření hudby - improvizace	Spojovat základní pohybové prvky v celek.	8	TV
	3.2 Základní kroky vybraných tanců	Zvládnout jednoduché taneční kroky.		TV, 1.2 SR
	3.3 Hudebně pohybové hry	Reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem.		TV, 1.2 SR
	3.4 Hudebně relaxační techniky a muzikoterapie	Reagovat na reprodukci relaxační hudby.		TV, 1.1 OR
	3.5 Orientace v prostoru	Orientovat se v prostoru.		TV
IV. Dramatická výchova	4.1 Psychosomatické dovednosti – práce s dechem	Uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev, správně dýchat.	11	TV, 2. 2 ZPŽ

	4.2 Držení těla, verbální a neverbální komunikace	Dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla. Propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním.		TV, ČJ, 1.2 SR
	4.3 Dramatické hry a cvičení, herní dovednosti	Rozvíjet schopnost soustředění a pozornosti. Rozlišovat herní a reálnou situaci.		RV, ZSV, 1.2 SR
	4.4 Dramatické improvizace	Spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace a využívat různých výrazových prostředků.		RV, 1.2 SR
	4.5 Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba	Rozpoznat rozdíly mezi divadelní, filmovou, rozhlasovou a televizní formou.		ČJ, IT, 3.2 SPR
	4.6 Základní dramatické žánry a divadelní druhy	Rozlišovat základní dramatické a divadelní žánry.		CJ

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Tělesná výchova	TV
	Výtvarná výchova	VV
	Praktické činnosti	PČ
	Rodinná výchova	RV
	Matematika	M
	Český jazyk a literatura	ČJ
	Anglický jazyk	AJ
	Základy společenských věd	ZSV
	Informatika	IT
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Sebeprezentace	3.2 SPR

6.8 Výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu vytváří předpoklady pro vnímání estetické kvality okolního světa a vlastního života.
- Žáci na základě vlastní zkušenosti s různorodými výtvarnými prostředky při výtvarných aktivitách používají tvořivý přístup při tvorbě, vnímání a interpretaci, k sebevyjádření a sebereflexi.
- Výuka předmětu spočívá v práci s vizuálně obraznými znakovými systémy a umožňuje rozvíjet neverbální vyjadřování a využívá zvuk, gesta, obraz i pohyb.
- Výtvarná výchova rozvíjí nejen jemnou motoriku a estetické cítění, ale má velký význam rehabilitační, relaxační a vede k uvolnění, k regeneraci sil a k posílení sebevědomí žáků. Využívá k tomu netradičních forem hodin výtvarné výchovy, např. malování s hudbou.
- Výuka je postavena především na tvůrčích činnostech, rozvíjí vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožívání, představivost a fantazii, umožňuje vyjádřit vnitřní svět fantazie, emocí, zkušeností a poznatků.
- Rozvíjí i schopnost komunikace prostřednictvím barev, linií a tvarů, má velký pozitivní vliv na emoční rozvoj, rozvoj osobnosti a hlavně na socializaci žáků, která je důležitá při jejich integraci do běžného života.
- Výtvarná výchova má vliv na výchovu citlivého a vnímavého člověka, ovlivňuje životní postoje, vztahy a citové prožívání k ostatním lidem i prostředí, prostřednictvím výtvarné výchovy je také utvářen vztah ke kulturnímu bohatství. Využívá přímého kontaktu s uměleckými díly prostřednictvím návštěv muzeí, galerií a výstav.

1. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí postupy a prostředky pro vyjádření svých vjemů, emocí, nálad a prožitků. Zvládnou základní dovednosti v používání a uplatnění linií, barev, tvarů i jejich umístění na ploše i v prostoru. Dokážou se soustředit i dokončit výtvarnou činnost. Prostřednictvím svého výtvarného projevu vyjadřují své vnitřní prožitky, zkušenosti, zvládnou samostatný i skupinový výtvarný projev. Umí zvolit vhodné prostředky a postupy, slovně i mimoslovně vyjádří svůj záměr. Naučí se vnímat a chovat na výtvarných i kulturních akcích a návštěvách, dokážou na toto téma komunikovat. Výtvarná výchova je pro žáky další možností seberealizace, další formou komunikace, rozvoje osobnosti a socializace. Plní také velice důležité a potřebné zázemí i prostor pro relaxaci, kompenzaci, uvolnění emocí.

2. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí a upevní postupy a prostředky pro vyjádření svých vjemů, emocí, nálad a prožitků, dokážou s nimi experimentovat. Zvládnou dovednosti v používání a uplatnění linií, barev, tvarů i jejich umístění na ploše i v prostoru. Dokážou se soustředit i dokončit výtvarnou činnost při dodržení pracovního postupu. Prostřednictvím svého výtvarného projevu vyjadřují své vnitřní prožitky, zkušenosti, zvládnou samostatný i skupinový výtvarný projev. Umí zvolit vhodné prostředky a postupy, slovně i mimoslovně vyjádří svůj záměr. Naučí se vnímat a chovat na výtvarných i kulturních akcích a návštěvách, dokážou na toto téma komunikovat a orientovat se v něm. Výtvarná výchova je pro žáky další možností seberealizace, další formou komunikace, rozvoje osobnosti a socializace. Plní také velice důležité a potřebné zázemí i prostor pro relaxaci, kompenzaci, uvolnění emocí, výtvarná výchova má velký pozitivní vliv na další formování osobnosti každého žáka individuálně podle jeho možností a schopností.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- k rozvoji vlastních tvůrčích schopností prostřednictvím vlastní tvorby, vnímání a interpretací produkce vlastní i ostatních uměleckých děl
- dovednostem ve výtvarném vyjadřování, k obohacování komunikace slovní i mimoslovní
- k vytváření vztahu ke kulturnímu bohatství společnosti, uvědomování si jeho významu pro národní identitu
- seznámení se s různorodými výtvarnými technikami
- rozvíjení vnímavosti, představivosti, tvořivosti, obrazotvornosti a fantazie
- k schopnosti koncentrovat pozornost a usilovat o sebevyjádření a seberealizaci
- novému způsobu relaxace, kompenzace, uvolnění emocí
- k získávání zkušeností při samostatné i společné tvůrčí činnosti
- k učení se komunikovat o různých podobách řešení a přijímat i nová neobvyklá řešení

1. ročník

- k zvládnutí se soustředit na výtvarnou činnost a usilovat o její dokončení
- k uplatňování základních dovedností při přípravě i realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce
- k využívání vlastních myšlenek a záměrů
- k správnému uplatňování linií, barev, tvarů i objektů na ploše i v prostoru
- k volbě vhodných prostředků a postupů pro vlastní sebevyjádření i při společné práci, k experimentování s nimi
- k schopnosti sdělit slovně i mimoslovně obsah, záměr
- k vnímání, ke komunikaci a vhodnému chování při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek

2. ročník

- k zvládnutí se soustředit na výtvarnou činnost a dokončit ji
- k uplatňování získaných dovedností při přípravě i realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru
- k využívání vlastních myšlenek a záměrů, zkušeností a představ
- k správnému uplatňování linií, barev, tvarů i objektů na ploše i v prostoru pro vlastní vyjádření i pro společnou tvůrčí práci
- k volbě vhodných prostředků a postupů pro vlastní sebevyjádření i při společné práci, k experimentování s nimi
- k schopnosti sdělit slovně i mimoslovně obsah, záměr a umět položit otázky ostatním
- k vnímání, ke komunikaci a vhodnému chování při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek, ke komunikaci o běžných obrazech i o umělecké produkci

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- nácvik a procvičení správného držení náčiní a samostatná práce s jednotlivým žákem s využitím kompenzačních a korekčních pomůcek
- práce s předlohou, výklad, rozhovor, skupinová práce
- netradiční formy výtvarného prožitku (podle volby pedagoga – malování s hudbou, malování v terénu, výtvarný projev při použití netradičních pomůcek i podmínek

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- magnetická tabule, interaktivní tabule, PC, ukázky, kreslení na PC
- názorné učební pomůcky předlohy, vzory, modely

DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY A NÁMĚTY

- výtvarné techniky – malba, kresba, hra s tvary, modelování, koláž, textilní techniky, práce s papírem, origami, guiling, decoupage, drátkování, prvky keramiky, mozaika, tisk, recyklační tvoření, kreativní techniky (novinky dle volby vyučujícího)
- náměty – kultura bydlení, design, bytové dekorace, výroba dárků a přáníček, výroba šperků, tvorba z lepenky, pet lahví, zpracování přírodnin, tvorba plakátů s ekologickou tématikou
- využití netradičních forem při tvorbě výtvarného projevu

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – rozvoj a zapojení všech smyslů do poznávacích procesů, vliv na sebepoznání a sebepojetí, ovládání a vyjádření emocí, s tím související seberegulace a sebeorganizace, stanovení priorit, psychohygiena – prvky relaxační, autoregulační, regenerace a obnova sil s využitím kladné motivace.
- Sociální rozvoj – rozvoj poznávání, vnímání, myšlení, prožívání a cítění, kladný vliv na mezilidské vztahy, spolupráce na společném výtvoru – společné prožívání, zážitková pedagogika, prevence a zvládání agrese – zrcadlové malování, prohloubení vzájemné komunikace mezi vrstevníky a dospělými na úrovni verbální a nonverbální.
- Člověk a životní prostředí, ekosystémy – ochrana přírody, sběr a výtvarné zpracování přírodnin, lidská sídla a souvislost s kulturou bydlení a bytovým designem, kulturní krajina – prvky architektury a stavebních slohů.
- Vztah člověka k prostředí – naše obec, zvládnutí základních informací o svém bydlišti i blízkém okolí, škole a další výtvarné zpracování těchto dat, orientace v prostoru, jednoduchý plánek.
- Prostředí a zdraví – tvorba výtvarných prací s touto tématikou (škodlivost kouření, drogy, nevhodný způsob života).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- využíváním různých výtvarných technik, vhodných metod při jejich praktickém provedení a důsledným dodržením pracovního postupu si budou žáci prohlubovat a tím plně rozvíjet kompetence k učení, budou umět reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku, dokázat vyhledávat důležité informace a umět je využívat v praktickém životě
- pomocí kladné motivace a prožitím kulturních emočních prožitků si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat problémy a hledat nejvhodnější způsob jejich řešení – nácvik kompetence k řešení problémů, využitím svého výtvarného projevu dokážou vyjádřit svůj postoj k řešení problému
- kompetence komunikativní – žáci se dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů při výtvarné tvorbě srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů, rozvinou tyto komunikační schopnosti a pomocí nich vyjádří svůj názor, obhájí ho
- kompetence sociální a personální – žáci zvládnou individuální i skupinovou výtvarnou práci při dodržení základních pravidel společenského chování ve škole i na veřejnosti (návštěva výstav a galerií), jednají zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým, respektují práva a povinnosti svá i ostatních, přispívají ke vstřícným mezilidským vztahům
- občanské kompetence – dodržují společenské normy a pravidla soužití, podílejí se na ochraně svého zdraví a životního prostředí, respektují a chrání naše tradice a kulturní památky
- kompetence pracovní - žáci budou mít osvojeny základní dovednosti při praktické činnosti v hodinách výtvarné výchovy, budou plnit zadané úkoly a budou se snažit o jejich dokončení, plnit stanovené povinnosti, budou spolupracovat a při tom důsledně dbát zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a respektovat pokyny vyučujícího

ODBORNÉ KOMPETENCE

- správné používání výtvarných pomůcek podle pokynů vyučujícího
- schopnost dodržet pracovní postup dle předlohy
- zvládnutí základních i netradičních výtvarných technik
- seberealizace, sebevyjádření, zvládnutí a uvolnění emocí, psychohygiena
- tvořivost, zvládnutí praktických dovedností s možností uplatnění na trhu práce

- cílené využití všech smyslů k osobitému výtvarnému projevu
- tvořivé využití ekologického odpadu /ochrana životního prostředí/
- ovlivnění dalšího kulturního života jednotlivce, orientace v kultuře a umění
- schopnost komunikovat prostřednictvím svých výtvarných projevů
- schopnost umět relaxovat, kompenzovat, uvolňovat emoce při výtvarné činnosti

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- slovně, klasifikačním stupněm nebo kombinací obou způsobů
- důležitá je kladná motivace a podpora tvořivého přístupu individuálně podle schopností a možností jednotlivých žáků
- hodnotit se bude i úklid pracovních pomůcek, dodržení pracovního postupu a zvládnutí výtvarné techniky

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**V Ý T V A R N Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ	1.1 Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ	Dokáže se soustředit na výtvarnou činnost a usiluje o její ukončení.	10	HV 1.1 OR 1.2 SR
II. Základní prostředky vyjadřování v ploše a prostoru	2.1 Linie, barvy, tvary a objekty jako základní prostředky vyjadřování v ploše a prostoru	Přiměřeně svým schopnostem dokáže pokud možno samostatně nebo s pomocí uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru pro vlastní vyjádření i při společné práci.	25	PČ, TV M 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ 3.1 SP
III. Hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních	3.1 Vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní ¨ produkce i produkce ostatních, včetně umělecké	Uplatňuje základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru.	10	PČ, ČJ 1.1 OR 1.2 SR
IV. Vyjadřování vlastních výtvarných záměrů	4.1 Různorodé prostředky a jejich kombinace k vyjadřování vlastních výtvarných záměrů	Při vlastní tvorbě vychází ze svých zkušeností, představ, myšlenek a emocí.	20	ČJ, HV ZSV, VZ 1.2 SR 1.1 OR 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
V. Prezentace	5.1 Prezentace tvůrčí činnosti jednotlivce i skupiny	Umí volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření.	13	PČ, TV, ČJ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
VI. Umění v životě člověka	6.1 Význam a využití umění v životě člověka	Umí sdělit slovně i mimoslovně obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umí položit otázku ostatním, umí	14	ČJ, ZSV, HV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR

		vnímat a komunikovat o obrazech běžné i umělecké produkce.		2.1 ES
VII. Výtvarné umění a kultura	7.1 Návštěvy muzeí, galerií a výstav	Umí se vhodně chovat při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek.	7	ZSV, ČJ, RV 1.1 OR 1.2 SR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**V Ý T V A R N Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ	1.1 Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ	Dokáže se soustředit na výtvarnou činnost a usiluje o její ukončení, výtvarné prostředky a postupy používá cíleně v rámci svých individuálních schopností.	10	TV, ČJ, HV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
II. Základní prostředky vyjadřování v ploše a prostoru	2.1 Linie, barvy, tvary a objekty jako základní prostředky vyjadřování v ploše a prostoru	Přiměřeně svým schopnostem dokáže pokud možno samostatně nebo s pomocí uplatňovat cíleně linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru, dokáže zvládnout výtvarné techniky, materiály, upevňuje a zdokonaluje své manipulační schopnosti s nimi.	25	PČ, TV M 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ 2.4 PŽP 3.1 SP
III. Hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních	3.1 Vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních včetně umělecké	Uplatňuje získané dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru.	10	PČ, ČJ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
IV. Vyjadřování vlastních výtvarných záměrů	4.1 Různorodé prostředky a jejich kombinace k vyjadřování vlastních výtvarných záměrů	Při vlastní tvorbě vychází ze svých zkušeností, představ, myšlenek a emocí, dokáže podle svých individuálních schopností využít své výtvarné dílo k vyjádření svého názoru k určené problematice.	20	ČJ, HV ZSV, VZ 1.1OR 1.2 SR 1.3 MR 2.3 VZP 2.4 PŽP

V. Prezentace	5.1 Prezentace tvůrčí činnosti jednotlivce i skupiny	Umí volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření, dokáže podle svých schopností představit a prezentovat svou tvůrčí výtvarnou činnost.	13	PČ, TV ČJ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 2.1 ES 2.3 VZP 2.4 PŽP
VI. Umění v životě člověka	6.1 Význam a využití umění v životě člověka	Umí sdělit verbálně i nonverbálně obsah, záměr vlastní tvůrčí práce, umí o tomto tématu komunikovat s ostatními v rámci svých komunikačních dovedností, dokáže cíleně také využívat naučených výtvarných aktivit k relaxaci, uvolnění emocí a jako další zdroj komunikačních možností i sociálních kontaktů v běžném životě.	14	VZ, ČJ, TV, ZSV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 2.1 ES 2.3 VČP 2.4 PŽP
VII. Výtvarné umění a kultura	7.1 Návštěvy muzeí, galerií a výstav	Umí se správně a vhodně chovat při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek, rozšiřuje své znalosti o nich.	7	ZSV, ČJ, RV 1.3 OR 1.4 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Tělesná výchova	TV
	Praktické činnosti	PČ
	Rodinná výchova	RV
	Hudební a dramatická výchova	HV
	Český jazyk a literatura	ČJ
	Základy společenských věd	ZSV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Matematika	M
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP

6.9 Výchova ke zdraví

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Praktická škola dvouletá, 1. ročník

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výchova a zdraví učí žáky chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě.
- Zahrnuje učivo důležité pro rozvoj a upevňování vědomostí a dovedností směřujících ke zdravému způsobu života a ochraně zdraví.
- Jejím cílem je rozšířit a upevnit dovednosti a znalosti potřebné k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví, formování odpovědnosti za ochranu svého zdraví a zdraví jiných.
- Seznamuje žáky s infekčními a pohlavními chorobami.
- Důraz je kladen na prevenci před těmito chorobami.
- Zahrnuje učivo důležité pro upevňování vztahů mezi lidmi, partnerských vztahů.
- Seznamuje žáky s plánovaným rodičovstvím, těhotenstvím a porodem.

1. ročník

- zahrnuje učivo důležité pro rozvoj a upevňování vědomostí a dovedností směřující ke zdravému způsobu života
- objasňuje, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí
- rozšiřuje vědomosti o pohlavních chorobách
- objasňuje vztahy mezi lidmi, soužití partnerů, plánované rodičovství
- rozšiřuje vědomosti a prohlubuje schopnosti v oblasti těhotenství, porodu, sexuálních úchylkách a poruchách

2. ročník

- zahrnuje učivo důležité pro rozvoj a upevňování vědomostí a dovedností směřujících ke specifické péči o nemocné dítě, členy rodiny, péče o staré a chronicky nemocné osoby
- zahrnuje také dovednosti potřebné pro řešení mimořádných událostí (živelní pohromy, havárie, krizové situace apod.)
- seznamuje žáky s negativními zdravotními a sociálními dopady zneužívání léků a návykových látek na lidský život.
- důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, nevhodných doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.)

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

1. ročník

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a dodržování správných návyků pro zdravý způsob života a péče o zdraví
- uvědomění si souvislostí vztahů mezi lidmi, partnerských vztahů, plánovaného rodičovství a porodu

2. ročník

- získávání komunikačních dovedností, nácviku asertivních komunikačních technik jako prevence násilí a zneužívání
- uvědomění si souvislostí zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich vlivem na všechny složky zdraví člověka
- získávání informací o centrech odborné pomoci

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad
- rozhovor
- skupinová práce
- práce s učebními texty
- praktické procvičování

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- interaktivní tabule
- magnetická tabule
- výukové programy PC
- názorné učební pomůcky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – rozvíjení pozornosti a soustředění, řešení problémů, prohlubování dovednosti pro celoživotní učení, poznání sebe sama, chování k druhým, cvičení sebekontroly, sebeovládání, sociální dovednosti pro zvládání stresových situaci, způsobilost hledání pomoci při potížích.
- Sociální rozvoj – vzájemné se poznávání se ve třídě, rozvoj schopností rozeznat nebezpečí, nácvik chování podporující dobré vztahy, praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích, způsoby odmítání nevhodné komunikace.
- Morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí.
- Svět práce – charakteristické znaky práce a jejich aplikace na možnosti pracovního uplatnění (pracovní činnosti, pracoviště, bezpečnost a ochrana zdravé při práci).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech.

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- rozvinout své komunikační schopnosti a dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní činnosti
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
  řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce

ODBORNÉ KOMPETENCE

- dodržovat zdravý způsob života a péči o zdraví
- znát rizika nesprávných životních návyků
- dodržovat prevenci před nemocemi
- respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery
- dodržovat zásady plánovaného rodičovství
- aplikovat správné způsoby péče u nemocných a starých osob
- podávat léky, stravu nemocným osobám na lůžku
- přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení
- využívat možnosti prevence a poradenské činnosti
- správně používat zásady při poskytování první pomoci

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu.

Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Zdraví a jeho ochrana	1.1 Hygiena dětí, dopívajících, dospělých – péče o pleť, vlasy, nehty, chrup, hygiena odívání	Dodržovat základní hygienické návyky.	22	2.1 ES 2.2 ZPŽ
	1.2 Zdravý způsob života a péče o zdraví: otužování, ochrana před přenosnými a nepřenosnými chorobami	Objasnit, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí.		TV 1.1 OR 2.2 ZPŽ 2.3 VČP 2.4 PŽP
	1.3 Organismy a látky poškozující lidské zdraví – rizikové chování, rizikové faktory poškozující zdraví, odpovědnost za své zdraví, prevence úrazů, nemocí, civilizační choroby, projevy a příznaky běžných nemocí, antikoncepce	Znát rizika nesprávných životních návyků – nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž. Vědět, jak aktivně chránit své zdraví. Znát projevy a příznaky běžných nemocí Orientovat se v použití antikoncepce.		RV 1.1 OR 1.3 MR 2.2 ZPŽ
	1.4 Infekční choroby a pohlavně přenosné choroby – způsoby šíření nákazy, kapavka, syfilis, AIDS – prevence	Znát pohlavně přenosné choroby, možnosti nákazy a prevence.		RV 1.1 OR 1.3 MR
II. Vztahy mezi lidmi	2.1 Partnerské vztahy, plánované rodičovství	Respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery. Objasnit pojem plánované rodičovství.	11	ZSV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR

	2.2 Těhotenství, porod	Znát příznaky a průběh těhotenství. Orientovat se ve fázích porodu.		RV 1.1 OR
	2.3 Promiskuita, sexuální poruchy a úchylky	Osvojit si pojmy v oblasti sexuality a možnostech sexuálních poruch a úchylek.		RV 1.1 OR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Vztahy mezi lidmi	1.1 Specifická péče o nemocné dítě, o členy rodiny	Objasní pojem specifická péče o nemocné dítě a členy rodiny.	6	ZSV RV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	1.2 Podávání léků, stravování, hygiena na lůžku	Zvládne podávání léků, stravy, orientuje se v hygienických zásadách na lůžku.		PP 1.1 OR 1.2 SR
	1.3 Péče o staré a chronicky nemocné	Přiměřeně svým schopnostem dokáže pečovat o staré a chronicky nemocné osoby.		ZSV 1.1 OR 1.2 SR 3.1 SP
II. Rizika ohrožující zdraví	2.1 Příčiny a důsledky závislosti	Objasní příčiny a důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti, vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví.	27	RV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	2.2 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany, přivolání pomoci	Přiměřeně reaguje v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelní pohromy, krizové situace), ovládá přivolat první pomoc.		RV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	2.3 Prevence, poradenská činnost	Orientuje se v možnostech prevence a poradenské činnosti.		RV 1.1OR 1.2 SR
	2.4 První pomoc – základy první pomoci, zásady při poskytování první pomoci	Přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoc, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život.		

	2.5 Praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích	Ošetření drobných poranění a úrazů. Uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací.		PČ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 2.2 ZPŽ 2.3 VČP 2.4 PŽP

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Základy společenských věd	ZSV
	Rodinná výchova	RV
	Praktické činnosti	PČ
	Tělesná výchova	TV
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP

6.10 Tělesná výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA/ZTV

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

- Výuka předmětu spočívá ve vedení žáků k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kompenzaci negativních vlivů způsobů současného života.
- Tělesná výchova umožňuje žákům aktivní využívání a ovlivňování vlastních pohybových možností a seberealizaci při řízené pohybové aktivitě s ohledem na míru a druh zdravotního oslabení a má ozdravný účinek.
- Tělesná výchova má velký význam rehabilitační, relaxační a vede k uvolnění, k regeneraci sil a k posílení sebevědomí žáků, vede k pochopení, že sport je dalším možným prostředkem k navázání sociálních kontaktů, odpovědného jednání a čestného jednání podle zásad fair play.
- Součástí tělesné výchovy je **zdravotní tělesná výchova**, která má za cíl zařazovat korektivní a speciální vyrovnávací cvičení a to především u žáků, kde je toto potřebné k vyrovnání pohybového deficitu a to s trvalým či přechodně změněným zdravotním stavem a rozšiřuje pohybovou nabídku.

1. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí aktivní využívání a zvládání vlastních pohybových aktivit, základní relaxační, kompenzační a dechová cvičení, procvičí základní koordinační schopnosti, hraní pohybových her, základy atletiky a gymnastiky a to při dodržení zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách. Zvládají základní tělocvičnou terminologii a pravidla čestného sportovního jednání, základní pravidla turistiky. Osvojí si také speciální korektivní a vyrovnávací cvičení podle svého pohybového deficitu.

2. ročník

Žáci si v daném předmětu osvojí aktivní využívání a zvládání vlastních pohybových aktivit, jejich ovládání vůlí, relaxační, kompenzační a dechová cvičení, která využijí ve svém volném čase. Procvičí a upevní koordinační schopnosti, orientaci svého těla v prostoru, hraní pohybových her a jejich modifikaci. Zvládnou prvky atletiky a gymnastiky a to při dodržení zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách. Zvládají základní tělocvičnou terminologii a pravidla čestného sportovního jednání, pravidla turistiky. Osvojí si také speciální korektivní a vyrovnávací cvičení podle svého pohybového deficitu a rozšíří si takovou pohybovou nabídku.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

- pozitivním prožitkům ovlivňující osobnost člověka
- upevnění pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení
- rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních, vnímání prožitků z pohybové činnosti vedoucí k fyzické aktivitě a pohybové seberealizaci
- dodržování zásad zdravého způsobu života, k postupnému uplatňování preventivních činností, zejména sportovních aktivit

1. ročník

- k zvládnutí základních pohybových aktivit podle svých možností
- k zvládnutí základních relaxačních, kompenzačních a dechových cvičení
- k zvládnutí hraní kolektivních pohybových her
- k zvládnutí základů atletiky a gymnastiky
- k zvládnutí základní koordinace vlastního těla
- k pochopení základní tělocvičné terminologie, dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- k upevnění základních pravidel turistiky, čestného jednání při sportu
- k zvládnutí speciálních korektivních a vyrovnávacích cvičení

2. ročník

- k zvládnutí svých pohybových aktivit podle svých možností
- k zvládnutí relaxačních, kompenzačních a dechových cvičení a jejich dalšímu praktickému používání v běžném životě
- k zvládnutí hraní kolektivních pohybových her a jejich modifikací
- k zvládnutí prvků atletiky a gymnastiky
- k zvládnutí základní koordinace vlastního těla, orientace v prostoru
- k pochopení tělocvičné terminologie, dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- k upevnění pravidel turistiky, čestného jednání při sportu (fair play)
- k zvládnutí speciálních korektivních a vyrovnávacích cvičení

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- skupinová práce a kolektivní hry
- prvky zdravotní tělesné výchovy – jednoduchá speciální a kompenzační cvičení budou průběžně zařazovány dle potřeby žáků v jednotlivých hodinách a to dle obsahu zdravotní tělesné výchovy
- využití prvků zdravotní tělesné výchovy u jednotlivých žáků bude konzultováno s odborným lékařem, rodiči či zákonnými zástupci
- využití průpravných, koordinačních, kompenzačních, relaxačních, psychomotorických a dechových cvičení
- manipulace s tělovýchovným nářadím s dodržením všech pravidel bezpečnosti provozu
- výklad, vysvětlení, rozhovor, vhodná motivace

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- magnetická tabule (obrázky, pravidla)
- interaktivní tabule, PC, ukázky (motivace)
- tělovýchovné tradiční i netradiční náčiní a nářadí

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- osobnostní rozvoj – rozvoj poznávání svých fyzických a pohybových aktivit, vliv na sebepoznání, sebepojetí a vlastní sebereflexi, uvědomělé uvolnění emocí i agrese as tím související seberegulace a sebeorganizace, vědomé ovládání pohybové aktivity svého těla, psychohygiena – prvky relaxační, autoregulační, regenerace a obnova sil s využitím kladné motivace
- sociální rozvoj – nová možnost získání nových sociálních kontaktů při pohybových aktivitách, kladný vliv na mezilidské vztahy, spolupráce při kolektivních sportovní hrách, společné prožívání, zážitková pedagogika, prevence a zvládání agrese, prohloubení vzájemné komunikace mezi vrstevníky a dospělými na úrovni verbální a nonverbální při sportovních aktivitách, dodržování stanovených pravidel a čestnost jednání (fair play)
- morální rozvoj – získání nových zkušeností při řešení problémů, vlastnosti čestnost, zodpovědnost za svou osobu
- prostředí a zdraví (vliv prostředí na lidské zdraví, podmínky k pohybovým aktivitám, motivace sportem, osobnosti sportu, dodržování zásad zdravého způsobu života

a ochrany zdraví, vliv škodlivosti kouření, drog, nevhodný způsob života, důležitost i minimální pohybové aktivity podle individuálních možností každého jednotlivce

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- kompetence k učení – osvojení poznatků a využíváním vhodných metod a technik zvládání nových i netradičních forem pohybu s využitím kompenzačních, korekčních a dalších podpůrných opatření, při jejich praktickém provedení a důsledným dodržením hygieny a bezpečnosti si budou žáci prohlubovat a poznávat své fyzické aktivity a nové možnosti svého sportovního vyžití, využívat je v praktickém životě, schopnost reagovat na hodnocení ze strany druhých, umět přijímat radu, ale i oprávněnou kritiku
- kompetence k řešení problémů - pomocí kladné motivace a společným prožitím sportovních úspěchů, překonáním sebe a dosáhnutím vytýčeného cíle si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat nové možnosti řešení problémů ve skupině i individuálně a hledat tak nejvhodnější způsob jejich řešení, cestu čestného jednání (fair play)
- kompetence komunikativní – žáci se dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů při tělesné výchově srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů, žáci v rámci svých schopností dokážou srozumitelně komunikovat, rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat
- kompetence sociální a personální – žáci zvládnou individuální i skupinovou sportovní aktivitu v rámci svých individuálních dispozic a možností při dodržení základních pravidel společenského chování ve škole i na veřejnosti (návštěva sportovních akcí, soutěží), při sportovních aktivitách nezapomínají na respektování práv a povinností svých i ostatních, vytvářejí vstřícné mezilidské vztahy
- občanské kompetence – žáci respektují dané společenské normy a pravidla soužití, chrání své zdraví i zdraví druhých lidí, preferují zdravý životní styl, rozpoznají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jejich možné důsledky v hodinách tělesné výchovy
- kompetence pracovní - žáci budou mít osvojeny základní dovednosti, návyky postupy při svých sportovních činnostech v hodinách tělesné výchovy, budou plnit stanovené úkoly a povinnosti, spolupracovat a při tom důsledně dbát zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a respektovat pokyny vyučujícího

ODBORNÉ KOMPETENCE

- správné používání sportovního náčiní a nářadí podle pokynů vyučujícího
- schopnost dodržet pravidla a bezpečnost při jednotlivých fyzických aktivitách dle pokynů vyučujícího
- zvládnutí základních i netradičních sportovních aktivit a činností
- seberealizace, sebevyjádření, zvládnutí a uvolnění emocí, psychohygiena
- naučit se poznávat své tělo, možnosti pohybu a jejich další cílené využití v oblasti relaxace, psychohygieny a ve sportovních volnočasových aktivitách
- cílené využití všech smyslů k osobitému sportovnímu výkonu
- ovlivnění dalšího zdravého životního stylu jednotlivce podle individuálních možností a předpokladů, orientace ve sportu
- schopnost využít a zvládnout pohybové aktivity i mimo vyučování v běžném životě

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- slovně, klasifikačním stupněm nebo kombinací obou způsobů
- důležitá je kladná motivace a podpora tvořivého přístupu individuálně podle schopností a možností jednotlivých žáků
- hodnotit se bude i přístup, snaha, dodržování pravidel hry, bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**T Ě L E S N Á V Ý C H O V A / Z T V**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Činnosti ovlivňující zdraví	1.1 Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové činnosti, rekreační sport	Žák vědomě zvládá podle pokynů vyučujícího základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti, umí využívat cviky na odstranění únavy.	20	VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
	1.2 Příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení sportovní činnosti, protahovací a uvolňovací cvičení	Využívá správně kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických sportovních a fyzických aktivitách.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.3 Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla v rámci svých individuálních fyzických předpokladů, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.		VZ, RV 1.1 OR 1.2 SR
	1.4 Rozvoj koordinačních schopností	Zdokonaluje základní pohybové dovednosti, zlepšuje a udržuje úroveň pohybových schopností.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.5 Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	2.1 Pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního načiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry	Usiluje o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi.	37	VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES

	2.2 Základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí	Zvládá jednoduchá gymnastická cvičení a sestavy, dbá pokynů pedagoga při správném používání a zvládání tělocvičného nářadí a náčiní.		VZ, PČ 1.1 OR
	2.3 Rytmická a kondiční cvičení - vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky	Dokáže zvládat základní rytmická a kondiční cvičení, zvládá jednoduché taneční kroky a vyjádření hudby pohybem.		HV 1.1 OR 1.2 SR
	2.4 Průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky	Zvládá základní přetahy, přetlaky vzhledem k svým individuálním možnostem a fyzickým předpokladům.		VZ 1.1 OR 2.2 SR
	2.5 Základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skoky (do dálky, do výšky), hod kriketovým míčkem	Aplikuje osvojované pohybové dovednosti, usiluje o co nejsprávnější provedení své pohybové činnosti vzhledem k individuálním předpokladům a možnostem.		VZ, M 1.1 OR 1.2 SR
	2.6 Základy sportovních her – průpravné hry, manipulace s herním náčiním, základní herní činnosti, jednoduché sportovní soutěže	Ovládá základní herní činnosti jednotlivce, dodržuje pravidla hry a soutěží.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	2.7 Turistika a pobyt v přírodě – chůze a pohyb v terénu, ochrana přírody	Uplatňuje zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním.		VZ 1.3 MR 2.1 ES 2.3VČP
III. Činnosti podporující pohybové učení	3.1 Základní organizační činnosti v TV, komunikace v TV, smluvené signály a povely, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností	Žák vědomě reaguje na základní pokyny a povely.	9	VZ, ČJ 1.1 OR 1.2 SR

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA				
I. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení	1.1 Pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení, kontraindikace zdravotních oslabení	Zaujímá správné základní držení těla v různých polohách, bere na zřetel své kontraindikace ovlivňující sportovní výkon, zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Správné držení těla, dechová cvičení	Žák uplatňuje správné držení těla v různých polohách, zvládá základní dechová cvičení.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
II. Speciální cvičení	2.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení	Žák zvládá základní techniku speciálního cvičení, jednoduchá speciální a korektivní cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem).		VZ 1.1 OR 1.2 SR
III. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	3.1 Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák se zapojuje podle svých možností a fyzických předpokladů do pohybových činností, protahovacích a uvolňovacích tělovýchovných chvilek a aktivit i mimo hodiny TV, které rozvíjejí a upevňují jeho pohybové možnosti.		VZ 1.1 OR 1.2 SR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**TĚLESNÁ VÝCHOVA/ZTV**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Činnosti ovlivňující zdraví	1.1 Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim, pohybové činnosti, rekreační sport	Žák vědomě zvládá přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti, umí využívat cviky na odstranění únavy, umí je běžně provádět.	20	VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
	1.2 Příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení sportovní činnosti, protahovací a uvolňovací cvičení	Využívá správně kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických sportovních a fyzických aktivitách.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.3 Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla v rámci svých individuálních fyzických předpokladů, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.		VZ, RV 1.1 OR 1.2 SR
	1.4 Rozvoj koordinačních schopností	Zdokonaluje základní pohybové dovednosti, zlepšuje a udržuje úroveň pohybových schopností.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.5 Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ
II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	2.1 Pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního načiní, bez náčiní, motivační	Usiluje o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními	37	VZ 1.1 OR 1.2 SR

	a napodobivé hry	předpoklady a možnostmi, zvládá netradiční formy.		
	2.2 Základy gymnastiky -průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí	Zvládá gymnastická cvičení a sestavy, dbá pokynů pedagoga při správném používání a zvládání tělocvičného nářadí a náčiní.		VZ, PČ 1.1 OR
	2.3 Rytmická a kondiční cvičení - vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky	Dokáže zvládat rytmická a kondiční cvičení, zvládá jednoduché taneční kroky a vyjádření hudby pohybem, udrží rytmus.		HV 1.1 OR 1.2 SR
	2.4 Průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky	Zvládá přetahy, přetlaky vzhledem k svým individuálním možnostem a fyzickým předpokladům, kontakt při sportu.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.5 Základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skoky (do dálky, do výšky), hod kriketovým míčkem	Aplikuje a upevňuje osvojované pohybové dovednosti, usiluje o co nejsprávnější provedení své pohybové činnosti vzhledem k individuálním předpokladům a možnostem.		VZ, M 1.1 OR 1.2 SR
	2.6 Základy sportovních her – průpravné hry, manipulace s herním náčiním, základní herní činnosti, jednoduché sportovní soutěže	Ovládá herní činnosti jednotlivce, dodržuje pravidla hry a soutěží a jejich modifikace, netradiční formy.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	2.7 Turistika a pobyt v přírodě – chůze a pohyb v terénu, ochrana přírody	Uplatňuje zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním.		VZ 1.3 MR 2.1 ES 2.3 VČP
III. Činnosti podporující pohybové učení	3.1 Základní organizační činnosti v TV, komunikace v TV, smluvené signály a povely, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností	Žák vědomě reaguje na základní pokyny a povely, umí se v nich orientovat.	9	VZ, ČJ 1.1 OR 1.2 SR

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA				
I. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení	1.1 Pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení, kontraindikace zdravotních oslabení	Zaujímá správné základní držení těla v různých polohách, bere na zřetel své kontraindikace ovlivňující sportovní výkon, zvládá speciální cvičení související s vlastním oslabením, umí je aplikovat v praxi.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Správné držení těla, dechová cvičení	Žák uplatňuje správné držení těla v různých polohách, zvládá dechová cvičení a vědomě ovládá svůj dech.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
II. Speciální cvičení	2.1 Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení	Žák zvládá základní techniky speciálních cvičení, jednoduchých speciálních a korektivních cvičení, osvojuje si základní techniku těchto cvičení a zařazuje tato kompenzační cvičení do svého pohybového režimu (nutná konzultace s odborným lékařem, terapeutem i rodičem či zákonným zástupcem), koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, usiluje o optimální provedení.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
III. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	3.1 Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák se zapojuje podle svých možností a fyzických předpokladů do pohybových činností, protahovacích a uvolňovacích tělovýchovných chvilek a aktivit i mimo hodiny TV, které rozvíjejí a upevňují jeho pohybové možnosti, vědomě rozvíjí své pohybové činnosti.		VZ 1.1 OR 1.2 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty: Výchova ke zdraví VZ; Rodinná výchova RV; Matematika M; Český jazyk a literatura ČJ; Základy společ. věd ZSV; Hudební a dram. vých. HV

Průřezová témata: Osobnostní rozvoj 1.1 OR; Sociální rozvoj 1.2 SR; Morální rozvoj 1.3 MR; Ekosystémy 2.1 ES; Základní podm. života 2.2 ZPŽ; Vztah člov. k prost. 2.3 VČP

6.11 Rodinná výchova

RODINNÁ VÝCHOVA

Praktická škola dvouletá, 1. ročník

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Rodinná výchova se zabývá výchovou k rodičovství a rodinnému životu. Respektuje osobnost žáka, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické předpoklady pro založení rodiny i jeho sociální adaptaci. Pomáhá žákům v získávání a upevňování znalostí a dovedností nutných pro fungování rodiny, partnerských vztahů, péči o domácnost, řešení ekonomických činností, rodinné soužití, péči o děti a jejich výchovu. Výuka je zaměřená na vztahy mezi lidmi, získání základních dovedností v péči o domácnost a naučit žáky znát svá práva i povinnosti v oblasti rodinného života, ale také kde vyhledat pomoc v případě krizových situací. Svým zaměřením přispívá k rozvíjení znalostí v oblasti biologie člověka (stavba lidského těla, funkce a druhy orgánů). Poskytuje vědomosti o prevenci nemocí a důležitosti dodržování správného režimu dne. Pomáhá žákům v získávání a upevňování znalosti a dovednosti v oblasti péče o dítě a domácnost.

1. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí znalosti a dovednosti potřebné pro život v rodině. Zvládnou základní znalosti svých práv a povinností v oblasti partnerských vztahů. Umí zvolit vhodné prostředky a postupy, slovně i mimoslovně vyjádří svůj záměr. Naučí se komunikovat v rodině. Osvojí si základní vybavení domácnosti, funkci a význam zařízení bytu, orientaci v ekonomické činnosti rodiny. Seznámí se s poradenskými institucemi, jako jsou – krizová centra, linky důvěry, odborní lékaři. Rozšíří si znalosti z oblasti stavby a fungování lidského těla. Naučí se využívat relaxaci a odpočinek, který je nezbytnou součástí pro lidské tělo. Seznámí se s možnými pohlavními chorobami.

2. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí znalosti v oblasti sexuální výchovy, naučí se rozpoznat nevhodné a rizikové chování. Seznámí se s institucemi, na které se mohou obrátit v případě sexuálního zneužívání. Seznámí se s průběhem těhotenství. Praktické ukázky a modelové situace jim přiblíží, jak pečovat o dítě, jak je důležitá role matky i otce. Rozšíří si své znalosti v oblasti dětských nemocí. Seznámí se s právy a povinnostmi dítěte, které se uvádí v Zákoně o rodině. Prohloubí si své znalosti a dovednosti z oblasti péče o domácnost, včetně používání přístrojů v domácnosti a rozeznávání úklidových prostředků. Rozšíří si své matematické znalosti při sestavování rodinných rozpočtů. Naučí se uplatňovat naučené modelové situace v běžném životě.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ŽE ŽÁKA VEDE K:

1. ročník

- získávání rozvoje a upevňování znalostí a dovedností potřebných k přípravě žáků na život v rodině
- základním znalostem svých práv a povinností v oblasti partnerských vztahů, rodinného života a připravenosti na plnění základních rolí v rodině, uvědomění si významu rodiny
- vytváření specifických vlastností důležitých v mezilidských vztazích
- poskytnutí návyků k rozvíjení vlastní osobnosti a znalostí kde vyhledat pomoc v případě krizových situací
- rozeznávání základního vybavení bytu a pochopení funkce zařízení jednotlivých

bytových prostor, orientaci v ekonomické činnosti rodiny
- rozvíjení základních znalostí o stavbě a funkcích lidského těla
- dodržování preventivních vyšetření a prevencí před nemocemi
- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

2. ročník
- uvědomování si důležitosti výchovy k rodičovství role otce a matky
- získávání znalosti a dovednosti v péči o dítě od narození, výchovu až k dospělosti
- rozvíjení základních manuálních a pracovních dovedností a znalostí v oblasti péče o domácnost, dodržování bezpečnosti práce při používání přístrojů v domácnosti
- orientovat se v úklidových a čisticích prostředcích, včetně jejich použití
- získání základních znalostí pro pochopení a sestavování rodinného rozpočtu

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, rozhovor, skupinová práce
- nácvik praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy**,** výpočetní technika a interaktivní tabule, názorné ukázky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – vede k rozvíjení pozornosti a soustředění, upevňování dovednosti zapamatování, řešení problémů, prohlubování dovedností.
- Sociální rozvoj – směřuje k porozumění sobě samému i druhým a napomáhá k zvládání nežádoucích forem vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjí dovednosti komunikace a vzájemné spolupráce, vede k akceptaci různých typů lidí, názorů a přístupu k řešení problémů, přispívá k primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby.
- Morální rozvoj – rozvíjí dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí.
- Aktivity a problémy životního prostředí – vede k ochraně životního prostředí, hospodaření a ukládání odpadů, druhotné suroviny, vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě.
- Výchova k práci a zaměstnanosti, sebeprezentace – písemná i verbální komunikace s úřady.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení
- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech.

Kompetence k řešení problémů
- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní
- rozvinout své komunikační schopnosti a dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat, naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat, využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití
- zvládat běžnou komunikaci s úřady
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní činnosti
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce

ODBORNÉ KOMPETENCE

- žák by měl chápat podmínky pro vznik rodiny, založení rodiny a funkce rodiny
- dodržovat základní požadavky pro výběr partnera
- uplatňovat znalosti při použití antikoncepce
- znát formy náhradní rodinné péče
- znát podmínky a náležitosti pro uzavření manželství
- orientovat se v mezilidských vztazích
- vědět o možnostech zneužívání dětí
- znát možnosti využívání poradenských institucí a krizových center
- využívat modelových situací při komunikace s lékaři
- orientovat se v stavbě lidského těla a znát jeho funkce
- dodržovat základní pravidla pro odpočinek a aktivní činnost
- znát možnosti a rizika předčasného pohlavního styku a s ním spojená nebezpečí
- znát průběh těhotenství, porodu a s tím spojené i narození a péče o dítě
- znát práva dítěte
- naučit se sestavovat a kontrolovat rodinný rozpočet
- znát základní požadavky pro vybavení a údržbu bytu

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu.

Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1-5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**R O D I N N Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Rodina a rodinné soužití	1.1 Podmínky vzniku rodiny, založení rodiny – výběr životního partnera, požadavky na partnera, manželství, podmínky uzavření manželství	Znát postavení člověka ve společnosti a v rodině. Objasnit složení rodiny a změny v rodině. Znát podmínky pro vznik rodiny, založení rodiny a výběr životního partnera uzavření manželství.	21	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 Funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, pravidla a komunikace v rodině, vztahy mezi členy rodiny, soužití více generací, zákon o rodině	Zdůvodnit funkci rodiny ve společnosti Znát základní práva a povinnosti členů rodiny. Uvědomovat si důležitost komunikace v rodině a dodržování stanovaných pravidel v rodině. Rozlišovat postavení jednotlivých členů v širší rodině. Orientovat se v zákonu o rodině.		ZSV 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ 3.2 SPR 3.3 PL
	1.3 Úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče	Uvědomovat si rozdíl mezi úplnou a neúplnou rodinou. Vědět, co znamená náhradní rodinná péče. Znát formy náhradní rodinné péče.		3.2 SPR 3.3 PL
	1.4 Zneužívání dětí	Uvědomuje si příčiny a možnosti úplné a neúplné rodiny. Znát důvody a formy náhradní rodičovské péče.		

	1.5 Poradenské instituce – krizová centra, linky důvěry, odborní lékaři	Orientovat se v poradenských institucích. Vědět, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení (linka důvěry, krizová centra, odborní lékaři).		VZ 1.1 OR 1.3 MR 3.2 SPR
II. Biologie člověka	2.1 Anatomie – stavba lidského těla (jednotlivé orgánové soustavy a jejich funkce)	Znát základy biologie člověka (význam a funkce nejdůležitějších orgánů).	25	2.2 ZPŽ 2.3 VČP
	2.2 Prevence nemocí	Znát důležitost prevence a dodržovat preventivní opatření.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
	2.3 Režim dne, aktivní činnost, odpočinek	Umět do denního režimu zařadit odpočinek a relaxaci.		TV 1.1 OR 2.3 VČP 2.4 PŽP
III. Sexuální výchova	3.1 Sexuální život, předčasný pohlavní styk a nebezpečí s ním spojená, antikoncepce	Znát nebezpečí a důsledky předčasného pohlavního styku. Orientovat se v možnostech používání antikoncepce.	8	VZ 1.1 OR 1.2 SR
	3.2 Pohlavně přenosné choroby, sexuální úchylky, poruchy pohlavní identity	Znát nebezpečí přenosných pohlavních chorob. Znát možnosti poruchy pohlavní identity, sexuální úchylky.		VZ 1.1 OR
IV. Domácnost	4.1 Základní vybavení a zařízení domácnosti	Vyjmenovat základní vybavení a zařízení domácnosti.	45	PP 1.1 OR 1.2 SR
	4.2 Zásady zařizování jednotlivých bytových prostor a jejich funkce	Znát zásady zařizování jednotlivých bytových prostor. Popsat funkci jednotlivých bytových prostor.		VV
	4.3 Ekonomické činnosti rodiny (zdroje příjmů, spoření, finanční pomoc státu)	Orientovat se v ekonomických činnostech rodiny (příjmy, spoření, finanční pomoc státu).		ZSV, IT 1.1 OR 1.2 SR 3.3 PL
	4.4 Modelové situace a praktická cvičení	Dovede uplatňovat naučené modelové situace v praktickém životě.		PČ 1.1 OR 1.2 SR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**R O D I N N Á V Ý C H O V A**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**3**
Počet hodin ve šk. roce:	**99**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Sexuální výchova	1.1 Nebezpečí sexuálního zneužívání	Rozpoznat nevhodné a rizikové chování. Uvědomovat si odpovědnost za sexuální chování a znát důsledky rizikového sexuálního chování. Znát instituce, na které se mohu obrátit v případě sexuálního zneužívání.	8	VZ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	1.2 Těhotenství, lékařská péče o těhotnou ženu, porod, narození dítěte	Porozumí významu zdravého životního stylu pro vývoj plodu v období těhotenství. Orientuje se v lékařské péči o těhotnou ženu. Vysvětlí průběh porodu. Chápe narození dítěte jako naplnění hodnoty mateřství.		VZ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
II. Péče o dítě	2.1 Role matky a otce, povinnosti vůči dětem	Zná význam a důležitost rodičovství. Uvědomuje si nezastupitelnou roli otce a matky při narození a výchově dítěte. Vysvětlí úlohu otce a matky ve výchově dítěte.	21	ZSV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 2.2 ZPŽ 2.3 VČP 3.3 PL
	2.2 Vývojové etapy dítěte	Podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte.		VV
	2.3 Péče o dítě, dětské nemoci	Ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence. Znát příznaky dětských nemocí.		VZ 1.1 OR 1.2 SR

	2.4 Práva dítěte	Znát a dodržovat práva dítěte.		
III. Domácnost	3.1 Údržba a práce v domácnosti	Znát základní práce v domácnosti (praní, žehlení, mytí).	70	PČ 1.1 OR
	3.2 Používání přístrojů v domácnosti	Používat moderní přístroje v domácnosti, které usnadňují práci, dodržovat bezpečnost práce při práci s přístroji.		PČ 1.1 OR
	3.3 Úklidové a čisticí prostředky a bezpečné zacházení s nimi	Používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi.		PČ 1.1 OR 1.2 SR 2.4 PŽP
	3.4 Sestavování rodinného rozpočtu	Podílet se na sestavování rodinného rozpočtu.		M, IT 1.1 OR 1.2 SR 3.2 SPR
	3.5 Modelové situace a praktická cvičení	Dovede uplatňovat naučené modelové situace v praktickém životě.		PČ 1.1 OR 1.2 SR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Matematika	M
	Základy společenských věd	ZSV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Příprava pokrmů a výživa	PP
	Praktické činnosti	PČ
	Informatika	IT
	Výtvarná výchova	VV
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Sebeprezentace	3.2 SPR
	Pracovně právní legislativa	3.3 PL

6.12 Příprava pokrmů a výživa

PŘÍPRAVA POKRMŮ A VÝŽIVA

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka předmětu poskytuje základní vědomosti a pracovní dovednosti v oblasti výživy, jejich využití v praktickém životě, význam a vliv správné výživy pro zdraví člověka. Svým zaměřením přispívá také k výchově v oblasti dodržování společenského chování. Výuka se zaměřuje na zajištění bezpečnosti a hygieny práce při přípravě pokrmů a ostatních činnostech v kuchyni. To vše, za plného respektování individuálních možností a předpokladů jednotlivých žáků.

1. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí jednotlivé technologické postupy přípravy pokrmů především s uplatňováním zásad racionální výživy a to v oblasti studené kuchyně, přípravy moučníků, polévek a příloh, zásady skladování, nákup a zpracování potravin. Žáci získají základní znalosti o stolním inventáři, základním vybavení kuchyně a zásadách běžného způsobu stolování.

2. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí jednotlivé technologické postupy přípravy pokrmů především s uplatňováním zásad racionální výživy a to v oblasti teplé kuchyně, přípravy příloh, masa, moučníků, nápojů, zásady skladování, nákup a konzervování potravin a zásady zdravé výživy pro dietní stravování. Žáci získají základní znalosti o stolním inventáři, základním vybavení kuchyně a zásadách stolování a budou se umět orientovat ve vyhledávání receptur na internetu.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- získali schopnosti dodržovat základy hygienických pravidel, dodržovat bezpečnost práce při přípravě pokrmů a zvládnout základní první pomoc při drobnějších úrazech
- získali základní znalosti v oblasti zdravé výživy
- dodržovali zásady společenského chování a zvládli základy stolování
- využívali získané poznatky v praktickém životě

1. ročník

- zvládli dovednosti a orientaci v technologických postupech potřebných při přípravě jednoduchých jídel společně s využíváním zásad správné výživy
- osvojili si základní druhy potravin, jejich nakupování a skladování
- získali základní znalosti a dovednosti při práci se stolním inventářem při přípravě jednoduchého stolování a se základním vybavením kuchyně a znali rizika úrazů
- ovládali se orientovat v recepturách

2. ročník

- zvládli dovednosti a orientaci v technologických postupech potřebné při přípravě jednoduchých jídel v oblasti teplé kuchyně společně s využíváním zásad správné výživy
- zvládli bezpečně obsluhovat kuchyňské zařízení a znali rizika úrazů
- ovládali sestavování jídelníčku v souladu se zásadami zdravé výživy a také dle zásad dietního stravování
- se orientovali v základních způsobech konzervace potravin
- si upevnili základní druhy potravin a nápojů, jejich nakupování a skladování
- znali základy stolování a zvládli připravit stůl ke zvláštním příležitostem

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- praktická cvičení budou zajišťována v odborných učebnách a cvičných kuchyních
- využívány budou formy skupinového a individuálního vyučování za pomocí asistentů pedagoga, důraz je kladen především na názornost, předvádění a pozorování
- během výuky budou zařazovány především nácviky jednotlivých odborných činností a technologických postupů

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- nejčastěji budou využívány pracovní listy s postupy odborných činností
- výpočetní technika a interaktivní tabule
- názorné ukázky, speciální pomůcky pro práci v kuchyni pro zdravotně znevýhodněné žáky
- zařízení kuchyně nezbytné pro činnosti zajišťující přípravu pokrmů

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Využití průřezového tématu Člověk a životní prostřední je nezbytnou součástí celého vzdělávacího programu. Žáci budou vedeni k pochopení složitosti a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí v každodenním životě při pracích spojených s přípravou pokrmů, stolování, konzervování a uchovávání potravin a celkovému významu zdravé výživy.
- Vodní zdroje, odpadové hospodářství, prostředí a zdraví, vliv jednání lidí na životní prostředí.
- Využití průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova v přípravě pokrmů dává žákům možnost rozvoje v oblasti sebepoznání, schopnosti poznávání, mezilidských vztahů a komunikace při využití skupinové a týmové práce.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Odborné kompetence se vztahují k výkonům pracovních činností při přípravě pokrmů, skladování, uchování, konzervování, nakupování potravin, při stolování a práci s inventářem kuchyně a také při práci a pomůckami, náčiním a s přístroji ve cvičné kuchyni. Tyto odborné kompetence by absolventi měli být schopni využít pro jejich úspěšné uplatnění v dalším životě.

Jde především o tyto odborné kompetence:

1. Dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci
2. Usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb v oblasti přípravy pokrmů
3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje při práci v kuchyni

1. Dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

Žák by měl:

- dodržovat základní hygienické předpisy pro práci s potravinami a při přípravě pokrmů
- dodržovat předpisy BOZP a předpisy požární ochrany ve cvičné kuchyni a při práci s pomůckami, náčiním a přístroji
- používat ochranné pracovní prostředky
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí

2. Usilování o kvalitu své práce, výrobků a služeb v oblasti přípravy pokrmů

Žák by měl:

- pracovat dle instrukcí nebo popisu práce na pracovních listech, případně za pomoci druhé osoby
- si sám zvolit vhodné náčiní, pomůcky pro přípravu pokrmů a to v souladu s daným technologickým postupem pokrmu
- dodržovat normy a stanovené předpisy jednotlivých postupů

3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje při práci v kuchyni

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- pracovní činnosti vykonávat z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- s ohledem na životní prostředí nakládat s materiálem, vodou, energií, odpady i jinými látkami

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Žáci budou hodnoceni během zahajovacích prací v kuchyni až po samotné ukončení zadaných pracovních činností průběžně jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením.
- Velký důraz v hodnocení žáků bude kladen na dodržování bezpečnosti a hygieny práce během celé výuky.
- Hodnocení bude zaměřeno na samostatnost a aktivitu žáka při výkonu zadané činnosti, dodržování postupů, manipulaci s potravinami, jejich uchovávání a dodržování hygienických pravidel.
- V hodnocení žáka se objeví i přístup k dodržování zásad pro zajištění životního prostředí (vodní zdroj, odpad, energie).
- Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**PŘÍPRAVA POKRMŮ A VÝŽIVA**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**4**
Počet hodin ve šk. roce:	**132**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost práce	1.1 BOZP při práci se základním vybavením kuchyně – kuchyňský inventář	Znát zásady bezpečnosti při manipulaci s pomůckami a náčiním s ostrými hranami a špicemi, jejich označení a uložení.	7	VZ, RV 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 BOZP při manipulaci se spotřebiči a kuchyňským zařízením	Znát pokyny a postupy práce při práci na daném spotřebiči a jednotlivých zařízeních.		RV
	1.3 Používání ochranných osobních pomůcek	Znát druhy a význam ochranných pomůcek využívaných při práci v kuchyni a při úklidu pracoviště.		VZ
	1.4 Úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc	Znát rizika úrazu a umět poskytnou základní první pomoc při poranění a umět přivolat pomoc v případě ohrožení života.		VZ, RV
	1.5 Úklid pracoviště a čisticí prostředky	Udržovat průběžně pořádek na svém pracovním místě.		RV 2.1 ES 2.3 VČP
	1.6 Nakládání s odpadem a obaly.	Znát zásady třídění odpadu a dodržovat zásady šetření vodního i energetického zdroje a chránit životní prostředí.		ZPV 2.2 ZPŽ 2.3 VČP 2.4 PŽP
II. Hygienické požadavky při práci v kuchyni	2.1 Hygienické požadavky na pracovníky v kuchyni, ochranné osobní pomůcky	Znát a dodržovat zásady osobní hygieny a hygienické předpisy pro pracovníky v kuchyni.	4	VZ
	2.2 Hygienické zásady pro práci s potravinami	Dodržovat hygienické zásady při práci s potravinami.		VZ, RV

III. Základní vybavení kuchyně – kuchyňský inventář	3.1 Kuchyňský inventář – nářadí	Orientovat se v základním vybavení kuchyňského inventáře, znát jeho uložení a umět je využívat při práci.	4	RV
	3.2 Kuchyňské inventář – kuchyňské zařízení	Umět rozeznávat a bezpečně ovládat základní druhy kuchyňského zařízení a obsluhovat základní spotřebiče (dle nutnosti s dohledem).		RV
IV. Stolování	4.1 Jednoduchý způsob stolování	Uplatňuje základní zásady stolování a dodržuje odpovídající společenské chování.	2	RV 1.1 OR 1.2 SR
V. Výživa člověka	5.1 Výživa člověka a její význam pro zdraví	Zná význam výživy pro člověka a jeho zdraví.	20	VZ 1.3 MR
	5.2 Potrava a její složky	Orientuje se v základních složkách potravy a uvědomuje si jejich význam pro člověka.		VZ
	5.3 Zásady správné výživy	Chápat důležitost správné výživy.		VZ,1.3MR 2.4 PŽP
VI. Potraviny	6.1 Základní druhy potravin	Rozlišit základní druhy potravin.	15	
	6.2 Nákup potravin a jejich skladování	Nakupovat potraviny a znát zásady správného skladování a uchování potravin.		RV 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	6.3 Výběr vhodných potravin dle technologického postupu přípravy pokrmu	Orientovat se v základních potravinách a umět vybrat vhodné potraviny dle technologického postupu.		
	6.4 Vážení a odměřování potravin	Orientovat se v recepturách a měrných jednotkách, které jsou nezbytné k využití vah v kuchyni a k odměřování potravin.		
	6.5 Dodržování ekonomického a ekologického jednání	Ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí.		ZPV 2.2 ZPŽ 2.3 VČP 2.4 PŽP
VII. Technologie přípravy pokrmů	7.1 Předběžná příprava potravin	Umět připravit potraviny pro další zpracování a znát postup a dodržovat BOZP při čištění potravin.	80	3.2 SPR 3.3 PL

	7.2 Technologické postupy přípravy pokrmů studené kuchyně	Zvolit si vhodné potraviny a připravit podle daného technologického postupu pokrmy studené kuchyně.		3.2 SPR 3.3 PL
	7.3 Příprava pokrmů vhodných pro snídaně, svačiny	Zvolit si vhodné potraviny a připravit dle zásad zdravé výživy vhodnou snídani a svačinu.		VZ 3.2 SPR 3.3 PL
	7.4 Základní tepelné úpravy	Vyjmenovat základní druhy tepelných úprav. Ovládat základní způsob – vaření (polévky, přílohy, využití polotovarů).		3.2 SPR 3.3 PL
	7.5 Moučníky	Podle pracovního postupu umět připravit moučníky za studena a orientovat se v druzích těst		
	7.6 Receptury	Orientovat se recepturách a umět nakoupit a připravit dané potraviny. Osvojit si postup přípravy pokrmů dle receptur.		IT, ČJ 1.1 OR 3.1 SP

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**PŘÍPRAVA POKRMŮ A VÝŽIVA**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**4**
Počet hodin ve šk. roce:	**132**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost práce	1.1 BOZP při práci se základním vybavením kuchyně – kuchyňský inventář	Znát zásady bezpečnosti při manipulaci s pomůckami a náčiním s ostrými hranami a špicemi, jejich označení a uložení a bezpečně je používat.	7	RV, VZ 1.1 OR 1.2 SR
	1.2 BOZP při manipulaci se spotřebiči a kuchyňským zařízením	Zvládat manipulaci se spotřebiči a kuchyňským zařízením za plného dodržování zásad bezpečnosti práce.		RV
	1.3 Používání ochranných osobních pomůcek	Znát význam ochranných pomůcek využívat je při práci v kuchyni a při úklidu pracoviště.		VZ
	1.4 Úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc	Znát rizika úrazu a umět poskytnou základní první pomoc při poranění a umět přivolat pomoc v případě ohrožení života.		VZ, RV
	1.5 Úklid pracoviště a čisticí prostředky	Udržovat průběžně pořádek na svém pracovním místě.		RV 2.1 ES 2.3 VČP
	1.6 Nakládání s odpadem a obaly	Znát zásady třídění odpadu a dodržovat zásady šetření vodního i energetického zdroje a chránit životní prostředí.		ZPV 2.2 ZPŽ 2.3 VČP 2.4 PŽP
II. Hygienické požadavky při práci v kuchyni	2.1 Hygienické požadavky na pracovníky v kuchyni, ochranné os. pomůcky	Znát a dodržovat zásady osobní hygieny a hygienické předpisy pro pracovníky v kuchyni.	4	
	2.2 Hygienické zásady pro práci s potravinami	Dodržovat hygienické zásady při práci s potravinami a při podávání jídel.		VZ

III. Základní vybavení kuchyně - kuchyňský inventář	3.1 Kuchyňský inventář - nářadí	Orientovat se v základním vybavení kuchyňského inventáře, znát jeho uložení a umět je bezpečně využívat při práci.	4	RV
	3.2 Kuchyňské inventář – kuchyňské zařízení	Umět rozeznávat a bezpečně ovládat základní druhy kuchyňského zařízení a obsluhovat základní spotřebiče (dle nutnosti s dohledem).		RV
IV. Základy stolování	4.1 Úprava stolu k různým příležitostem.	Ovládat základní způsoby aranžování stolu k různým příležitostem.	2	RV 1.1 OR 1.2 SR
	4.2 Složitý způsob Stolování.	Dodržovat zásady stolování a připraví složitým způsobem prostření stolu.		RV 1.1 OR 1.2 SR
V. Výživa člověka	5.1 Výživa člověka a její význam pro zdraví	Znát význam výživy pro člověka a jeho zdraví a osvojit si správné stravovací návyky.	20	VZ 1.3 MR
	5.2 Výživa různých skupin obyvatelstva	Rozlišovat zásady výživy dětí, nemocných a starých lidí.		VZ 1.3 MR
	5.3 Dietní stravování, poruchy příjmu potravy	Orientovat se v podávání potravin a pokrmů vhodných pro dietní stravování a při poruše příjmu potravy		
	5.4 Sestavování jídelníčku	Znát zásady sestavování jídelníčku za využití zásad správné výživy.		VZ
VI. Potraviny	6.1 Konzervace potravin	Orientovat se v základních způsobech konzervace potravina jejich význam.	15	
	6.2 Nákup potravin a jejich skladování	Nakupovat potraviny a znát zásady správného skladování a uchování také u rychle se kazících potravin.		
	6.3 Nápoje	Znát druhy nápojů, jejich rozdělení a skladování.		
	6.4 Výběr vhodných potravin dle technologického postupu přípravy pokrmu	Dle daného technologického postupu umět vybrat vhodné potraviny.		1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR

	6.5 Vážení a odměřování potravin	Ovládat přípravu surovin pro jednotlivé pokrmy navážením nebo odměřováním dle daných receptur.		M
VII. Technologie přípravy pokrmů	7.1 Předběžná příprava potravin	Umět připravit potraviny pro další zpracování a znát postup a dodržovat BOZP při čištění potravin, umět používat odpovídající kuchyňský inventář.	80	3.2 SPR 3.3 PL
	7.2 Technologické postupy přípravy pokrmů teplé kuchyně	Zvolit si vhodné potraviny a připravit podle daného technologického postupu pokrmy teplé kuchyně.		3.2 SPR 3.3 PL
	7.3 Příprava nápojů	Rozdělovat druhy nápojů a připravit běžné teplé nápoje.		
	7.4 Základní tepelné úpravy	Vyjmenovat základní druhy tepelných úprav. Ovládat základní způsoby – vaření, pečení, smažení, dušení, zapékání (příprava masa) za využití odpovídajícího kuchyňského inventáře.		3.2 SPR 3.3 PL
	7.5 Moučníky	Orientovat se v druzích moučníků dle charakteru těsta, připravit moučník podle receptury.		
	7.6 Receptury	Osvojit si postup přípravy pokrmů dle receptur a umět je vyhledávat na internetu		IT 1.1 OR 3.1 SP

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Výchova ke zdraví	VZ
	Rodinná výchova	RV
	Matematika	M
	Český jazyk a literatura	ČJ
	Informatika	IT
	Základy přírodních věd	ZPV
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP

6.13 Praktické činnosti

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Praktické činnosti patří svým obsahem k jedné z hlavních složek výchovy, pro kterou má velký význam nejen rozvoj a příprava jemné motoriky, ale také nácvik pohybových schopností k jednotlivým pracovním dovednostem s návazností na estetické cítění nejen k výrobkům, ale i k prostoru kolem nás. Jde o vytvoření dovednosti v oblasti technických postupů, pracovních návyků, bezpečnostních a hygienických návyků při práci. Pro zajištění kvalitnější orientace při vstupu našich absolventů do života je v praktických činnostech zařazen i nácvik základní komunikace s úřady a institucemi, pohyb na autobusovém a vlakovém nádraží a také nakupování. Získané dovednosti žáci využijí nejen v pracovním uplatnění, ale i v osobním životě a také v rámci zájmových činností ve volném čase.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU V OBOU ROČNÍCÍCH JE, ABY ŽÁK:

- si vytvořil kladný vztah k práci a k jejím dílčím i konečným výsledkům
- osvojoval si dovednosti a pracovní návyky při práci s textilními, přírodními, recyklovatelnými a modelovacími materiály a zvládal různé druhy rukodělných činností odpovídajících jejich možnostem a schopnostem
- uplatňoval základní technologické postupy k jednotlivým činnostem a rozeznával základní druhy materiálů, z kterých dané jednoduché výrobky a dekorace vyrábí
- každou získanou dovedností si zvýšil svou soběstačnost, posílil své sebevědomí a tím získal možnost seberealizace
- byl motivován využívat získané dovednosti v péči o domácnost a o prostředí ve kterém se nachází
- získal základní znalosti a dovednosti z oblasti odívání a údržby oděvů pro potřeby rodiny
- znal základní pravidla bezpečnosti práce při výkonu jednotlivých praktických činností a orientoval se v příčinách vzniku úrazu při práci s pomůckami

1. ročník

- získal dovednosti ručního šití a vyšívání, základy pro činnosti spojené s údržbou domácnosti – praní a ukládání prádla, schopnost a dovednost vyrábět jednoduché dekorace a výrobky z mnoha materiálů, dovednosti spojené s úklidem domácnosti, orientační schopnosti na veřejných místech (autobusové a vlakové nádraží, instituce a úřady) a péči o rostliny.

2. ročník

- získal dovednosti strojového šití a základy jednoduchých oprav oděvů a prádla, základy pro činnosti spojené s údržbou domácnosti – praní, žehlení a ukládání prádla, schopnost navrhovat jednoduché dekorační předměty z různých materiálů a zároveň je i vyrábět, dovednosti v péči o rostliny a dovednosti spojné s úklidem domácnosti a s bezpečnou obsluhou domácích spotřebičů, orientační schopnosti na veřejných místech (autobusové a vlakové nádraží, instituce a úřady) zároveň schopnost vyhledávat důležité informace na internetu v souvislosti s cestováním, otevírací doby na úřadech apod.

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- frontální a skupinová práce
- instruktáž, rozfázování jednotlivých pracovních úkonů a práce s předlohou
- žákovské experimentování s materiálem
- nácvik správného držení náčiní a pomůcek

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy, postupy a návody**,** interaktivní tabule
- pracovní pomůcky, stroje a náčiní (nůžky, kleště, žehlička, šicí stroj apod.)

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- osobnostní, sociální a morální rozvoj: jde především o podporu sebevědomí a posílení osobnosti ve skupině, a to nejen z psychologického hlediska, ale také především při prožití úspěchu u dokončených zadaných úkolů (výrobků a činností), uvědomění si svých schopností a dovedností, kterými si posiluje žák své sebevědomí
- člověk a životní prostředí: žák si uvědomuje vliv člověka na životní prostředí a za dodržování základních pravidel třídění odpadu, úspory energie a vodních zdrojů dodržuje pravidla ekologické výchovy a možnost využití nejen přírodních materiálů, ale také recyklovatelných odpadů k výrobě dekoračních předmětů
- výchova k práci a zaměstnanosti: základem praktických činností je především motivace pro uplatnění našich absolventů a trhu práce

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- využíváním různých rukodělných technik, vhodných metod při jejich praktickém provedení a důsledným dodržením pracovního postupu dle předlohy, si budou žáci prohlubovat a tím plně rozvíjet kompetence k učení
- pomocí kladné motivace a prožitím emočních prožitků si budou žáci uvědomovat a rozpoznávat problémy a hledat nejvhodnější způsob jejich řešení – nácvik kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní – žáci se dokážou v rámci svých možností a s využitím všech smyslů při výkonu praktických činností srozumitelně vyjadřovat verbálně i nonverbálně, naslouchat a rozumět obsahu sdělení a adekvátně reagovat, získané komunikativní kompetence využijí k vytváření pozitivních vztahů
- kompetence sociální a personální – žáci zvládnou individuální i skupinovou práci při dodržení základních pravidel společenského chování ve škole i na veřejnosti (pohyb na autobusovém a vlakovém nádraží, kontakt s úřady a institucemi apod.), používají občanské kompetence k ochraně životního prostředí i svého zdraví
- kompetence pracovní - žáci budou mít osvojeny základní dovednosti při praktické činnosti budou plnit zadané úkoly, spolupracovat a při tom důsledně dbát zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a respektovat pokyny vyučujícího

ODBORNÉ KOMPETENCE

- žák při výkonu pracovních činností dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce, udržuje během své pracovní činnosti pořádek na svém pracovišti a předchází úrazům
- v průběhu praktických činností uplatňuje třídění odpadu, šetří energii a vodní zdroje
- uplatňuje základní technologické postupy u rukodělných činností za využití textilních, přírodních, recyklovatelných, modelovacích a ostatních materiálů
- vyrábí jednoduché výrobky a dekorace v rámci svých možností, případně s pomocí druhé osoby
- zvládá základní úklidové práce v domácnosti, ovládá využívání úklidových prostředků, pracích prášků a orientuje se v organizaci bytu
- uplatňuje základní pravidla údržby oděvů a estetického cítění v odívání
- orientuje se v prostorách autobusového a vlakového nádraží s návazností na vyhledávání informací v jízdním řádu
- využívá získaných komunikačních dovedností a znalostí základních pravidel pro jednání s úřady, institucemi a při jednotlivých nákupech
- orientuje v základním sortimentu potravin, úklidových a pracích prostředcích, které jsou nezbytné k péči o oděvy a domácnost

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

- Hodnocení nebude zaměřeno pouze na výsledný efekt jednotlivé pracovní činnosti nebo výrobku, ale jednotlivé pracovní výkony žáků budou hodnoceny dle vynaloženého úsilí, mravního přístupu, celkovému zapojení se do daných činností a průběžnému dodržování bezpečnosti práce a pořádku na svém pracovišti.
- Hodnocení bude prováděno klasifikací nebo slovním hodnocením.

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**P R A K T I C K É Č I N O S T I**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**6**
Počet hodin ve šk. roce:	**198**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	1.1 Bezpečnostní a ochrana zdraví při práci v praktických činnostech	Žák dodržuje pravidla bezpečnosti práce a orientuje se v používání pomůcek a náčiní k jednotlivým praktickým činnostem.	8	PP, RV, VZ 1.1 OR 1.2 SR 3.3 PL
	1.2 Předcházení úrazům	Uvědomuje si rizika spojené se vznikem úrazu.		PP, RV, VZ 2.3 VČP
II. Ruční práce	2.1 Práce s textilními materiály	Ovládá druhy matriálů a vyrábí za pomocí ručního šití a jinými technikami jednoduché výrobky, dekorační předměty a zvládá jednoduché opravy oděvů a prádla.	170	RV, VV 2.2 ZPŽ
	2.2 Modelování a odlévání hmot	V rámci rozvoje jemné motoriky umí modelovat a vyrábět jednoduché výrobky a dekorační předměty z různých modelovacích hmot.		VV 2.2 ZPŽ
	2.3 Práce s přírodninami	Uvědomuje si možnosti využití přírodnin a jejich dostupnost z přírody, vyrábí z nich jednoduché výrobky a dekorace.		VV 2.1 ES 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
	2.4 Práce s recyklovatelnými materiály	Uvědomuje si význam využití recyklovatelných materiálů, vyrábí z nich jednoduché výrobky a dekorace.		VV 2.1 ES 2.3 VPČ 2.4 PŽP
	2.5 Korálkování	V rámci podpory a rozvoje jemné motoriky a estetického cítění vyrábí jednoduché šperky a dekorace z korálků.		VV

III. Činnosti spojené s domácími pracemi	3.1 Ošetřování a údržba oděvů	Zvládá základy údržby oděvů – praní, ukládání a oděvů.	8	RV 2.1 ES 2.2 ZPČ
	3.2 Úklidové práce a ošetřování rostlin	Ovládá způsoby a postupy úklidu v domácnosti, zná základní úklidové prostředky a jejich použití. Ovládá základní postupy pro pěstování a ošetřování rostlin.		RV 2.1 ES 2.2 VPČ
IV. Estetika prostředí	4.1 Estetická úprava prostředí	Navrhuje a upravuje své okolí z pohledu estetického vnímání a vytváří vhodné klima prostředí.	6	VV, ZSV 1.1 OR
	4.2 Estetická úprava bytu	Zvládá dle základních funkcí bytu uspořádat a upravit bytové prostředí.		RV 1.1 OR
V. Činnosti spojené s orientací ve společnosti	5.1 Komunikace s úřady a institucemi	Orientuje se v základních pravidlech a postupech, jak komunikovat s úřady a institucemi.	6	ZSV, ČJ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR 3.3 PL
	5.2 Pohyb a orientace na vlakovém a autobusovém nádraží	Orientuje se v prostředí a značení autobusového a vlakového nádraží, umí v rámci svých možností vyhledávat spoje.		IT 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	5.3 Pohyb a orientace při nakupování	Zná základní pravidla při nakupování a v rámci svých možností se orientuje v základních druzích potravin.		PP, RV, VZ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**P R A K T I C K É Č I N O S T I**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**6**
Počet hodin ve šk. roce:	**198**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	1.1 Bezpečnostní a ochrana zdraví při práci v praktických činnostech	Žák dodržuje pravidla bezpečnosti práce a orientuje se v používání pomůcek a náčiní k jednotlivým praktickým činnostem.	8	PP, RV, VZ 1.1 OR 1.2 SR 3.3 PL
	1.2 Předcházení úrazům	Uvědomuje si rizika spojené se vznikem úrazu a umí jim předcházet.		PP, RV, VZ 2.3 VČP
II. Ruční práce	2.1 Práce s textilními materiály	Ovládá druhy matriálů a vyrábí za pomocí ručního šití, strojového šití a jinými technikami jednoduché výrobky, dekorační předměty a zvládá jednoduché opravy oděvů a prádla.	170	RV, VV 2.2 ZPŽ
	2.2 Modelování a odlévání hmot	V rámci rozvoje jemné motoriky umí modelovat, vyrábět a dle svých možností navrhovat jednoduché výrobky a dekorační předměty z různých modelovacích hmot.		VV 2.2 ZPŽ
	2.3 Práce s přírodninami	Uvědomuje si možnosti využití přírodnin a jejich dostupnost z přírody, vyrábí z nich jednoduché výrobky a dekorace.		VV 2.1 ES 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
	2.4 Práce s recyklovatelnými materiály	Uvědomuje si význam využití recyklovatelných materiálů, vyrábí z nich jednoduché výrobky a dekorace.		VV 2.1 ES 2.3 VPČ 2.4 PŽP
	2.5 Korálkování	V rámci podpory a rozvoje jemné motoriky a estet. cítění vyrábí jednoduché šperky a dekorace z korálků.		VV

III. Činnosti spojené s domácími pracemi	3.1 Ošetřování a údržba oděvů	Zvládá základy údržby oděvů – praní, ukládání a oděvů	8	RV 2.1 ES 2.2 ZPČ
	3.2 Úklidové práce ošetřování rostlin	Ovládá způsoby a postupy úklidu v domácnosti, zná základní úklidové prostředky a jejich použití. Ovládá základní postupy pro pěstování a ošetřování rostlin.		RV, ZPV 2.1 ES 2.2 ZPČ 2.4 VPČ
IV. Estetika prostředí	4.1 Estetická úprava prostředí	Navrhuje a upravuje své okolí z pohledu estetického vnímání a vytváří vhodné klima prostředí.	6	VV, ZSV 1.1 OR
	4.2 Estetická úprava bytu	Zvládá dle základních funkcí bytu uspořádat a upravit bytové prostředí.		RV 1.1 OR
V. Činnosti spojené s orientací ve společnosti	5.1 Komunikace s úřady a institucemi	Orientuje se v základních pravidlech a postupech, jak komunikovat s úřady a institucemi.	6	ZSV, ČJ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR 3.2 SPR 3.3 PL
	5.2 Pohyb a orientace na vlakovém a autobusovém nádraží	Orientuje se v prostředí a značení autobusového a vlakového nádraží, umí v rámci svých možností vyhledávat spoje.		IT 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR
	5.3 Pohyb a orientace při nakupování	Zná základní pravidla při nakupování a v rámci svých možností se orientuje v základních druzích potravin.		PP, RV, VZ 1.1 OR 1.2 SR 1.3 MR

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Příprava pokrmů	PP
	Rodinná výchova	RV
	Základy společenských věd	ZSV
	Základy přírodních věd	ZPV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Informatika	IT
	Český jazyk a literatura	ČJ
	Výtvarná výchova	VV
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Morální rozvoj	1.3 MR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VČP
	Aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP
	Sebeprezentace	3.2 SPR
	Pracovně právní legislativa	3.3 PL

6.14 Pěstování rostlin

PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN

Praktická škola dvouletá
Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka předmětu poskytuje základní vědomosti a pracovní dovednosti v oblasti pěstování rostlin, její využití v praktickém životě, význam a vliv na životní prostředí člověka. Svým zaměřením přispívá také k výchově v oblasti dodržování zásad enviromentální výchovy. Výuka se zaměřuje na zajištění bezpečnosti a hygieny práce při pěstování rostlin a ostatních činnostech na zahradě. To vše, za plného respektování individuálních možností a předpokladů jednotlivých žáků.

1. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí základní vědomosti a dovednosti při dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s nářadím a pomůckami. Seznámí se sortimentem používaných nástrojů a nářadí na zahradě. Získají základní znalosti o podmínkách pro pěstování rostlin. Seznámí se s vlastnostmi půdy. Rozšíří si praktické znalosti a dovednosti v oblasti pěstování rostlin v nádobách.

2. ročník

- Žáci si v daném předmětu osvojí znalosti a dovednosti v rozdělení zeleniny a rostlin pěstovaných po hospodářské účely, zásady a prevence před škodlivými činiteli. Seznámí se výsadbou, rozmnožováním, sklizní a uskladněním zeleniny. Rozšíří si své znalosti v oblasti pěstování a sběru léčivých a pokojových rostlin. Rozšíří si své znalosti v oblasti druhů hnojiv a škůdců.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

- získali schopnosti dodržovat základy hygienických pravidel
- dodržovali zásady bezpečnosti práce při práci na zahradě a zvládli základní první pomoc při drobnějších úrazech
- využívali získaných poznatků v praktickém životě

1. ročník

- zvládli ošetření jednoduchých úrazů na zahradě
- uměli používat nástroje a nářadí v praktickém životě
- dodržovali podmínky pro pěstování rostlin
- osvojili si základní znalosti a dovednosti při pěstování rostlin

2. ročník

- ovládali zásady ochrany a prevence před škodlivými činiteli
- znali správný způsob sklizně a uskladnění zeleniny
- orientovali se v léčivých bylinách a významu hospodářských rostlin
- dovedli se postarat o pokojové rostliny v praktickém životě
- rozeznali organické a anorganické hnojivo
- znali postřiky proti škůdcům

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad
- rozhovor
- skupinová práce
- samostatná práce
- práce s nářadím
- nácvik praktických činností, využití vlastních zkušeností

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy
- výpočetní technika
- interaktivní tabule
- názorné ukázky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj – rozvoj a zapojení všech smyslů do poznávacích procesů, vliv na sebepoznání a sebepojetí, stanovení priorit.
- Sociální rozvoj – rozvoj poznávání, vnímání, myšlení, prožívání a cítění, kladný vliv na mezilidské vztahy, spolupráce na společném výtvoru, prohloubení vzájemné komunikace mezi vrstevníky a dospělými na úrovni verbální a nonverbální.
- Člověk a životní prostředí, ekosystémy – ochrana přírody, základní podmínky života pro pěstování, sběr a sušení rostlin, pochopení složitosti a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí v každodenním životě při pracích spojených s pěstováním rostlin.
- Vztah člověka k prostředí – lokální ekologické problémy a jejich řešení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech.

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- rozvinout své komunikační schopnosti a dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým
- respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní činnosti
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- řídit se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce

ODBORNÉ KOMPETENCE

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá ochranné pracovní prostředky
- používá bezpečné a účinné nástroje, vybavení při práci na zahradě
- plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví i druhých
- dodržuje technologické postupy při práci s rostlinami
- orientuje se v podmínkách pro pěstování rostlin
- dokáže rozmnožovat rostliny
- zná význam zeleniny, hospodářských a léčivých rostlin
- pracuje dle instrukcí nebo popisu práce na pracovních listech
- vyhledává informace o druzích rostlin a jejich pěstování
- dodržuje zásady sklízení a uchovávaní zeleniny

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění praktických úkolů, jeho aktivitu.

Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 -5)
- slovní hodnocení

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**P Ě S T O V Á N Í R O S T L I N**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	1.1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci s nářadím a pomůckami	Znát a dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s nářadím a pomůckami. Dodržovat zásady uklizení nářadí a pomůcek.	5	VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.4 PŽP 3.2 SPR
	1.2 Seznámení s nejčastějšími úrazy při práci na zahradě a ve skleníku	Znát nejčastější úrazy způsobené při práci na zahradě a ve skleníku. Znát základní pravidla první pomoci při jednoduchých úrazech.		
	1.3 Hygienické zásady při práci na zahradě a ve skleníku	Dodržovat základní hygienická pravidla při práci na zahradě a ve skleníku.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
II. Nástroje a nářadí	2.1 Základní sortiment nástrojů a nářadí pro zahrádkáře	Znát základní nástroje a nářadí používané na zahradě. Dokázat se orientovat v prodejnách zahrádkářských potřeb.	6	PČ 1.1 OR 1.2 SR
	2.2 Péče o nářadí a bezpečnost práce při údržbě nástrojů a nářadí	Zdůvodnit důležitost péče o nářadí. Její údržbu, opravy, broušení a skladování. Znát základní bezpečnostní pravidla při práci s nástroji a nářadím.		PČ 1.1 OR 1.2 SR
III. Podmínky pro pěstování rostlin	3.1 Povětrnostní podmínky (mráz, vítr, teplota, srážky)	Znát druhy povětrnostních podmínek a umět je použít při pěstování rostlin.	6	ZPV 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ

	3.2 Přírodní podmínky (světlo, teplo, vzduch, voda a živiny)	Vyjmenovat přírodní podmínky a jejich vliv na pěstování rostlin.		ZPV 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ
IV. Půda	4.1 Vlastnosti půdy	Zná základní vlastnosti půdy a její zpracování.	14	ZPV 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ
	4.2 Výživa rostlin a založení kompostu	Vyjmenuje, které živiny potřebují rostliny ke svému růstu. Zná, jak se zakládá kompost.		ZPV 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ
	4.3 Zpracování půdy na zahradě a rytí	Zná, jak se zpracovává půda na zahradě na podzim, které pomůcky se používají pro rytí půdy, které nářadí se používá pro přípravu půdy.		PČ 1.1 OR 1.2 SR 2.3 VŽP 2.4 PŽP
V. Pěstování zeleniny	5.1 Pěstování z přímých výsevů (do řádků do dvouřádků, do pásů, naširoko, do hnízd)	Zná způsoby vysévání přímého výsevu. Umí je použít v praxi.	35	M 1.1 OR 1.2 SR
	5.2 Pěstování z předpěstované sadby	Umí vysvětlit pojem předpěstovaná sazba. Zná způsoby předpěstované sazby.		PČ 1.1 OR 1.2 SR 3.1 SP
	5.3 Ošetřování po výsevu a výsadbě	Zná a umí použít jednotlivé druhy ošetřování po výsevu a výsadbě.		PČ 1.1 OR 1.2 SR

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**2**
Počet hodin ve šk. roce:	**66**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	1.1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci s nářadím a pomůckami	Znát a dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s nářadím a pomůckami. Dodržovat zásady uklizení nářadí a pomůcek.	5	VZ 1.1 OR 1.2 SR 2.4 PŽP 3.1 SP 3.2 SPR
	1.2 Seznámení s nejčastějšími úrazy při práci na zahradě a ve skleníku	Znát nejčastější úrazy způsobené při práci na zahradě a ve skleníku. Znát základní pravidla první pomoci při jednoduchých úrazech.		
	1.3 Hygienické zásady při práci na zahradě a ve skleníku	Dodržovat základní hygienická pravidla při práci na zahradě a ve skleníku.		VZ 1.1 OR 1.2 SR
II. Zelenina a hospodářské rostliny	2.1 Charakteristika a význam zeleniny a hospodářských rostlin	Zná význam zeleniny pro zdraví člověka, pro prevenci i léčení některých druhů chorob. Rozeznává druhy základních plodin, které se využívají k hospodářským účelům.	40	VZ PP 1.1 OR 1.2 SR
	2.2 Rozdělení zeleniny	Zná základní rozdělení pěstovaných rostlin nejen do základních skupin dle charakteristických znaků, ale také podle délky vegetace, podle potřebné doby k vytvoření konzumních částí, podle nároků na hnojení.		
	2.3 Ochrana zeleniny před škodlivými činiteli a vhodná prevence	Zná zásady ochrany zeleniny a prevence před škodlivými činiteli.		

	2.4 Výsadba a rozmnožování zeleninové sadby	Umí se správně rozhodnout, kdy bude sázet, jak hluboko a jakou zvolí techniku výsadby a rozmnožování.		PČ 1.1 OR 1.2 SR 2.2 ZPŽ
	2.5 Ošetřování zeleniny během vegetace	Zná vhodné podmínky pro růst a vývoj zeleniny.		
	2.6 Sklizeň a uskladnění zeleniny	Zná druhy sklizně, dobu sklizně a ovládá techniku sklizně. Vyjmenuje podmínky pro skladování zeleniny.		PP 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.2 ZPŽ 2.3 VČP
III. Léčivé byliny	3.1 Charakteristika a význam léčivých rostlin	Dovede charakterizovat nejznámější léčivé rostliny. Zná význam léčivých rostlin.	8	PP 1.1 OR 1.2 SR
	3.2 Zásady sběru, sušení a uchování léčivých rostlin	Dodržuje zásady sběru, sušení a uchovávání léčivých rostlin.		PČ 1.1 PR 1.2 SR
IV. Okrasné rostliny	4.1 Rozdělení okrasných rostlin	Orientuje se ve schématu rozdělení okrasných rostlin.	9	
	4.2 Charakteristika jednotlivých skupin okrasných dřevin	Dokáže vyjmenovat základní znaky charakteristické pro okrasné dřeviny.		
	4.3 Pokojové rostliny	Zná základní technologické postupy pro pěstování a ošetřování pokojových rostlin.		VV 1.1 OR 1.2 SR
V. Hnojiva	5.1 Hnojiva organická a anorganická	Vysvětlí rozdíl mezi organickým a anorganickým hnojivem. Zná význam hnojení.	2	ZPV 1.1 OR 1.2 SR 2.1 ES 2.3 VČP
VI. Škůdci	6.1 Nejznámější druhy škůdců	Pozná nemocnou rostlinu, umí nakládat s nemocnou rostlinou, orientuje se v prodejnách, které nabízí postřiky.	2	VV 1.1 OR 1.2 SR 2.3 VČP

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Výchova ke zdraví	VZ
	Matematika	M
	Základy společenských věd	ZSV
	Praktické činnosti	PČ
Průřezová témata:	Osobnostní rozvoj	1.1 OR
	Sociální rozvoj	1.2 SR
	Ekosystémy	2.1 ES
	Základní podmínky života	2.2 ZPŽ
	Vztah člověka k prostředí	2.3 VŽP
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	2.4 PŽP
	Svět práce	3.1 SP
	Sebeprezentace	3.2 SPR

6.15 Náboženství

NÁBOŽENSTVÍ

Praktická škola dvouletá

Kód oboru vzdělání: 78-62-C/02

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.
Předmět je určen žákům z křesťanských rodin a všem žákům, kteří projeví zájem.

1. ročník

- žáci si osvojí základní křesťanské hodnoty. Seznámí se s pojmy Bůh, Boží slovo – Bible, Desatero Božích přikázání, Ježíš Kristus – Boží Syn a modlitba.

2. ročník

- žáci navazují na první ročník. Prohloubí znalosti o Ježíši Kristu, o víře, seznámí se s termínem hřích
- žáci jsou seznámeni s učednictvím, s 12 učedníky Ježíše Krista
- je otevřena otázka odpuštění, pokání a věčného života.

CÍLOVÝM ZAMĚŘENÍM PŘEDMĚTU JE, ABY ŽÁCI:

1. ročník a 2. ročník

- rozvíjení základních existenciálních zkušeností a otevírání se jejich křesťanské interpretaci
- vnímání a otevírání se celistvé skutečnosti světa, který obklopuje člověka
- vnímání a přijímání života v jeho plnosti i s jeho rozpory
- porozumění křesťanskému obrazu Boha a Ježíše jako Krista
- odpovědnému jednání ve společnosti na základě křesťanských mravních ideálů
- budování pozitivních vztahů a postoje tolerance k lidem jiných náboženských vyznání a k rozvíjení ekumenických postojů
- vnímání křesťanských svátků a slavností a pochopení jejich významu pro život člověka
- ocenění přínosu křesťanství pro vývoj lidské společnosti a kulturu jak v národním, tak světovém měřítku

PREFEROVANÉ METODY A FORMY VÝUKY

- výklad, rozhovor, skupinová práce
- situační hry, využití vlastních zkušeností

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- pracovní listy, obrázkové knihy
- výpočetní technika a interaktivní tabule
- názorné ukázky z Bible, názorné písničky

ZAŘAZENÍ A VYUŽITÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

- Osobnostní rozvoj (sociální a morální rozvoj)
- Člověk a životní prostředí (vztah člověka k přírodě)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Ve vyučovacím předmětu nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě.
- Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky nám půjde o poskytnutí dostatku příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení se žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností všechny učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních.

Kompetence komunikativní

- Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence k řešení problémů

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, ve kterých se žáci učí reflektovat problémové situace, přemýšlet o jejich příčinách a promýšlet a plánovat vlastní způsob řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a k životnímu prostředí.
- Volbou vhodných metod – zejména diskuse a filosofického kladení otázek – a preferováním otevřeným forem výuky vedeme žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti dělat uvážlivá rozhodnutí s náležitými argumenty, s vědomím zodpovědnosti a se zřetelem k hodnocení výsledků. Vedeme žáky k tomu, aby hledali kritéria pro volbu řešení problémů a dokázali návrhy svých řešení zdůvodnit s pozorností vůči učení církve.

Upozorňujeme žáky na možnost vzniku konfliktů v oblasti jiné náboženské příslušnosti nebo příslušnosti k jiným křesťanským konfesím nebo k většinové ateistické společnosti. Vedeme je k předcházení konfliktů a řešení problémů zejména poznáním vlastních tradic a porozuměním postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.

- Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.
- Žáky seznamujeme s kořeny židovskokřesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.
- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak všechny světu samotnému, jednak všechny lidem, ale také všechny Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.

- Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (všechny kultuře evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.
- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování všechny světu.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Učitel posuzuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, samostatnosti při plnění úkolů, jeho aktivitu.

Hodnocení bude vždy přizpůsobeno individuálním plánům a jednotlivým žákům dle jejich rozsahu a druhu zdravotního postižení či znevýhodnění.

Pro hodnocení žáka během školního roku používáme:

- slovní hodnocení
- klasifikací

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**N Á B O Ž E N S T V Í**
Ročník:	**První**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bůh – dárce života.	1.1 Jméno a jedinečnost každého člověka.	**Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života,** umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních.	2	RV ČJ
	1.2 Položení základu vztahů ve skupině. Dobře vidět, dobře slyšet.	Žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje, je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání.		VZ
II. Bůh dává své slovo.	2.1. Reálie země Bible	**Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.** Žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou zemi a řadí biblické příběhy do reálného prostředí.	5	ZSV
	2.2. Bible jako dar	Žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci.		ZSV
	2.3. Příklady Ježíšova učení	Žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě		
III. Desatero Božích přikázání – Boží norma pro život.	3.1. Žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě.	**Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.** Žák umí zopakovat biblickou událost, kdy	6	ČJ ZSV

		Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka.		
	3.2. Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují.	Žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života.		RV VZ
	3.3. Jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu.	Žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života.		RV VZ
IV. Bůh nám dává svého syna	4.1. Oslava v rodině a oslava ve společenství církve – adventní období.	**Žák zakusí atmosféru adventu i slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.** Žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve.	3	HV ZSV
	4.2. Smysl a hodnota daru.	Žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku.		
	4.3. Vánoční evangelium Lukášovo 1. a 2. kap.	Žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše.		HV ZSV
V. Abraham slyší Boží Hlas	5.1. Biblický příběh o Abrahamovi (Genesis 12. – 22. kap.)	**Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.** Žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy.	6	ZSV ČJ
	5.2. Příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a	Žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat		

	k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry.	řešení.		
	5.3 Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám).	Žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím.		ZSV ČJ RV
VI. Slyším Boží hlas	6.1 Výchova ke ztišení, naslouchání a osobní modlitbě, příběh proroka Samuele.	Žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě.	1	HV ČJ
VII. Kdo jsi, Ježíši?	7.1 Ježíšovy výroky „Já jsem…“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici).	**Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem…“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.** Žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem…“	1	
VIII. Cesta života	8.1 Velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého).	**Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.** Žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje.	7	ČJ
	8.2 Cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní.	Žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje.		ČJ RV
	8.3. Reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi.	Žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry.		ZVS
	8.4 Chceme žít jako Ježíš	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání.		ČJ

Název školy:	**Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín**
Název oboru vzdělání:	**Praktická škola dvouletá**
Kód oboru vzdělání:	**78-62-C/02**
Název ŠVP:	**Praktická škola dvouletá**
Název předmětu:	**N Á B O Ž E N S T V Í**
Ročník:	**Druhý**
Počet hodin v týdnu:	**1**
Počet hodin ve šk. roce:	**33**

Tematický celek	Obsah učiva	Výsledky vzdělávání	Počet hodin za tem. celek	Průřezová témata a přesahy, mezipřed. vztahy
I. Bůh – Stvořitel.	1.1 Otázka stvoření v 6 Dnech	Žák se umí orientovat v biblické zprávě o stvoření světa. Umí vyjmenovat jednotlivé druhy stvoření podle rozdělení (země, nebe, světla, rostliny, zvířata)	4	HV
	1.2 Otázka stvoření člověka	Žák zná první lidi na zemi a jejich úkol. Úkol muže a ženy.		RV ZSV
	1.3 Synové Kain a Ábel.	Žák dovede přemýšlet o dětech, jako o Božím daru. Poslušnost v životě nás lidí.		RV
II. Otázka hříchu.	2.1. Hřích prvních lidí.	Žák zná první hřích prvních lidí. Dovede obecně pojmenovat hřích a také uvést konkrétní příklady hříchu.	5	
	2.2. Následky hříchu.	Žák je obeznámen s pojmem následky hříchů. Pán Bůh řekl jasně co bude následovat. Vyhnání z ráje a jiné problémy.		ZSV VZ
	2.3. Jak hřích vyřešil Pán Bůh – osoba Ježíše Krista.	Žák vnímá Boží milost v tom, že Pán Bůh hned člověka nepotrestal navždy, ale nabízí mu milost. zaslibuje Spasitele.		ZSV
	2.4. Cesta z hříchů – pokání.	Žák si osvojuje pojem – pokání. Změna myšlení, obrat.		
III. Ježíš Kristus – Spasitel.	3.1. Zaslíbení a příchod Spasitele.	Žák je schopen vnímat vánoce, jako příchod spasitele za zem. Zaslíbení spasitele ve Starém zákoně.	6	ČJ HV

	3.2. Kristův život na zemi	Žák si dává do souvislosti Kristův život zde na zemi – je bez hříchu, dokonalý člověk.		
	3.3. Kristus a ostatní lidé (Zacheus, hříšná žena, bohatý mládenec, nemocní).	Žák vidí na příbězích z Bible setkání s Kristem a reakce jednotlivých lidí.		ZSV
	3.4. Kristus a zázraky	Žák je seznámen s mocí Krista, jako pravého Boha nad nemocemi, nad přírodními živly a nad člověkem.		HV
	3.5. Kristus a jeho zástupná smrt.	Žák je seznámen s významem velikonoc. Co to znamená, když Ježíš bere trest za nás na sebe?		ZSV RV
	3.6. Kristus a jeho zmrtvýchvstání.	Žák je uveden do souvislosti s tím, že k velikonocům patří Kristův prázdný hrob. Ježíš vítězí nad smrtí.		
IV. Učedníci Krista.	4.1. Povolání učedníků.	Žák je schopen vnímat povolání 12 učedníků. Každý je jiný a přitom všichni mají stejnou šanci učit se od Krista. Téma naslouchání a poslušnosti.	3	RV HV
	4.2. Učedníci Jan, Petr a Jakub.	Specifika těchto tří učedníků. Rozdílnost povah, ale stejný učitel. Všichni mají i dnes stejnou šanci učit se od Krista.		ZSV
	4.3. Učedník Jidáš.	Žák je uveden do problematiky zrady. Co je to zrada? Je zrada aktuální i dnes? Hodnota přátelství.		ZSV RV
V. Učednictví a důvěra Kristu.	5.1. Co je to učednictví dnes?	Žák je seznámen s pojmem učednictví. Dovede chápat roli učitele.	5	RV
	5.2. Charakteristické vlastnosti učedníka Ježíše Krista?	Žák je seznámen s vlastnostmi učedníka Krista dnes. Důvěra, poslušnost, respekt, sebevzdělávání, pokora, slušnost.		ZSV RV
VI. Odpuštění v životě člověka – pokání.	6.1. Odpuštění – základ vztahu.	Žáci vnímají odpuštění díky Kristovy oběti na kříži. Odpuštění v životě mezi spolužáky, v rodině, mezi kamarády.	5	ZSV RV
	6.2. Odpuštění hříchů. Nový počátek v životě.	Žáci chápou Boží odpuštění jako nový vztah mezi člověkem a Bohem.		

VII. Věčný život v Božím království. Smysl života.	7.1. Kdo je dárcem věčného života?	Žáci jsou seznámeni se základním posláním Ježíše Krista.	5	ZSV
	7.2. Co je to věčný život?	Jan 14,1-8		
	7.3. Co je smyslem našich životů?	Žáci si uvědomují smysl svých životů s ohledem na víru a Boží slovo.		ZSV

POUŽITÉ ZKRATKY:

Předměty:	Český jazyk a komunikace	ČJ
	Rodinná výchova	RV
	Výchova ke zdraví	VZ
	Společenskovědní základy	ZSV
	Hudebně pohybová výchova	HV

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi, jeho rodičům a v neposlední řadě i učitelům zpětnou vazbu a informaci o tom, jak žák obsah vzdělávání zvládá, jak dovede v praxi využít to, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem chybuje a má rezervy.

Důležité je, aby nehodnotil jen sám učitel, ale využíval i formy sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Základem pro hodnocení je partnerský, komunikativní přístup k žákům, respektování práva žáka na individuální rozvoj. Učitel není jen ten, kdo stále určuje a hodnotí, ale vede na cestě poznání, motivuje a pomáhá. Chyba není pokládána za nežádoucí jev, ale za zkušenost a poznání. Učitel nemůže být zaměřen jen na vyhledávání a odstraňování nedostatků, nýbrž musí udělat vše pro to, aby během vyučování či v odborných činnostech vytvořil pro žáka takovou situaci, aby jej mohl pochválit.

Při hodnocení žáků je přihlíženo k individuálním možnostem a schopnostem žáků s ohledem na jejich zdravotní stav.

- Hodnocení povede k pozitivnímu vyjádření a bude pro žáka plně motivující.
- Důležité je u vlastního hodnocení žáka uplatňovat přiměřenou náročnost, pedagogický takt a soustředit se na jeho individuální pokrok.
- Hodnocení musí být objektivní, postavené na dobře vytvořených a předem známých hodnotících kritériích a pravidlech, které jsou přizpůsobeny schopnostem a možnostem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Hodnocení je vždy postaveno na předpokladech a individuálních možnostech žáka, jeho věku, ale i sociálním kontextu.
- Používané způsoby a metody hodnocení musí být v souladu s partnerským vztahem mezi učitelem a žákem a s utvářením bezpečného prostředí ve škole.
- Třídní schůzky dané třídy by měly sloužit k předávání obecných informací o třídě jako celku. Výsledky konkrétních výkonů jednotlivých žáků sdělujeme individuálně v souladu s etikou hodnocení žáka.
- Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské portfolio. Jedná se o soubor žákovských prací a dalších materiálů, které dokumentují stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí. Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je i hodnocení jeho chování.

7.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení na škole probíhá formou známek (klasifikací) nebo formou slovního hodnocení nebo kombinací obou forem. V případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, převede škola slovní hodnocení do klasifikace a naopak. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka. Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA HODNOCENÍ PROSPĚCHU KLASIFIKACÍ

- **Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:**

  1 – výborný
  2 – chvalitebný
  3 – dobrý
  4 – dostatečný
  5 – nedostatečný

- **Chování žáka:**

  - velmi dobré
  - uspokojivé
  - neuspokojivé

- **Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:**

- prospěl (a) s vyznamenáním,
není-li v žádném předmětu hodnocen/a stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů ze všech předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré

- prospěl (a),
není-li v žádném z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

- neprospěl (a), je-li v některém z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

- **Slovní hodnocení:**

použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby, ale jeho smyslem je především objektivně posoudit školní výkon a znalosti daného žáka. Mělo by mít především pozitivní a motivační charakter. Slovní hodnocení zahrnuje stručné a výstižné posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu k práci. Je to sdělení především pro zákonné zástupce žáka.

- hodnocení se řídí zákonem 561/2004 Sb. (§ 51)
- slovní hodnocení učitel navrhuje v individuálním vzdělávacím plánu na doporučení SPC se souhlasem ředitele a školské rady
- slovní hodnocení má mít pozitivně motivační charakter
- při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů SPC a hodnocení je vždy zcela individuální
- žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok

Konkrétní formulace slovního hodnocení nejsou pevně stanoveny, ale lze využít např. tyto vzorové formulace:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami
- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými obtížemi
- neovládá

b) úroveň myšlení
- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování
- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí
- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.1.2 Kritéria hodnocení

Hlavním cílem a kritériem hodnocení je nejen dobře fungující škola, která plní optimálně svoji funkci ve všech oblastech, ale také spokojenost rodičů s prací školy a především vztah žáků ke škole a vzdělání. Samotná kritéria hodnocení pro zvládnutí výstupů v předmětech daných školním vzdělávacím programem, jsou individuálně přizpůsobována jednotlivým žákům a to v rámci možností s ohledem na jejich zdravotní postižení a jiná znevýhodnění.

Kritéria hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Český jazyk a literatura**,** Anglický jazyk, Základy společenských věd, Základy přírodních věd, Matematika**,** Informatika**,** Výchova ke zdraví, Náboženství/nepovinný předmět

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- aktivita v přístupu k učení
- úroveň komunikačních dovedností
- v Informatice má schopnost uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení úkolů

Stupeň 1 (výborný)

- výstupy zvládá, je pohotový, chápe souvislosti, pracuje podle pokynů učitele
- je aktivní, učí se a pracuje svědomitě a se zájmem
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- v Informatice užívá svých vědomostí, pracuje podle pokynů učitele celkem samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- výstupy zvládá s drobnými chybami, pracuje pod vedením učitele
- učí se a pracuje svědomitě
- vyjadřuje se celkem výstižně, na otázky dokáže odpovídat
- v Informatice dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb

Stupeň 3 (dobrý)

- výstupy v podstatě zvládá, dopouští se chyb, které dokáže odstranit s pomocí učitele
- k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- nedokáže se přesně vyjadřovat, i na otázky odpovídá nepřesně
- v Informatice řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí překonává potíže a odstraňuje chyby

Stupeň 4 (dostatečný)

- výstupy zvládá se značnými mezerami, dopouští se věcných chyb, vyžaduje motivaci a neustálé vedení
- má malý zájem o učení a práci, potřebuje stálé podněty
- vyjadřuje se se značnými obtížemi, nechápe smysl otázky
- v Informatice dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

Stupeň 5 (nedostatečný)

- nezvládá výstupy ani s pomocí učitele, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
- pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
- nedokáže se srozumitelně vyjádřit, na otázky nereaguje
- v Informatice praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Kritéria hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření:

Příprava pokrmů a výživa, Praktické činnosti, Pěstování rostlin, Rodinná výchova

- aktivita v přístupu k praktickým činnostem a pracovnímu kolektivu
- míra osvojení praktických dovedností a návyků
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Stupeň 1 (výborný)

- projevuje kladný vztah k práci a pracovnímu kolektivu, překážky v práci překonává pod vedením učitele
- dokáže si osvojit vědomosti a dovednosti a využívat je v praktických činnostech podle pokynů učitele, v jeho práci se nevyskytují podstatné chyby
- zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, chrání zdraví své i svých spolužáků

Stupeň 2 (chvalitebný)

- ve vztahu k práci a pracovnímu kolektivu projevuje značné výkyvy, překážky v práci překonává jen s pomocí učitele
- s pomocí učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají drobné nedostatky
- zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, dokáže chránit své zdraví

Stupeň 3 (dobrý)

- pracuje bez zájmu, nemá vztah k práci a pracovnímu kolektivu, s překážkami v práci se obtížně vyrovnává, vyžaduje neustálou motivaci a vedení
- pod vedením učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se větších chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají nedostatky
- v rámci svých schopností dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Stupeň 4 (dostatečný)

- neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, nereaguje na motivaci, překážky v práci nedokáže překonat ani s pomocí učitele
- nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit osvojené vědomosti v praktických činnostech, jeho dovednosti a návyky mají podstatné nedostatky
- nezná a nedodržuje předpisy o bezpečnosti, ohrožuje své zdraví i zdraví svých spolužáků

Stupeň 5 (nedostatečný)

- odmítá pracovat
- nespolupracuje s učitelem
- nezná a nedodržuje předpisy o bezpečnosti, vědomě ohrožuje své zdraví i zdraví svých spolužáků

Kritéria hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření:

Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Hudební a dramatická výchova

- zvládnutí osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků
- stupeň tvořivosti se samostatností projevu
- estetické vnímání a dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- v TV, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho péči o vlastní zdraví

Stupeň 1 (výborný)

- dokáže si osvojit vědomosti a dovednosti a využívat je v praktických činnostech podle pokynů učitele, v jeho práci se nevyskytují podstatné chyby
- v činnostech je celkem samostatný, pracuje pod vedením učitele
- jeho projev je originální, zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, chrání zdraví své i svých spolužáků
- má výrazně aktivní zájem o tělesnou kulturu, úspěšně rozvíjí svou tělesnou zdatnost a zajímá se o zdraví své i druhých

Stupeň 2 (chvalitebný)

- s pomocí učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají drobné nedostatky
- činnosti zvládá, pracuje s pomocí učitele
- jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky, zná a dodržuje předpisy o bezpečnosti, dokáže chránit své zdraví
- má aktivní zájem o tělesnou kulturu, rozvíjí si v požadované míře tělesnou zdatnost a zajímá se o své zdraví

Stupeň 3 (dobrý)

- pod vedením učitele využívá osvojené vědomosti a dovednosti v praktických činnostech, dopouští se větších chyb v postupech a způsobech práce, výsledky jeho práce mají nedostatky
- činnosti částečně zvládá, vyžaduje motivaci a neustálé vedení
- jeho projev je esteticky málo působivý, dopouští se v něm chyb, v rámci svých schopností dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- nemá dostatečný aktivní zájem o tělesnou kulturu, nerozvíjí v požadované míře svou tělesnou zdatnost, ani zájem o své zdraví

Stupeň 4 (dostatečný)

- nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit osvojené vědomosti v praktických činnostech, jeho dovednosti a návyky mají podstatné nedostatky
- činnosti nezvládá, dopouští se zásadních chyb a nespolupracuje s učitelem
- projevuje jen velmi malou snahu a nechápe předpisy o bezp. a ochraně zdraví při práci
- projevuje jen velmi malou snahu a zájem o tělesnou kulturu, nerozvíjí dostatečně svou tělesnou zdatnost a neprojevuje zájem o své zdraví

Stupeň 5 (nedostatečný)

- nespolupracuje s učitelem, činnosti nezvládá, nerespektuje pokyny učitele
- neprojevuje žádnou aktivitu a nedodržuje základní bezpečnostní ani hygienické normy
- neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svou tělesnou zdatnost, nezajímá se o své zdraví

Hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat

Hodnocení se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech po celou dobu vzdělávání. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, jak využívá např. výpočetní techniku či získané dovednosti v rámci odborných činností a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.
Průřezová témata jsou začleněna v teoretických předmětech i v odborných činnostech a dalších aktivitách. Hodnocení žáků je tudíž komplexní, z hlediska průřezových témat jsou posuzovány schopnosti žáků v oblasti citové, postojové a hodnotové.

Žák by měl mít schopnosti začlenit se do kolektivu, respektovat lidská práva, ctít život jako nejvyšší hodnotu, chránit životní prostředí, nakládat hospodárně s majetkem a materiálem.

7.2 Autoevaluace školy

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s autoevaluací školy. Tyto činnosti vykonávají učitelé, vedení školy i ostatní zaměstnanci průběžně po celý školní rok. Společným cílem je zajištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného školního vzdělávacího programu. Jde o hodnotící proces, jehož hlavním cílem je dopad výsledků na další zkvalitňování práce školy. Autoevaluace má poskytovat kvalitní a objektivní zpětnou vazbu. Aby tomu tak skutečně bylo, je třeba dbát na tyto zásady:

Zásady funkční autoevaluace

- naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké jsou
- odhalení a pojmenování příčin
- zvolení nových, účinnějších postupů – > náprava.

7.2.1 Oblasti autoevaluace školy

a) řízení školy, personální práce, kvalita vzdělání pedagogických pracovníků
b) úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům
c) podmínky ke vzdělávání – vyučovací a školní klima
d) průběh vzdělávání
e) podpora žáků školou, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy:
škola – žáci – rodiče – další osoby
f) výsledky vzdělávání

7.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tzn. zjištění přinášející informace o fungování školního vzdělávacího programu, o prostředí školy, o spolupráci učitelů s rodičovskou veřejností a mezi pedagogy navzájem, o materiálně technickém zabezpečení školy. Tyto informace slouží jako zpětná vazba vedoucí ke zkvalitnění procesu výuky.

Důvodem autoevaluace je uvědomit si zodpovědnost školy za kvalitní výsledky své práce při realizování vlastního vzdělávacího programu, za rozvoj žákovy osobnosti a zvyšování úrovně výuky a jiných aktivit, které poskytuje škola žákům a jejich rodičům. Škola usměrňuje vlastní činnost v oblasti výuky a vzdělávání. Z rozboru autoevaluace vychází plánování dalšího období. Nutné je vymezení cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností.

Cíle autoevaluace jsou stanoveny vzhledem k deseti oblastem evaluace, v nichž budou tyto činnosti vyhodnoceny:

- soulad rámcového vzdělávacího programu a ŠVP
- individuální vzdělávací potřeby
- spolupráce s rodinami žáků a širší komunitou
- výuka
- vyučovací a školní klima
- hodnocení žáků
- práce učitelů
- vedení školy
- výsledky vzdělávání
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky

7.2.3 Nástroje autoevaluace

Pro sebehodnocení používá škola řadu nástrojů tak, aby výsledný obraz školy byl co nejobjektivnější a komplexní. Vhodným doplňkem evaluace a zpětnou vazbou pro učitele jsou dotazníky určené: žákům školy, pedagogickým pracovníkům, zákonným zástupcům dětí. Dále získáváme informace prostřednictvím společenských a veřejných aktivit, při realizaci školních projektů.

Sebehodnocení školy je výsledkem užití mnoha nástrojů:

- pozorování, evidence pozorovaných jevů
- hodnocení a klasifikace žáků, sebehodnocení žáků
- rozbory žákovských prací a činností
- sebehodnocení pedagogů
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- dodržování vedení pedagogické dokumentace a plnění učebních plánů
- dotazníky na klima školy
- rozhovory se žáky, rodiči, zaměstnanci
- hodnocení školy v pedagogické radě – předložení výroční zprávy za minulý školní rok

Kontrolní činnost bude provádět vedení školy. Práce zaměstnanců školy se posuzuje i podle samostatnosti, flexibility, iniciativního přístupu a včasného plnění svěřených úkolů.

7.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

- Pozorování (průběžně, celý školní rok)
- Hodnocení žáků (v průběhu celého školního roku)
- Rozbory žákovských prací (průběžně)
- Sebehodnocení pedagogů na pedagogických radách
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků (průběžně)
- Vedení pedagogické dokumentace (v průběhu celého školního roku)
- Dotazníky na klima školy (duben)
- Rozhovory se žáky, rodiči, zaměstnanci (v průběhu celého roku)
- Projednání hodnocení školy a výroční zprávy na pedagogické radě za sledované období (září)

Vlastní hodnocení školy je i výsledkem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpracovává se v souladu s § 12 Školského zákona č. 561/2004.